1

CODUL ETIC AL PIONIERULUI ÎN ACȚIUNE

NOI ȘI PĂRINȚII NOȘTRI

Zîmbim amuzați ori de cîte ori ni se reamintesc întîmplări „de pe vremea cînd eram mici". Și ni se pare curios că am putut fi atît de speriați la primele despărțiri de părinți pentru a merge la... grădiniță sau a pleca în tabără! Am fi dorit, pe atunci, s-o știm pe mama permanent în preajmă, gata să intervină în orice împrejurare și neapărat în favoarea noastră, să-l vedem pe tata îmbărbătîndu-ne. Toate gîndurile, toate speranțele și... toate pretențiile ni se îndreptau către bunii, răbdătorii și grijuliii noștri părinți.

Dar anii au trecut. **Am crescut mari!** Cu fiecare zi ne simțim tot mai pricepuți și mai puternici. Avem visuri frumoase, idei îndrăznețe, speranțe și inițiative; școala, societatea ne-au învățat, ne-au îndrumat să perseverăm pentru a le împlini. Și iată, în lupta noastră de a dobîndi toate acestea îi avem alături, mereu alături, pe părinți. Dar oare efortul de a ne crea condiții cît mai bune de viață și învățătură, grija permanentă pentru tot ceea ce ni se întîmplă și uneori chiar sacrificiile părinților sînt răsplătite pe măsură? Le aducem întotdeauna bucuria pe care o merită? Iată întrebări cărora mai mulți pionieri din comuna Beliu și din Arad, de la Școala generală nr. 5, ne-au dat cîteva răspunsuri.

Sabinela Popa este o fetiță vioaie, veselă, care, deși este doar în clasa a șasea, știe să rezolve în gospodărie o mulțime de treburi. Ea este de părere că respectul și recunoștința pe care le datorează părinților nu se pot rezuma doar la a fi politicos, a saluta, a te adresa cuviincios, iar în rest să-ți vezi numai de ale tale pe motiv că „ești copil".

– Părinții mei, amîndoi, muncesc în comuna noastră, Beliu. Acasă rămîn bunica și bunicul. Eu sînt... cea mai tînără și deci cea mai energică. Mi-ar fi rușine să las doi oameni vîrstnici să muncească numai dînșii. Și uneori chiar în locul meu.

– Totuși bunicii vor mai întotdeauna să facă totul pentru nepoți. Simt în aceasta o mare bucurie.

– Da, am observat și eu. Așa este. Și cunosc unii copii care profită de dăruirea și îngăduința bunicilor, a părinților. După părerea mea, în aceste cazuri nici părinții și nici copiii nu procedează cum ar trebui. Într-o gospodărie sînt multe lucruri de făcut. Noi, de pildă, avem 5 vaci, 2 bivoli și 20 de porci de îngrijit (unii dintre aceștia sînt contractați pentru stat). Este multă muncă, de aceea l-am atras și pe fratele mai mic, pe Costel, din clasa a II-a, pe care l-am învățat să-și organizeze în așa fel timpul încît să fie și el de folos în gospodărie. Eu zic că și așa ne dovedim dragostea față de părinți, fiind, adică, alături de dînșii nu numai la... masă.

Amalia Goldiș, comandanta detașamentului din care face parte Sabinela, susține părerea colegei ei, fiind ea însăși un exemplu de hărnicie atît la școală cît și acasă – unde crește... 50 de iepuri!

– Eu știu că părinții noștri își doresc cel mai mult să învățăm bine. Și aceasta trebuie s-o facem neapărat și în primul rînd. Dar și comportarea noastră acasă, pe stradă, la școală îi preocupă în aceeași măsură. Chiar dacă nu ne-o mai spun atît de des ca atunci cînd eram mici, nu trebuie să uităm nici un moment lucrul acesta. Cînd, uneori, tata sau mama îmi spun cu amărăciune că vreun coleg a trecut pe lîngă dînșii fără să-i salute, roșesc și mă gîndesc că, cine știe, poate și eu am făcut cîndva așa ceva și-mi pare rău.

Reluăm discuția cu un pionier mai mare, din clasa a VII-a.

Silviu Moț recunoaște fără nici un pic de sfială că știe să gătească, asemenea unei adevărate gospodine și ca să ne convingă înșiră o listă bogată de bucate începînd de la omletă pînă la supe, ciorbe și prăjituri. A făcut în toamnă magiun, a avut grijă de cloșca cu șaizeci de pui (!), a îngrijit florile pentru care are o adevărată pasiune – 40 de specii de cactuși, doi lămîi, dalii, lalele, toate împodobesc casa și acum, în timpul iernii. Iar atunci cînd mama sa a stat în spital, el s-a străduit să se descurce foarte bine. Mai mult decît atît, a avut ambiție ca în acea perioadă să ia numai note de 9 și 10. „S-o bucur pe mama", și-a zis el. Și într-adevăr a reușit.

Sabinela Popa *ajutoare de nădejde a bunicii (foto 1) și prietenă a animalelor din gospodărie (foto 2)*

Colega și prietena Sabinelei, **Amalia Goldiș,** *comandanta detașamentului clasei a VI-a, este și exemplu de hărnicie. Instantaneul nostru a surprins-o în mijlocul celor cincizeci de iepuri pe care-i îngrijește (foto 3).*

M-am convins că prietenii noștri cei mai buni și mai înțelepți sînt părinții! **(Corneliu Gornic).**

Aș vrea să nu le înșel încrederea în mine niciodată **(Gabriel Oniță).**

Încrederea...

– Cred că nimic nu poate să-i doară mai mult pe părinți decît dacă descoperă că proprii copii nu sînt sinceri. Într-un cuvînt, că-i... mint. Eu am trecut printr-o întîmplare care m-a lecuit pentru totdeauna să mai ascund părinților adevărul.

Andreea vorbește cu multă convingere, dar cu amărăciune. Ar vrea parcă s-o audă și mama, și tata. Să-i mai asigure o dată și încă o dată că totul va fi ca înainte de...

...Era într-o dimineață. Micul

2

3

Ori de cîte ori am o problemă, mă sfătuiesc cu tata **(Cristina Șampek).**

Mama vrea să fac și treburi gospodărești. Mă străduiesc! **(Aurel Crișan).**

Să nu uităm niciodată: părinții au o mare experiență de viață și ne doresc numai binele **(Simona Crisnie).**

Sînt fericită cînd pot aduce o bucurie părinților **(Simona Arusoaiei).**

Tata se mîndrește cu mine. Zice că sînt un bun gospodar **(Daniel Goleanu).**

Sinceritatea față de părinți te ferește de necazuri **(Andreea Retezar).**

Am învățat să-mi recunosc greșelile. Părinții apreciază această calitate a mea **(Felix Iuonaș).**

dejun fusese luat, servieta pentru școală era pregătită. O privire de jur-împrejur ca totul să rămînă în ordine și Andreea, cu mîna pe clanță, se pregătea să iasă pe ușă.

– Bună! o salută o fată veselă, mai mare cu cîțiva ani decît ea, vecină de bloc. Uite, ți-am adus o revistă cu niște modele grozave de rochii. Vrei s-o vezi?

– Nu am timp decît vreo zece minute. Hai s-o răsfoim...

Discuțiile despre filme și modă, despre unele cărți pe care Andreea nu le citise au făcut ca dimineața aceea să treacă repede, gazda lăsîndu-se convinsă că o zi lipsă de la școală nu-i mare lucru, mai ales pentru o elevă atît de bună ca ea, cu note de 9 și 10.

Curios lucru, dar și peste întrebarea mamei, atunci cînd **acesta s-a întors de la serviciu**, „Ce-a mai fost azi pe la școală?", fata a trecut cu ușurință. Făcîndu-și de lucru, a răspuns „Nimic deosebit!" Apoi, cu gîndul la cele întîmplate și cam fără chef, se apucă de lecții. A doua zi, înainte de a pleca la școală, vecina de bloc își făcu iarăși apariția.

– Am luat bilete pentru un film în premieră. Începe la zece. Mergem?

Andreea își aduce și acum aminte cu cîtă ușurință – pe care nu și-o explică – a acceptat invitația din acea zi și din încă cîteva următoare. Cînd mama și-a dat seama că se întîmplă „ceva", a trecut pe la școală (Școala generală nr. 5). Surpriza părea incredibilă: Andreea nu era la ore. Colegii susțineau că nu-și putuseră închipui decît că fata era bolnavă, iar ei tocmai se gîndeau s-o viziteze .

– Tristețea pe care am citit-o atunci în ochii mamei a fost cea mai mare pedeapsă. Știu că și-a pierdut încrederea în mine, dar am să fac totul ca s-o recapăt, ne-a spus Andreea. Am înțeles un lucru foarte bine: dacă faci cu ușurință un pas greșit, urmează și al doilea pe care îl faci cu și mai multă ușurință. Sîntem mari și trebuie să știm bine lucrul acesta. Pentru zilele acelea, din care nu m-am ales cu nimic, a trebuit să muncesc îndoit să recuperez materia. Dar... tot supărarea pe care am pricinuit-o părinților mă doare cel mai mult.

*

Se mai întîmplă, din păcate, și astfel de lucruri... Oricît de accidentale ar fi ele, nu trebuie trecute cu vederea sau tratate cu indiferență. Copiii au nevoie de ajutorul și sfatul părinților, de încrederea și prietenia colegilor, a colectivului în mijlocul căruia își petrec o mare parte din timp. Cine, dacă nu familia, prietenii, colegii trebuie să știe **ce ne frămîntă, ce greutăți avem de depășit? Important este ca intervenția, ajutorul să fie îndreptate nu numai înspre corectarea**, ci mai ales înspre **prevenirea** unor atitudini sau fapte care nu fac cinste pionierilor. Grupa, detașamentul, marea familie a pionierilor au și de această dată un rol deosebit în cultivarea la membrii lor a unei atitudini corecte, de sinceritate, de încredere, de respect față de părinți. Atitudine pe care, de altfel, tînăra generație o datorează tuturor celor din jurul lor care le întind cu dragoste mîna în urcușul spre maturitate.

Fotoreportaj de
ELENA MĂNESCU

Cutezătorii printre noi

CASA CU POMI LA INTRARE

Poate fi descoperită adresa unui om a cărui locuință se află într-un oraș cu mii de locuitori, fără să-i cunoști acestuia decît numele?

Pionierii din **Cugir** *răspund afirmativ. În susținerea răspunsului, ei vin cu relatarea unei întîmplări:*

Doina Isac, Sorina Tudor *și alți cîțiva copii de la Școala generală nr. 3,* **Cugir,** *județul* **Alba,** *tocmai se întorseseră de la ora de atelier. Înainte de a intra fiecare în casă, se mai opriseră puțin la intrarea blocului în care locuiau cu toții. În timp ce discutau, în fața lor se opri o bătrînică ținînd de mînă un copil de 2–3 ani. Pe chipul femeii se citea o mare îngrijorare: nu mai știa cum să ajungă acasă, la locuința fiului ei. Cu cîtva timp în urmă, venise la Cugir de departe, dintr-un sat de munte, pentru a da o mînă de ajutor la îngrijirea celor doi nepoței ai ei. Pe cel mare îl luase cu ea la cumpărături, iar pe cel mic, doar de cîteva luni, îl lăsase acasă, dormind. Văzînd grupul de copii care stăteau de vorbă, bătrînica le-a cerut ajutorul. Vroia să ajungă cît mai repede acasă, unde celălalt nepoțel se putea trezi din clipă în clipă. Nu putea să dea copiilor nici un indiciu cu privire la adresă. Își amintea doar că în fața clădirii unde locuia băiatul ei creșteau cîțiva pomi...*

Liniștind-o, copiii s-au sfătuit cîteva clipe, apoi s-au risipit prin tot cartierul. Au intrat în funcțiune și telefoanele. Doina a întrebat cîțiva colegi dacă nu-i pot da vreun indiciu despre „casa cu pomi la intrare". Alți copii au cercetat cu atenție tabelele cu numele locatarilor din fiecare bloc și au întrebat oamenii. După aproape două ceasuri, clădirea căutată a fost descoperită. Copiii au fugit la locul unde o lăsaseră pe femeia tot mai neliniștită. I-au luat sacoșele și au condus-o pînă acasă. Au mers împreună pînă în apartament. Acolo totul era în ordine. Micuțul încă mai dormea. Cu toții au trăit o mare bucurie cînd, la despărțire, au văzut că de pe chipul bunicuței dispăruse orice urmă de îngrijorare.

E. ROȘCA

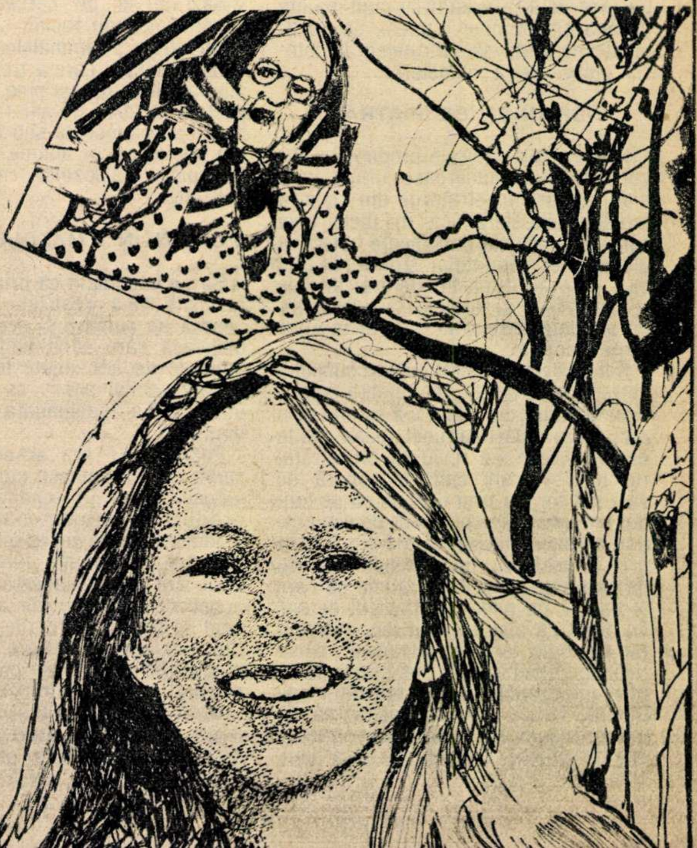

PRIETENII ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC

O călătorie în trecutul Pămîntului

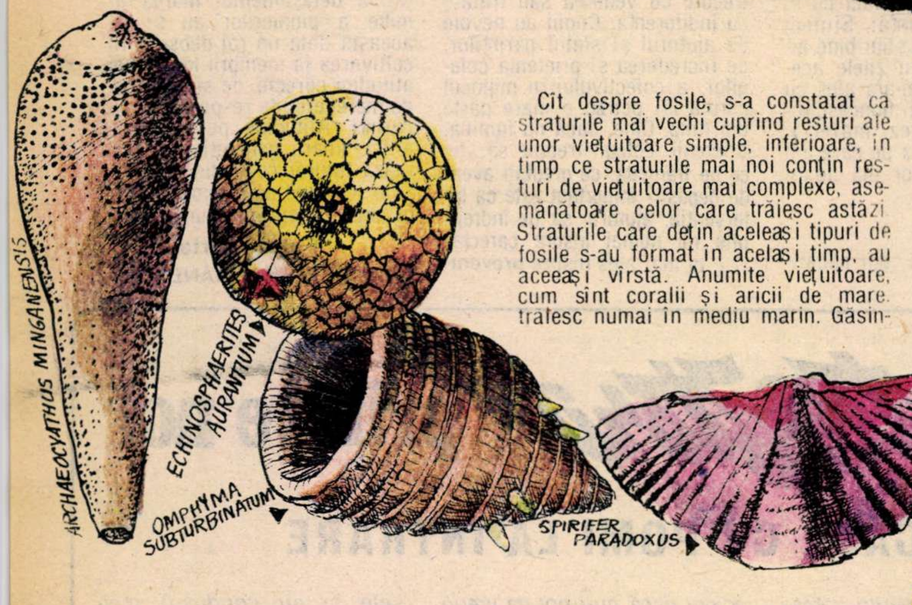

Pentru a cunoaște istoria omenirii, cercetătorii studiază documentele vechi, descifrează scrierile de pe diferite monumente, examinează uneltele și podoabele descoperite cu prilejul săpăturilor pe locul vechilor cetăți, orașe, sate. Aceste documente ne ajută să cunoaștem evenimentele care au avut loc în trecut, de la apariția omenirii și pînă astăzi. Dar Pămîntul pe care trăim a existat cu mult înainte de apariția primilor oameni. Ce documente ne ajută să pătrundem în istoria străveche a planetei?

CRONICA DE PIATRĂ

Fenomenele naturale produse în trecut au lăsat numeroase urme, care s-au întipărit în straturile din scoarța terestră (litosferă) ca în filele unei cărți. Principalele documente obiective ale istoriei Pămîntului sînt rocile din care este alcătuită litosfera și fosilele - rămășițele și urmele viețuitoarelor de altădată care s-au păstrat în straturile scoarței.

Rocile pe care le întîlnim în subsolul Terrei s-au născut în condiții specifice. Bazaltul, de pildă, s-a format prin răcirea și întărirea unei mase topite de lavă, care s-a revărsat prin craterul unui vulcan; calcarul (piatra de var) s-a format prin depunerea pe fundul unei mări a scheletelor de scoici și alte animale marine; gresia s-a format prin cimentarea unor nisipuri aduse de ape sau de vînt. Bazaltele pe care le găsim, de pildă, la Racoșul de Jos ne arată că aici au avut loc, în trecutul geologic, erupții vulcanice; calcarele conținînd resturi de corali de la Cheile Bicazului, Cheile Ialomiței sau Cheile Turzii demonstrează că în aceste regiuni a existat cîndva o mare cu apă caldă și limpede, de mică adîncime.

Cît despre fosile, s-a constatat ca straturile mai vechi cuprind resturi ale unor viețuitoare simple, inferioare, în timp ce straturile mai noi conțin resturi de viețuitoare mai complexe, asemănătoare celor care trăiesc astăzi. Straturile care dețin aceleași tipuri de fosile s-au format în același timp, au aceeași vîrstă. Anumite viețuitoare, cum sînt coralii și aricii de mare, trăiesc numai în mediu marin. Găsindu-le deci în stare fosilă într-o roca oarecare, putem deduce că acea roca s-a format pe fundul unei mări. Plantele ne ajută să cunoaștem și condițiile climatice care au existat în trecut. Urmele de ferigi arborescente din straturile de cărbuni ale Banatului ne spun că în trecutul geologic această regiune s-a bucurat de o climă caldă, tropicală.

Bazîndu-se pe cercetările făcute asupra vechimii rocilor și a dezvoltării plantelor și animalelor, geologii au împărțit timpul care a trecut de la formarea Pămîntului și pînă astăzi, adica peste 5 miliarde de ani, în 5 mari subdiviziuni, cunoscute sub denumirea de ere geologice, și anume arhaică, proterozoică, paleozoică, mezozoică și neozoică.

POFTIȚI ÎN... MAȘINA TIMPULUI

Să ne imaginăm că printre invențiile pe care le-a realizat mintea omenească se numără și acea mașină ingenioasă care, dînd timpul înapoi cu miliarde de ani, poate face să apară în fața ochilor noștri, ca pe un ecran, imagini din îndelungata viață a Pămîntului.

Poposind în era **arhaică,** vom observa cum răbufnesc gigantice erupții vulcanice, iar în scoarța terestră se produc puternice pătrunderi de magme; cum se încrețesc porțiuni ale scoarței, dar munții formați (Laurentian) sînt roși de agenții externi, apoi acoperiți, în parte, de apele mărilor; cum se produc mișcările epirogenetice (de coborîre și ridicare a uscatului), modificînd contururile continentelor și mărilor existente atunci.

Nu vom zări nici urmă de viețuitoare, ci doar uscaturi goale, bătute de vînturi puternice și ploi abundente. Specialiștii consideră că această primă eră geologică a durat aproape 4 miliarde de ani.

Următoarea eră, cea **proterozoică** sau algonchiană, ne va oferi cu totul altă imagine. Erupțiile vulcanice și pătrunderile de magme sînt mai rare, dar foarte puternice; depunerile de sedimente, pe uscat și pe mări, sînt destul de active. Mișcările puternice ale scoarței terestre duc la ridicarea unor lanțuri muntoase, cum sînt Munții Huronieni din America de Nord și cei ai insulelor Lofoten și Hebride; astăzi acești munți sînt erodați aproape cu totul de agenții externi.

În cei un miliard de ani ai erei proterozoice, în apa mărilor apar primele viețuitoare - organisme unicelulare primitive. Treptat, ele se dezvoltă, alcătuind organismele pluricelulare inferioare (alge, corali, moluște etc.). Uscatul este la fel de pustiu și trist ca în arhaic.

O mare creștere a numărului de erupții vulcanice și de pătrunderi de magmă în scoarța Pămîntului anunță începutul erei **paleozoice.** Acum are loc încrețirea a două mari sisteme de munți: sistemul caledonian, care se mai păstrează în Munții Alegani din America de Nord și Munții Grampieni din Anglia și Scandinavia; sistemul

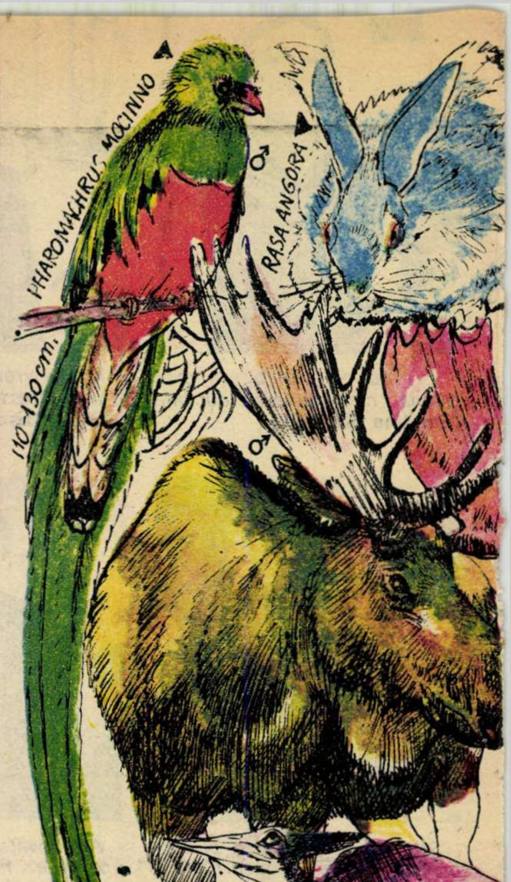

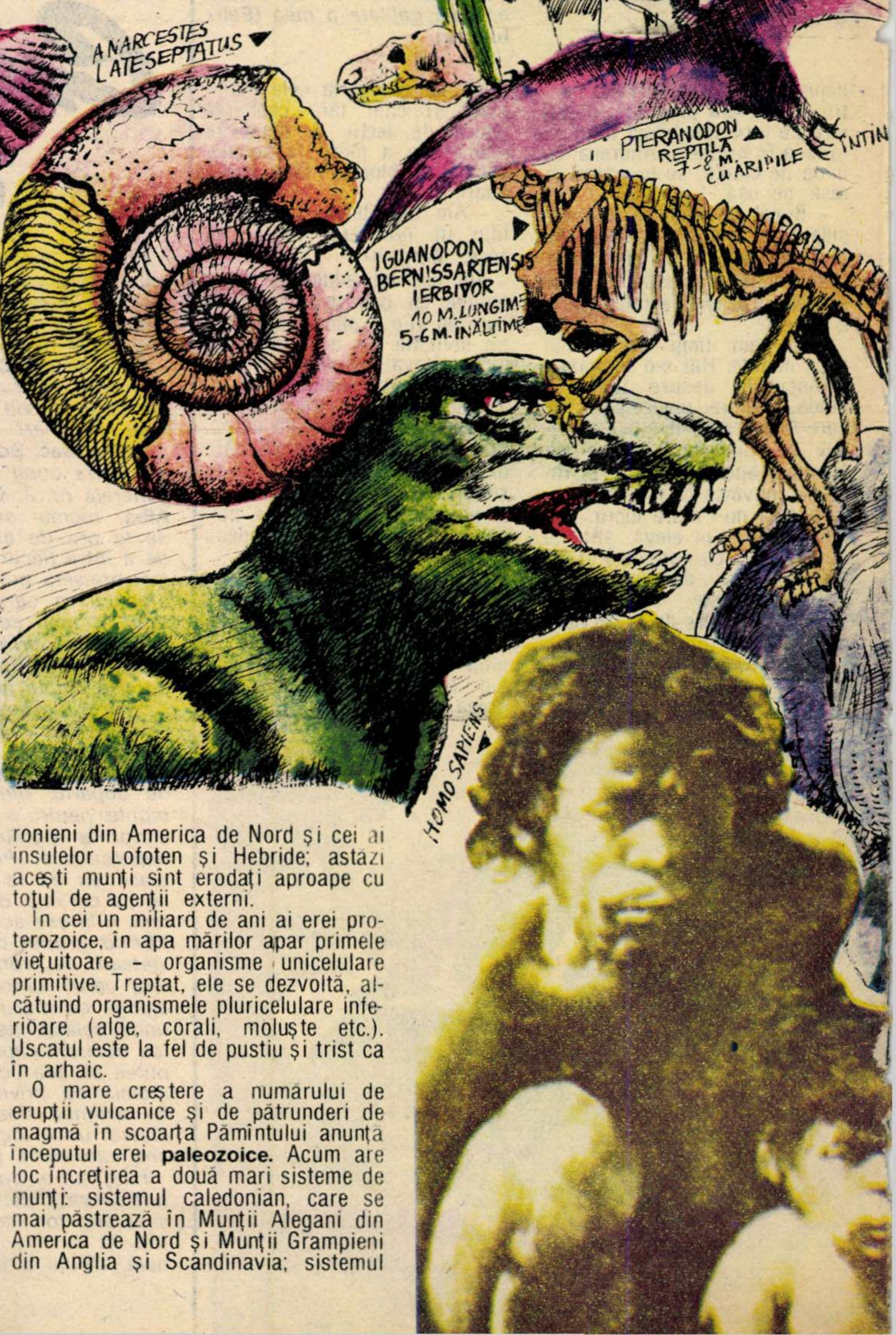

hercinic, ale cărui urme se cunosc și pe teritoriul țării noastre, în Munții Măcinului.

Cît privește lumea viețuitoarelor, în paleozoicul inferior (silurian) ea este puternic dezvoltată în mediul marin, dar încă nu s-a extins pe uscat. Dintre plante, cele mai răspîndite sînt algele marine, iar dintre animale – un fel de coralieri (tetracoralieri) și trilobiți, strămoși ai crustaceilor (racului). Prin paleozoicul mediu spre superior, în apele mărilor apar primele vertebrate: peștii placodermi. Ca urmare a mișcărilor de ridicare a scoarței, multe din vechile golfuri ale mărilor devin lacuri. Acestea se umplu de sedimente, secînd. Algele rămase în astfel de lacuri sînt nevoite să se adapteze la viața de uscat sau să dispară. Din cele care se adaptează apar primele criptogame vasculare (ferigi). În această perioadă (numită devoniană) continuă dezvoltarea plantelor de uscat, îndeosebi brădișorul și coada calului. Lumea animalelor se modifică și ea, prin apariția primelor reptile și broaște. America de Nord este unită cu Europa într-un singur continent. În Europa, clima caldă și uscată determină formarea unor pustiuri.

În paleozoicul superior (perioada carboniferă), datorită schimbărilor de relief ale uscatului, clima regiunilor continentale devine umedă, creînd condiții favorabile dezvoltării plantelor. Apar păduri întinse de ferigi arborescente în care mișună animalele de uscat (insecte și amfibieni din grupul Stegocefalilor, cu capul apărat de plăci). Aceste păduri vor forma zăcămintele de cărbuni din Europa, Asia și America de Nord. La noi, zăcămintele de la Lupac și Secul sînt atribuite acestor perioade.

Către sfîrșitul paleozoicului (în permian), umiditatea începe să scadă simțitor, fapt care duce la dispariția treptată a ferigilor uriașe. Ele sînt înlocuite de primele conifere. Unele ferigi își schimbă și modul de înmulțire, trecînd de la spori la semințe.

Paleozoicul a durat peste 300 de miliarde de ani.

Era **mezozoică** aduce condiții climatice care favorizează dezvoltarea coniferelor și a reptilelor uriașe (Brontosaurus, Diplodocus etc.). Dintre nevertebratele marine, mai răspîndite sînt aricii de mare, crinii de mare, unele scoici sau melci, dar mai cu seamă amoniții și belemniții.

La începutul acestei ere (în triasic), litosfera nu cunoaște mișcări importante, iar în zonele centrale ale continentelor se formează pustiuri. La noi în țară asemenea urme s-au identificat la mari adîncimi în Cîmpia Dunării, în Munții Bihorului și Pădurea Craiului. Spre mijlocul mezozoicului (în jurasic), datorită mișcărilor de coborîre ale continentelor (care includ și teritoriul țării noastre), întinderile nesfîrșite ale mării jurasice invadează uscatul. Clima caldă și umedă favorizează dezvoltarea în mări a recifelor de corali. Astăzi aceste depuneri, groase de sute de metri, pot fi observate în cele mai pitorești zone ale uscatului continental (în țara noastră la Cheile Bicazului Cheile Dîmboviței, Cheile Turzii, Porțile de Fier).

Spre sfîrșitul mezozoicului – era care a durat circa 130 de milioane de ani –, și anume în perioada cretacica, încep mișcările de cutare și de ridicare a lanțului alpino-carpato-himalaian, a Munților Anzi și Cordilieri. Schimbarea reliefului se reflectă și asupra climei, determinînd transformarea faunei și florei. Suprafețele pădurilor de conifere se reduc, dezvoltîndu-se plantele cu flori, asemănătoare celor actuale.

Ultimul buton al mașinii timpului indică era **neozoică,** a cărei durată este de „numai" 70 de milioane de ani. Ea se caracterizează prin mișcările puternice care au ridicat Alpii și au determinat retragerea mării de pe mari suprafețe. Configurația oceanelor și a continentelor începe să se apropie de cea cunoscută nouă. În prima perioadă a neozoicului (în paleogen), clima e caldă, plantele subtropicale ajung pînă în nordul Europei. Acum trăiesc strămoșii mamiferelor de azi. În mediul marin se dezvoltă peștii osoși, iar dintre nevertebrate – scoicile, melcii, coralii și numuliții.

În neozoicul mediu (neogen) continuă formarea sistemului alpino-carpato-himalaian. Pe teritoriul țării noastre, Carpații se înalță cu aproape 1 000 m. Totodată se formează munții vulcanici Harghita-Căliman-Oaș, precum și o parte din sudul Munților Metaliferi. Au loc și puternice erupții vulcanice. Soluțiile fierbinți care se ridică din vatra vulcanilor depun pe coșurile acestora diferiți compuși ai metalelor, formînd filoane cu minereuri de aur, cupru, plumb, zinc etc. În mările care acoperă mijlocul Transilvaniei și zona subcarpatică are loc o puternică evaporare a apelor, care duce la depunerea unor pături masive de sare și gips. Plantele și animalele sînt aproape identice cu cele de astăzi. În neogen trăiesc strămoșii calului, ai elefantului, ai maimuțelor și ai rumegătoarelor.

LEAGĂNUL OMULUI

Ultima perioadă din „biografia" planetei noastre – cuaternarul – este cea mai scurtă. Acum are loc procesul de transformare a maimuței în om și se dezvoltă specia umană. Straturile formate în cuaternar păstrează resturile osoase ale omului-maimuță (pitecantropul), precum și primele urme ale civilizației umane (unelte de piatră cioplită, bronz, fier etc.).

Un eveniment important, care influențează și dezvoltarea omului, este răcirea puternică în cuaternar a climei, fapt care duce la acoperirea nordului Europei, Asiei și Americii de Nord cu o platoșă groasă de gheață. În general, acum trăiesc aceleași plante și animale pe care le cunoaștem și astăzi.

Din această privire asupra istoriei geologice a Pămîntului putem desprinde o importantă concluzie: planeta pe care trăim s-a format pe cale naturală, prin prefaceri continue produse de-a lungul a 5,5 miliarde de ani. Dar evoluția Terrei continuă. Studiile privitoare la dinamica fenomenelor tectonice au permis elaborarea unor prognoze asupra viitorului geologic, geografic și climatologic al Pămîntului. Se au în vedere transformări viitoare în raportul dintre uscat și apă, în climă și configurația geologică. În acest mare proces, un rol important îi revine omului. Prin devierea cursului rîurilor, prin construirea diferitelor baraje, canale, tuneluri etc., oamenii contribuie la schimbarea înfățișării Pămîntului, iar prin crearea și răspîndirea unor noi soiuri de plante și animale, precum și prin eliminarea celor dăunătoare, la transformarea lumii viețuitoarelor. Acțiunea conștientă a societății umane, de modificare a naturii înconjurătoare pe baza cunoașterii profunde a legilor de dezvoltare a acesteia, va permite urmașilor noștri să numească această nouă eră geologică – o eră a omului.

CONSTANTIN NEDELCU

CERVUS ELAPHUS CANADENSIS

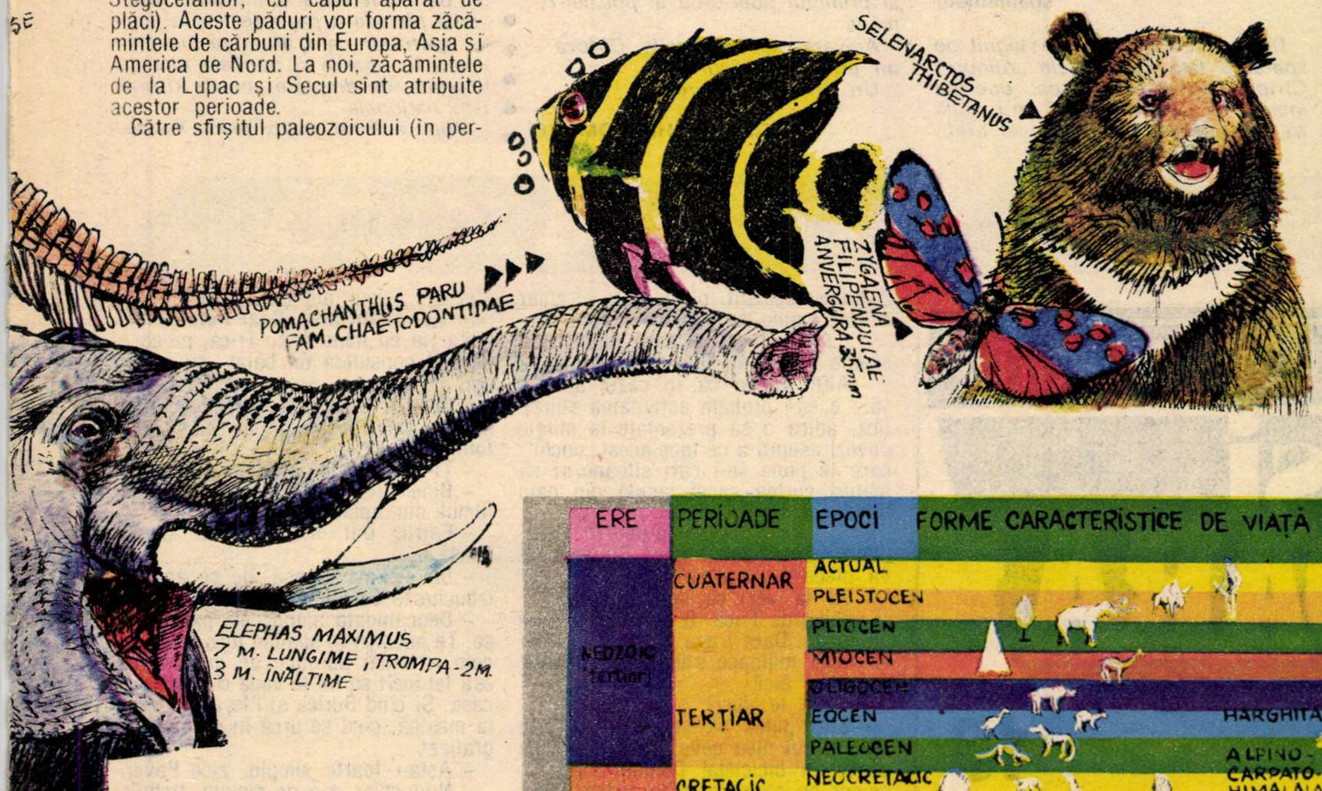
SELENARCTOS THIBETANUS
POMACHANTHUS PARU
FAM. CHAETODONTIDAE
ZYGAENA FILIPENDULAE
ANVERGURA 35 mm
ELEPHAS MAXIMUS
7 M. LUNGIME, TROMPA-2M.
3 M. ÎNALTIME

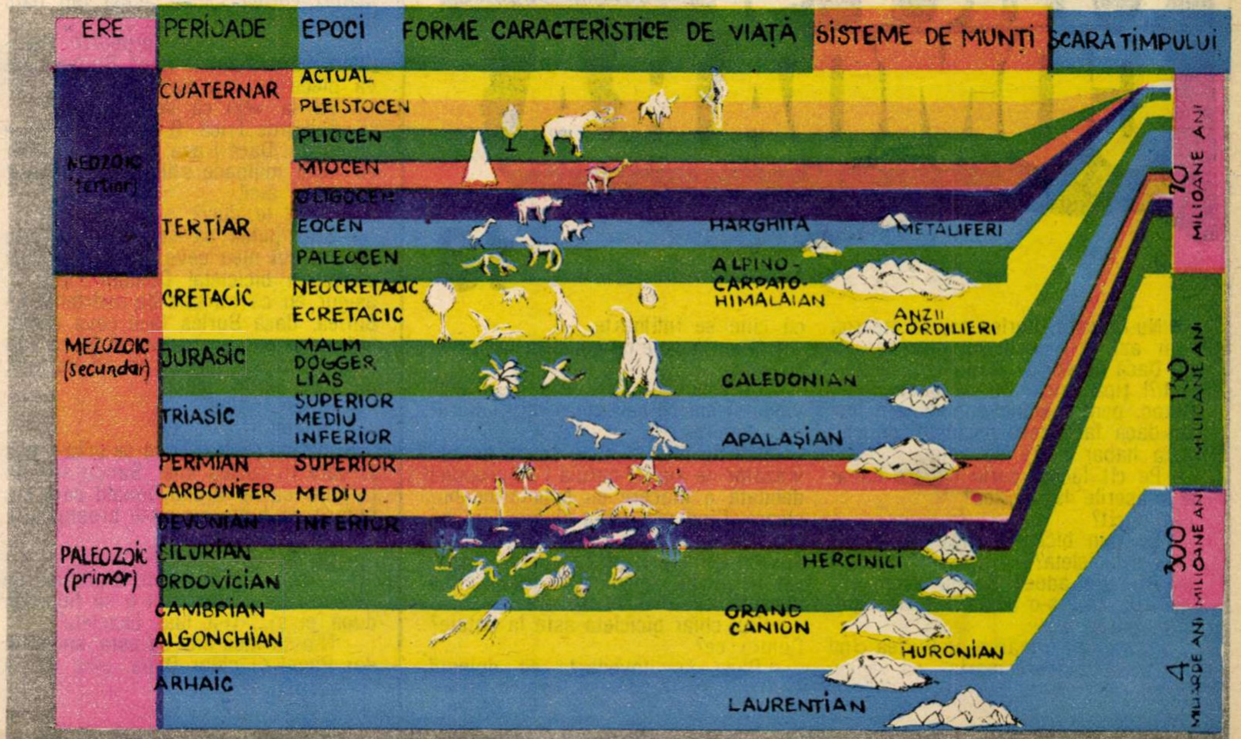
ERE
PERIOADE
EPOCI
FORME CARACTERISTICE DE VIAȚĂ
SISTEME DE MUNȚI
SCARA TIMPULUI
NEOZOIC (tertiar)
MEZOZOIC (secundar)
PALEOZOIC (primar)
CUATERNAR
TERȚIAR
CRETACIC
JURASIC
TRIASIC
PERMIAN
CARBONIFER
DEVONIAN
SILURIAN
ORDOVICIAN
CAMBRIAN
ALGONCHIAN
ARHAIC
ACTUAL
PLEISTOCEN
PLIOCEN
MIOCEN
OLIGOCEN
EOCEN
PALEOCEN
NEOCRETACIC
ECRETACIC
MALM
DOGGER
LIAS
SUPERIOR
MEDIU
INFERIOR
SUPERIOR
MEDIU
INFERIOR
HARGHITA
METALIFERI
ALPINO-CARPATO-HIMALAIAN
ANZII CORDILIERI
CALEDONIAN
APALAȘIAN
HERCINICI
GRAND CANION
HURONIAN
LAURENTIAN
70 MILIOANE ANI
130 MILIOANE ANI
300 MILIOANE ANI
4 MILIARDE ANI

VASILE CÎRLOVA

„La-ale țării flamuri negre, Cîrlova oștirea cheamă..." E un vers din „Epigonii" lui Eminescu, generoasă „istorie" a începuturilor noastre literare și ar fi fost de-ajuns ca numai simpla citare a numelui lui Cîrlova de către cel mai mare poet al românilor să-i confere acestuia un loc în „istoria scripturilor".

Dar nu e vorba doar de atît: Cîrlova era încă din miezul veacului trecut, în care opera lui începuse să capete nimbul clasicității, un nume rezonant.

Numele unui poet adevărat.

Numele unui tînăr ce fusese o mare speranță a poeziei noastre, dar pe care nenorocul unei morți preatimpurii avea să-l scrie repede, prea repede, pe lespedea unui mormînt.

S-a născut la Buzău, în 1809, și a copilărit în Tîrgoviște, al cărei poet avea să devină întru eternitate. S-a crezut o vreme că el s-ar fi născut chiar în orașul Chindiei și al trufiilor voievodale, dar documentele au hotărît: Cîrlova e al Tîrgoviștei doar prin amintirea copilăriei sale și, mai ales, prin amintirea poemei sale („Ruinurile Tîrgoviștii") ce a marcat - poate - sfîrșitul „copilăriei" poeziei românești.

A trăit ani puțini.

A îmbrățișat eroica (și atunci și acum) carieră a armelor.

Abia la un an după ce umerii lui au primit tresele de sublocotenet a murit, la Craiova, în 1831. Nu i se cunoaște locul îngropării, dar un scriitor craiovean (Ștefan Bossun) crede că a identificat un fragment din piatra ce i-a stat la creștet.

Monumentul lui Cîrlova îl constituie uimitoarea lui operă. Uimitoare **fiind dintru început, lira lui scotea** sunete nemaiauzite, pline de uriașe făgăduinți.

Și - lucru și el de mirare - Cîrlova (cel ce a trăit cu puțin mai mult decît Labiș al timpului nostru) are o **operă** ce se compune din numai cinci poezii!

Suficiente totuși spre a lăsa **urmă** în conștiința făuritorilor de literatură națională. Vădind o înzestrare ieșită din comun. Fiind legată, fierbinte, de cele mai dragi idei ale românilor: redeșteptarea vechilor glorii, dorul de libertate și împlinire.

„Ruinurile" au pus stăpînire pe memoria întregului veac al 19-lea și pot fi rostite cu încîntare și acum, după trecerea altui veac. Și după Eminescu și Arghezi! Așadar:

„Deci priimiți, ruinuri, cît voi vedea pămînt,
Să viu spre mîngîiere să plîng pe-acest mormînt,
Unde tiranul încă un pas n-a cutezat
Căci la vederea voastră se simte spăimîntat!"

Departe de a se simți vlăguit de speranțe față cu auritele „ruinuri", Cîrlova găsește puterea, energia imagistică, verbul focos ce-l ajută să dea sens lamentațiilor sale, prefigurînd un viitor nu mai puțin eroic și biruința în fața „tiranului".

Cel sărutat pe fruntea (de cerneală palidă) a versurilor sale de însuși Eminescu are dreptul de a fi iubit de noi toți cei care gîndim și scriem (și auzim) vers românesc.

Oricînd, o floare simbolică trebuie să fie așezată pe mormîntul neștiut al primului poet-erou al poeziei române.

Aniversarea lui Vasile Cîrlova e un prilej de mîndrie.

Un prilej de iubire...

GHEORGHE TOMOZEI

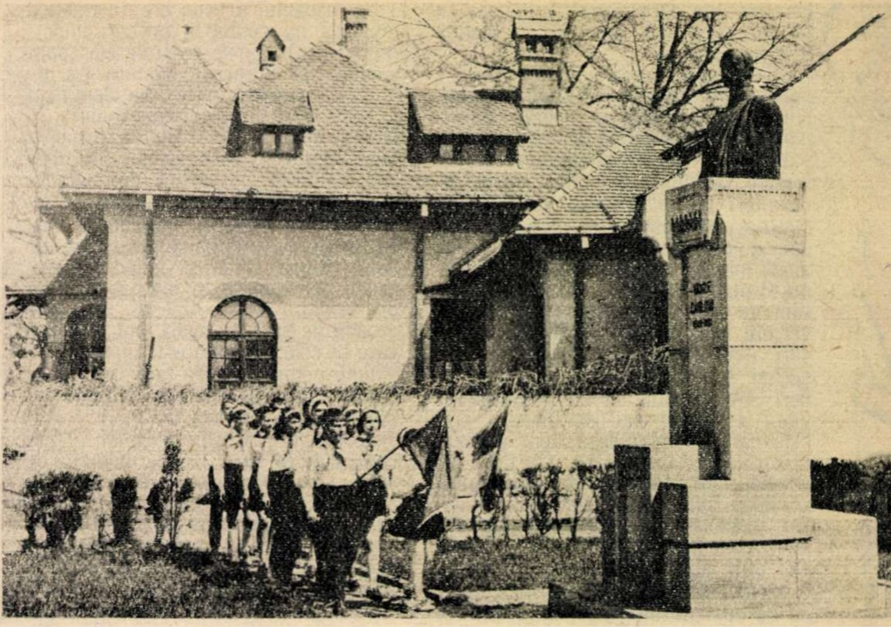

ALECU

În filele de aur ale literaturii române, Alecu Russo se află astazi la loc de cinste lîngă scriitorii din strălucita pleiadă a pașoptiștilor, a acelor cărturari care au transmis prin opera lor marile și nobilele idei de libertate, de dreptate socială și unitate națională.

După anii de studii, Alecu Russo,

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

Cei cinci și COMOARA

TUDOR NEGOIȚĂ

13

- Nu-i cinstit. Burlea are să meargă chiar azi să-i vîndă nu știu ce...

- Dacă nu știi ce, Radule, de ce vorbești?! țipă Trică. Burlea poate fi un escroc, pentru el nu pun mîna-n foc, dar dacă face ceva necinstit, domnul Pleșa habar n-are de asta...

- Pe cît facem pariu că are habar de afacerile lui Burlea?

- Pe cît?

- Eu pun bicicleta mea.

- Ce bicicletă?

- Are s-o aducă Sandu acum.

- ...De ce... s-o aducă? rămîne gînditor Trică.

- Vrem să-l urmărim pe Burlea cînd pleacă să „plaseze marfa", să vedem cu cine se întîlnește.

- N-am nevoie de bicicleta ta, am și eu una.

- Cu schimbător de viteze?!... O poți vinde și lua pe ea bani pentru laborator, sugerez eu.

Trică se uită la mine cu un aer de vînzător de agrafe căruia i se propune deodată o afacere cu submarine nucleare. Cînd mai vede și bicicleta pe care Sandu tocmai o aduce de ghidon, spiritul comercial pe care i l-a strecurat în sînge „unchiul" îl face să se aprindă:

- Pui chiar bicicleta asta la bătaie? Contra ce?

- Dacă se dovedește că domnul Pleșa e necinstit, pleci de la el chiar azi, îi explic eu liniștit.

- ...Atît?! face Trică și nu-mi dau seama dacă i se pare puțin sau mult.

- Atît! Numai că în cazul ăsta o să... o să-i probăm activitatea științifică, adică o să prezentăm la miliție dovezi asupra a ce face acest „unchi", care te pune să-i cari sifoane și să mături curtea casei făcută din bani tare „necurați"!

- Și cum vrei să probezi? Ținîndu-vă cu bicicletele după Burlea care va pleca cu mașina?

- Ai să vezi că vom reuși.

- Ha! rîde Trică. O să-i puneți sare pe coadă. Dacă-i așa, stați să vă ofer eu niște mijloace științifice, băiețași! Așteptați aici!

- Unde te duci?

- S-ar putea să se găsească prin laboratorul meu ceva, dar ai să vezi că pierzi bicicleta! Domnul Pleșa te asigur eu că nu știe de învîrtelile lui Burlea, dacă Burlea face ceva necinstit, ceea ce nu m-ar mira! Și ca să-l scap de acest Burlea, am să vă ajut, nici mie nu-mi place!

- Batem palma?

- Batem!

Și batem palma, Trică se urcă-n nuc și sare în curtea vilei, Sandu se uită la mine ca la rățoiul Donald care s-a hotărît să lupte cu niște brontozauri.

- Tu ai înnebunit?

- De ce?

- Trică se duce acum, îi previne pe Pleșa și pe ălălalt, noi o să fluierăm după ei și... ți-a luat bicicleta!

- N-o să facă una ca asta, spun eu, dar Pavel și chiar Dana, cînd vin și află ce „pariu" am făcut, sînt de părere că „m-am ars". Doar Geta și Mihăiță țin cu mine și cu Trică, pe care Geta îl consideră un băiat „cu suflet bun".

- Ce-o fi o să mai vedem! scurtez eu discuția. Pavele, zici că știi să faci fotografii!

- Ți-am spus doar că anul trecut...

- Bine. Cîte poziții mai ai libere pe filmul din aparat?

- Patru. Dar mai am un film... acasă.

- De ce, mă, acasă, de ce acasă? izbucnește Sandu.

- Deocamdată ajung cele patru, zic eu. Te ascunzi în spatele tufișurilor de colo, cît mai aproape de mașină, în așa fel încît să nu te vadă cînd ies din casă. Și cînd Burlea și Pleșa vor veni la mașină, cînd se urcă în ea, îi fotografiezi.

- Asta-i foarte simplu, zice Pavel.

- Nu-i chiar așa de simplu, trebuie să prinzi și numărul mașinii și vila din spate..

- Se poate, zice Pavel.

- Șterge-o atunci la postul tău!

- Pe Trică nu-l fotografiez?

- Pe Trică nu, că el nici n-o să vină la mașină, spun eu.

Pavel se duce să-și ocupe poziția strategică din boschet; din vilă însă pe cine vedem ieșind și mergînd direct la mașină? Pe Trică!

- Ce ți-am spus? face Sandu triumfător.

Trică se învîrtește un pic pe lîngă mașină, de unde stăm nu vedem prea bine, apoi o pornește în goană spre noi. Are în mînă o pungă de plastic

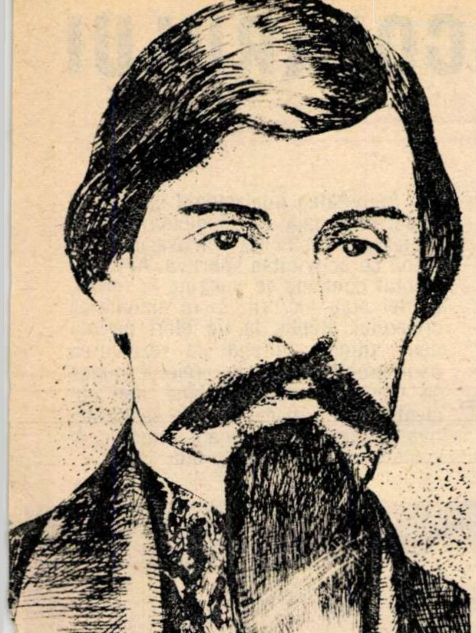

RUSSO

tînărul cu „o inimă generoasă" și „cu o imaginație bogată" (așa cum era văzut de Vasile Alecsandri), începe o viață plină de privațiuni. Obligat fiind fără-ncetare să-și caute o slujbă din care să poată trăi, ducînd o existență dramatică, hărțuită mereu de lipsuri, Alecu Russo, omul atît de generos și demn, dar risipitor cu darurile sale de scriitor, pasionat de idealuri nobile și de lupta revoluționară, necruțîndu-și sănătatea, se va îmbolnăvi și se va stinge tragic înainte de vreme, fără a-și putea strînge la un loc sau fără a-și putea publica încă în timpul vieții toate scrierile. Așa se face că multe dintre ele au apărut postum. Printre acestea, unele studii istorice, articolul despre „Poezia poporală", legende ca „Stînca Corbului" (culeasă din părțile Bicazului), „Piatra Teiului" ori „Soveja" (Ziarul unui exilat politic din 1846). Sînt scrieri de valoare pentru literatura română, ajunse mult prea tîrziu la cititorul căruia îi fuseseră adresate.

După ani de nedreaptă și nemeritată uitare, critici de seamă ca Ovid Densusianu sau G. Ibrăileanu îi descoperă opera și o restituie literaturii române.

Alecu Russo a fost prieten cu Vasile Alecsandri, cu Bălcescu, Mihail Kogălniceanu sau Costache Negri. În casa de la Mînjina a lui Costache Negri se adunau nu numai scriitori moldoveni, ci și munteni. Aici, la Mînjina, au fost citite pentru prima dată miraculoasele versuri ale **Mioriței.** *Și tot aici aveau să se închege acțiunile politice care priveau Revoluția din 1848, soarta poporului român din cele două principate.*

Prin scrierile sale, piesele într-un act „Băcălia ambițioasă", „Jignicerul Vadra sau Provincialul la Teatrul Național", poemul în proză „Cîntarea României", „Critica criticii", „Studie moldovană", „Amintiri" și „Cugetări", Alecu Russo se avîntă sincer și cutezător în lupta politică și de idei a epocii sale. Astfel el va milita pentru cultivarea tezaurului limbii vorbite de popor. Combătînd „neștiința limbei și a tradițiilor părintești", Alecu Russo este precursorul lui Eminescu în ceea ce privește ideea de cultivare a limbii naționale și a tradițiilor poporului.

În „Cugetări" (partea I), Alecu Russo arăta că va trebui îndreptată atenția „la izvorul adevărat: la tradițiile și obiceiurile pămîntului, unde stau ascunse încă și formele și stilul; și de-aș fi poet, aș culege mitologia română, care-i frumoasă ca și aceea latină sau greacă; de-aș fi istoric, aș străbate prin toate bordeile, să descopăr o amintire sau o rugină de armă; de-aș fi gramatic, aș călători pe toate malurile românești și aș culege limba". Exact ceea ce va face mai tîrziu Eminescu, poetul „nepereche", sau istoricul și arheologul V. Pârvan.

Alecu Russo a intuit, așa cum arată G. Ibrăileanu, cîteva principii de bază ale criticii literare românești. Fiindcă dincolo de notația polemică, nervoasă, dincolo de ironie, Alecu Russo apelează la argumentele bunului simț și ale logicii. Într-un articol precum „Critica criticii" exprimă idei fundamentale despre critica literară, de care se va ține seama, în ciuda faptului că, pentru a-i fi redescoperită opera, se vor mai scurge cîteva decenii...

Tudor Vianu îl va trece în primul capitol din „Arta prozatorilor români", alături de I. Heliade Rădulescu și de N. Bălcescu, scoțînd în evidență „simțul muzical" al autorului poemului în proză „Cîntarea României", dar și „notația delicată și exactă, comparația neașteptată" prefigurînd pe viitorii „imagiști contemporani". Și tot despre aceeași lucrare va scrie: „Russo ni se dovedește totuși în această operă mai renumită a lui posesorul unui **simț muzical** *pe care în același fel și cu aceleași caracteristice, proza românească nu-l manifestase mai înainte".*

G. Călinescu în „Istoria literaturii"... apreciază atît pe autorul ideilor critice, pe apărătorul limbii, dar și pe autorul „Jurnalului unui exilat, Soveja": „Însemnările din captivitate la Soveja (scrise în limba franceză) sunt cea mai strălucită dovadă a vibrației sufletești stăpînite de inteligență".

Monografiile dedicate lui Alecu Russo de Al. Dima (1957) și T. Vîrgolici (1964) accentuează virtuțile spiritului critic și lucid al acestui scriitor romantic și revoluționar în opera căruia se află germenii unei viziuni realiste.

*

Cuprins pînă la mistuire de febra idealului de libertate și dreptate socială, Alecu Russo s-a dăruit trup și suflet ideilor revoluționare și democratice, poporului său, pe care l-a iubit cu patimă. Vibrația profundă a scrierilor sale este încununată azi (la împlinirea a 125 de ani de la **moartea scriitorului) de o recunoaș**tere unanimă. *Poemul care a aprins inimile și spiritele celor ce au înfăptuit Revoluția de la 1848 și Unirea Principatelor Române luminează cu al său titlu, care a devenit simbolic, cea mai largă mișcare de muncă și creație artistică pe care a cunoscut-o vreodată țara noastră: Festivalul național „Cîntarea României".*

COSTACHE ANTON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

albă, din care, cînd ajunge lîngă noi, scoate două cutii de lemn.

– Știți ce-s astea?

– Nu știm, dar poate o să ne faci tu mai deștepți, bombăne Sandu.

– Am pus unul la fel în mașina cu care va pleca Burlea. Sînt aparate de emisie-recepție făcute de mine.

– De tine?! se miră Dana și ia repede unul în mînă să-l cerceteze.

– Cu bicicletele voastre n-ați ști mereu unde e mașina în care-i Burlea, l-ați pierde ușor. Dar așa, după zgomotul motorului, îl putem regăsi oriunde s-ar duce.

– Extraordinar! Grozavă idee! apreciază Geta. E ca într-un film pe care l-am văzut. Acolo, un emițător minuscul...

– Lasă, că l-am văzut și eu! taie Trică.

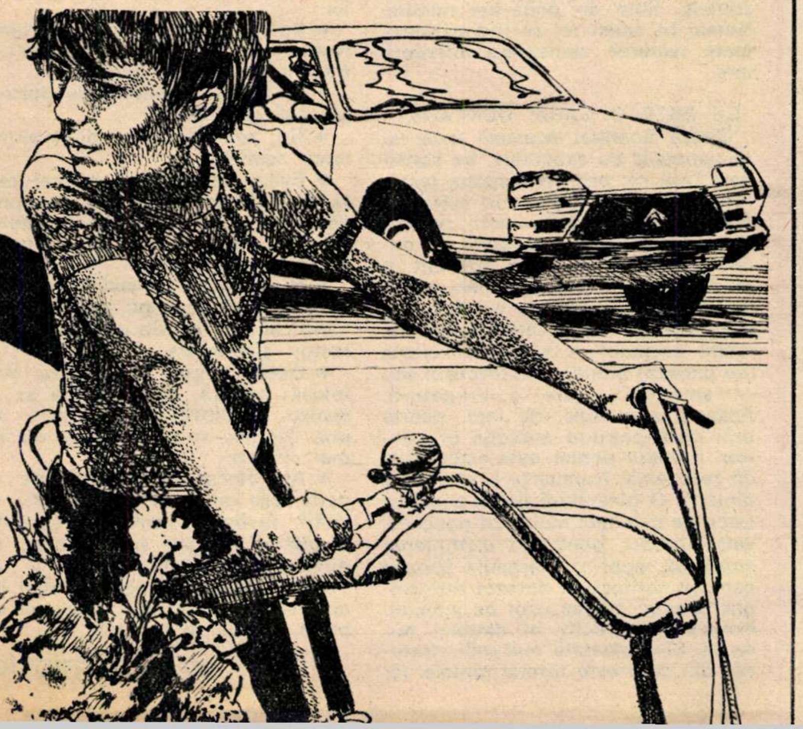

Ideea ni se pare tuturora formidabilă. Tuturora, mai puțin lui Trică. Privește la aparatul din mîna Danei. Dana a scos din mica cutie o antenă lungă, pliabilă și, la vederea ei, Trică îngălbenește.

– Am uitat.

– Ce-ai uitat?

– Acum îmi dau seama... Am pus... am pus aparatul în mașină, dar... am uitat să întind antena.

– Deci „ideea formidabilă"... nu mai valorează nici cît o ceapă degerată. Ai făcut-o dinadins! strigă Sandu.

– N-am făcut-o dinadins! Mă gîndeam în clipele acelea cum să-l pun, să nu-l vadă Burlea, l-am ascuns cum am putut, prin ferestruica portierei, în buzunarul scaunului din spate. Dacă mă duc acum să...

– Nu mai e timp! face Sandu plictisit. Tot în biciclete și picioarele noastre e nădejdea, uite-i c-au ieșit.

Într-adevăr, Burlea și „unchiul" lui Trică au ieșit în poarta vilei, mai vorbesc ceva, apoi Burlea se urcă la volan.

– Trică, iei unul din aparate și vii cu mine, hotărăsc eu. Dana și Sandu cu celălalt aparat rămîn deocamdată pe loc. Vom ține legătura prin radio, tot sînt bune la ceva aparatele!

– Și noi? întreabă într-un glas Mihăiță și Geta.

– Voi rămîneți cu Pavel să supravegheați vila. Oricine intră sau iese va fi fotografiat, clar?

– Clar.

– Pe Sultan îl lăsați cu Geta și Mihăiță, să-i păzească. Rămîne cartea la ei.

– Bine, dar...

– În urma mașinii, Burlea l-ar repera pe Sultan imediat, nu pricepi?

Sar pe bicicletă, Trică pe-a lui și o pornim repede, repede, dăm colțul și ne oprim abia la următorul, ascunși după un camion ca niște detectivi cu experiență.

– Cheamă-i prin stație! comand eu plin de importanță.

Trică depliază antena micului aparat și întreabă:

– Dana, mă auzi?

– Nu așa! spun eu, dar din aparat vocea Danei vine repede, precipitată:

– Da, Trică, te auzim.

– Dă-mi aparatul! Aici se apasă? Bun. Postul unu, sîntem postul doi! Raportați care e situația!

– Alo, aici Dana. Care post doi?

– Mașina! strigă Trică. Vine.

Eu apăs pe clapă și strig:

– Dana, tu nu ești Dana... ești postul unu! Noi – doi! Trebuia să ne previi că a plecat mașina! Pavel a făcut ce i-am spus?

– Ne face semn că da, aud vocea Danei.

– Perfect. Tu și... celălalt membru al echipei veniți după noi. Terminat.

– Ia dă-mi, dă-mi puțin aparatul! zice Trică.

I-l dau și Trică mă-ntreabă:

– Tu auzi?

– Ce?

– Motorul. N-am întins antena, dar de auzit tot se aude! Se-aude, pricepi!?

(Va urma)

VIAȚA RAȚIONALĂ A ȘCOLARULUI

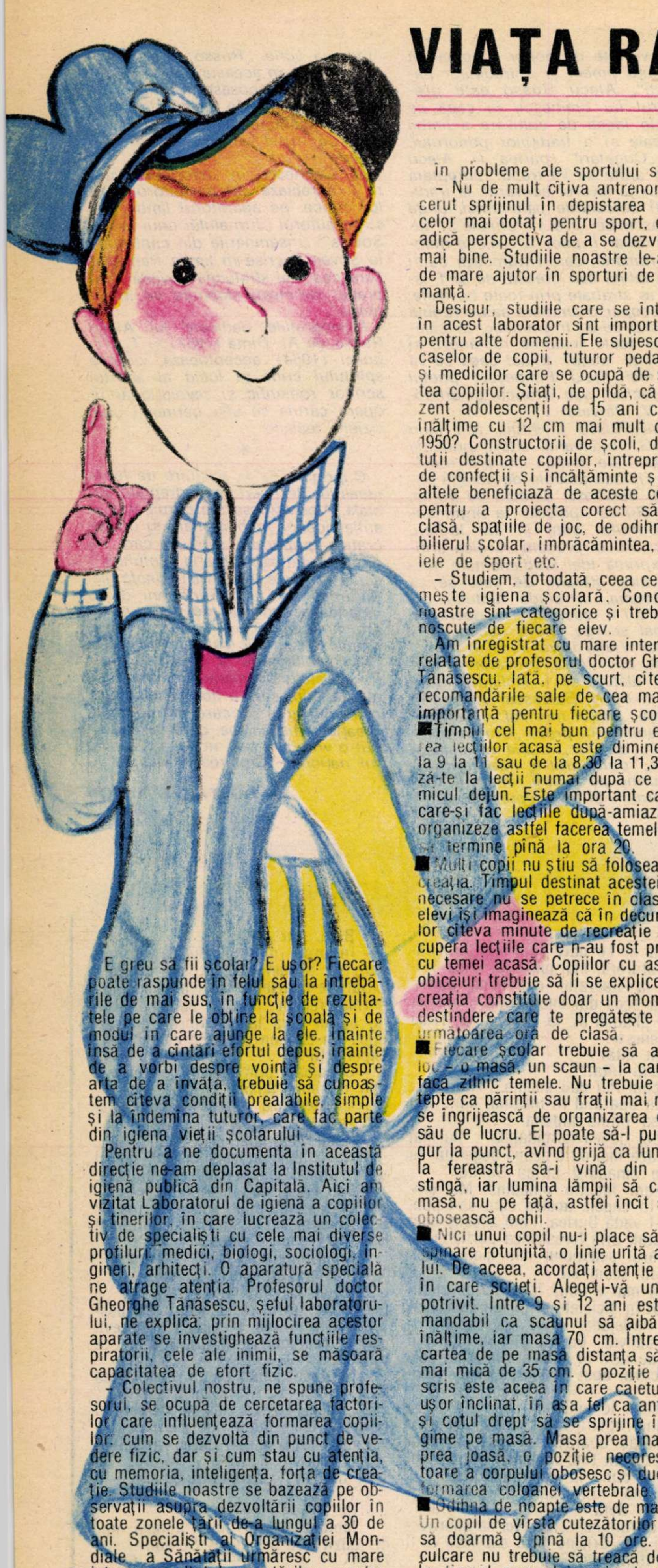

E greu să fii școlar? E ușor? Fiecare poate răspunde în felul său la întrebările de mai sus, în funcție de rezultatele pe care le obține la școală și de modul în care ajunge la ele. Înainte însă de a cîntări efortul depus, înainte de a vorbi despre voința și despre arta de a învăța, trebuie să cunoaștem cîteva condiții prealabile, simple și la îndemîna tuturor, care fac parte din igiena vieții școlarului.

Pentru a ne documenta în această direcție ne-am deplasat la Institutul de igienă publică din Capitală. Aici am vizitat Laboratorul de igienă a copiilor și tinerilor, în care lucrează un colectiv de specialiști cu cele mai diverse profiluri: medici, biologi, sociologi, ingineri, arhitecți. O aparatură specială ne atrage atenția. Profesorul doctor Gheorghe Tănăsescu, șeful laboratorului, ne explică: prin mijlocirea acestor aparate se investighează funcțiile respiratorii, cele ale inimii, se măsoară capacitatea de efort fizic.

– Colectivul nostru, ne spune profesorul, se ocupă de cercetarea factorilor care influențează formarea copiilor: cum se dezvoltă din punct de vedere fizic, dar și cum stau cu atenția, cu memoria, inteligența, forța de creație. Studiile noastre se bazează pe observații asupra dezvoltării copiilor în toate zonele țării de-a lungul a 30 de ani. Specialiști ai Organizației Mondiale a Sănătății urmăresc cu mare interes rezultatul cercetărilor noastre și ne consultă adeseori în probleme de sănătate a copilului.

– Știm că mai sînteți consultați și în probleme ale sportului scolar...

– Nu de mult cîțiva antrenori ne-au cerut sprijinul în depistarea copiilor celor mai dotați pentru sport, care au adică perspectiva de a se dezvolta cel mai bine. Studiile noastre le-au fost de mare ajutor în sporturi de performanță.

Desigur, studiile care se întreprind în acest laborator sînt importante și pentru alte domenii. Ele slujesc școlii, caselor de copii, tuturor pedagogilor și medicilor care se ocupă de sănătatea copiilor. Știați, de pildă, că în prezent adolescenții de 15 ani cresc în înălțime cu 12 cm mai mult decît în 1950? Constructorii de școli, de instituții destinate copiilor, întreprinderile de confecții și încălțăminte și multe altele beneficiază de aceste cercetări pentru a proiecta corect sălile de clasă, spațiile de joc, de odihnă, mobilierul școlar, îmbrăcămintea, articolele de sport etc.

– Studiem, totodată, ceea ce se numește igiena școlară. Concluziile noastre sînt categorice și trebuie cunoscute de fiecare elev.

Am înregistrat cu mare interes cele relatate de profesorul doctor Gheorghe Tănăsescu. Iată, pe scurt, cîteva din recomandările sale de cea mai mare importanță pentru fiecare școlar.

■ Timpul cel mai bun pentru efectuarea lecțiilor acasă este dimineața de la 9 la 11 sau de la 8,30 la 11,30. Așază-te la lecții numai după ce ai luat micul dejun. Este important ca elevii care-și fac lecțiile după-amiază să-și organizeze astfel facerea temelor încît să termine pînă la ora 20.

■ Mulți copii nu știu să folosească recreația. Timpul destinat acestei pauze necesare nu se petrece în clasă. Unii elevi își imaginează că în decursul celor cîteva minute de recreație pot recupera lecțiile care n-au fost pregătite cu temei acasă. Copiilor cu astfel de obiceiuri trebuie să li se explice că recreația constituie doar un moment de destindere care te pregătește pentru următoarea oră de clasă.

■ Fiecare școlar trebuie să aibă un loc – o masă, un scaun – la care să-și facă zilnic temele. Nu trebuie să aștepte ca părinții sau frații mai mari să se îngrijească de organizarea colțului său de lucru. El poate să-l pună singur la punct, avînd grijă ca lumina de la fereastră să-i vină din partea stîngă, iar lumina lămpii să cadă pe masă, nu pe față, astfel încît să nu-i obosească ochii.

■ Nici unui copil nu-i place să aibă o spinare rotunjită, o linie urîtă a spatelui. De aceea, acordați atenție poziției în care scrieți. Alegeți-vă un scaun potrivit. Între 9 și 12 ani este recomandabil ca scaunul să aibă 37 cm înălțime, iar masa 70 cm. Între tine și cartea de pe masă distanța să nu fie mai mică de 35 cm. O poziție bună la scris este aceea în care caietul apare ușor înclinat, în așa fel ca antebrațul și cotul drept să se sprijine în întregime pe masă. Masa prea înaltă sau prea joasă, o poziție necorespunzătoare a corpului obosesc și duc la deformarea coloanei vertebrale.

■ Odihna de noapte este de mare preț. Un copil de vîrsta cutezătorilor trebuie să doarmă 9 pînă la 10 ore. Ora de culcare nu trebuie să treacă de 21,30. În timpul somnului creierul continuă să lucreze. Tot ce ai învățat în decursul zilei, toate impresiile acumulate se sistematizează, se organizează și astfel somnul contribuie la formarea memoriei de lungă durată. Reducerea orelor de somn produce mari perturbări în funcționarea organismului, între care scăderea puterii de concentrare, stări de indispoziție, de oboseală.

Cele învățate în această vizită la Laboratorul de igienă a copiilor și tinerilor sînt prețioase pentru toți elevii care doresc să desfășoare o activitate școlară eficientă.

– Activitatea intelectuală din timpul orelor de școală, ne spune în încheiere profesorul doctor Gh. Tănăsescu, seamănă cu activitatea sportivă. Antrenamentul continuu te menține în formă. La fel stau lucrurile și în activitatea creierului. Supus la un efort permanent, ritmic, antrenat la rezolvarea unor probleme dificile, creierul ajunge să lucreze mereu mai bine, mai eficient. Odihna însăși trebuie să fie activă. În regimul de viață științific al școlarului, lenea nu-și află loc.

Vă îngrijiți dinții?

Cine își mai amintește cînd s-a spălat pentru prima dată cu periuța de dinți? Cînd aveați trei-patru ani, mamele voastre se străduiau să vă învețe cum să vă clătiți gura după fiecare masă, cum să folosiți periuța și pasta de dinți. Anii au trecut, dar mulți dintre voi, dragi prieteni, ați învățat și reținut bine, încă de pe atunci, că periajul dinților se face numai cu periuța individuală, de sus în jos, deci pe verticală, apoi pe fiecare parte sus și jos, deci și pe orizontală, timp de două-trei minute. Numai în acest fel se îndepărtează toate resturile alimentare interdentare.

CE ESTE O CARIE DENTARĂ?

Cauza apariției acesteia încă nu se cunoaște cu exactitate. Se consideră însă că, prin fermentația resturilor alimentare rămase în adînciturile și spațiile dintre dinți, se formează acizi care, împreună cu microbii existenți în mod obișnuit în gură, produc, în principal, caria. Deci dintele — organ viu cu vase sanguine și nervi care-l leagă de restul corpului — se îmbolnăvește (se cariază) atunci cînd învelișul său — smalțul — are o crăpătură. Aceasta constituie, de fapt, poarta prin care pătrund microbii în interior. Smalțul dentar este acela care dă rezistență, frumusețe și strălucire dintelui. O plesnitură fină a acestuia trece de cele mai multe ori neobservată. Uneori, odată cu distrugerea smalțului, apar și marginile tăioase care, în contact cu obrazul sau gingia, produc o rană ușor de infectat. Procesul distructiv al dintelui durează. Sînt afectate mai întîi straturile din care este format dintele, iar durerea insuportabilă se instalează abia cînd infecția a cuprins miezul dintelui, adică la apariția pulpitei.

Caria dentară nu trebuie neglijată, pentru că aceasta duce la modificarea vorbirii, creează greutăți în alimentare, influențează în rău starea generală a organismului.

POATE FI PREVENITĂ CARIA DENTARĂ?

Da, cu condiția să respectați cîteva reguli de igienă a gurii și dinților.

● Spălați-vă dinții în fiecare dimineață și în fiecare seară și clătiți-vă gura după fiecare masă.

● Reduceți consumul de dulciuri și paste făinoase.

● Nu spargeți între dinți alune, nuci, semințe.

● Evitați consumarea mîncărurilor și a băuturilor prea reci sau prea fierbinți și, mai ales, trecerea rapidă de la o băutură rece la o mîncare fierbinte și invers.

● După fiecare masă consumați cîte un măr; pe lîngă calitățile vitamino-calorice acesta curăță gura de resturi alimentare.

● Dacă gingiile sîngerează cînd folosiți periuța, nu renunțați să vă spălați, ci folosiți una mai puțin aspră. Gingiile se vor întări și nu vor mai sîngera.

● Ați plecat într-o drumeție de două zile și v-ați uitat pasta de dinți? Spălați-vă dinții cu sare de bucătărie. Gingiile se vor întări, iar dinții se vor albi!

● Nu ocoliți cabinetul dentar! Un control preventiv este binevenit cel puțin o dată la trei luni.

MARIA PETROVICI

sport

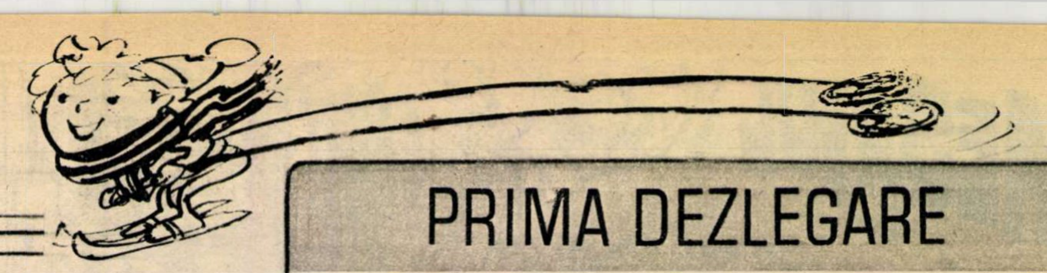

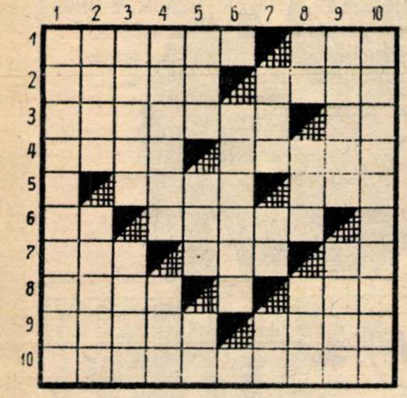

ORIZONTAL: 1) A trimite discul, sulița sau greutatea la o distanță cît mai mare. Arhipelag și insulă în Indonezia. 2) Porțiune a terenului de fotbal sau tenis marcată cu alb, pe care jocul se desfășoară după norme speciale. Își ia avînt. 3) Sport pe bicicletă. Liviu Tănase. 4) Participant la expediția argonauților. Ambarcație sportivă la care se vîslește cu ajutorul unor padele scurte din poziția în genunchi. 5) Îmbrăcaminte specială a romanilor. Pseudonim al lui Ioan N. Roman, poet și ziarist român (1866—1931). 6) La testare! Întuneric (fig. pl.). 7) Nefolosite. Bază sportivă nautică. Două seturi! 8) Lac în platoul abisinian. Căpitanul echipei (fig.). 9) Teren de sport împrejmuit cu tribune pentru spectatori. Lovitură de corner. 10) Întreceri sportive redate la televizor (sing.).

VERTICAL: 1) Teren pentru întrecerile de motocros. 2) Drum aerian. Aruncător de sulițe!! 3) În ascensiune pe munte. Aparat de gimnastică format din două cercuri suspendate de funii, care servesc la agățat, balansat etc. (sing.). 4) Procedeu în întrecerile de lupte. Poem filozofic de Victor Hugo. 5) În talpa pantofilor speciali pentru alergători. Marcat în poarta adversă. Din avion! 6) Balonul intrat în poartă. 7) Diminutiv feminin. Pecete! Cristea Zidaru. 8) Vas de formă cilindrică. Numele a patru localități din Japonia. Rîu în nord-estul Portugaliei. 9) Mingea cu care se joacă fotbal! Săritură. 10) A controla balonul destinat unui jucător din formația adversă.

DICȚIONAR: INR, TANA, NII, COA.

POMPILIU
FOTO

CONCURS TURISTIC
(Triverb: 5, 2, 9)

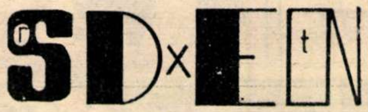

Dezlegare: CURSE DE ORIENTARE

ÎN FĂGĂRAȘ
(Biverb: 5, 3)

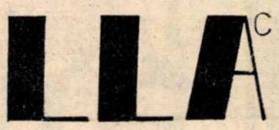

Dezlegarea: BÎLEA LAC

PRIMA DEZLEGARE

GOLF DE CUVINTE

Golful de cuvinte se numără printre cele mai ușoare jocuri enigmistice. Dar și în fața lui dezlegătorul trebuie să apeleze la fantezie!

Jocul constă în transformarea cuvîntului inițial în cuvîntul final. Ambele care sînt date. Schimbarea se face treptat, literă cu literă. Locul literei care se schimbă este notat în careu cu X.

Atenție: fiecare cuvînt intermediar va avea același număr de litere ca și cuvîntul inițial și cel final! Se înțelege de la sine că este vorba de cuvinte cu înțeles de sine stătător, ca în exemplul nostru.

M	U	N	T	E
		X		
X				
		X		
				X
			X	
X				
			X	
	X			
X				
H	A	R	T	A

M	U	N	T	E
M	U	L	T	E
C	U	L	T	E
C	U	R	T	E
C	U	R	T	A
C	U	R	M	A
T	U	R	M	A
T	U	R	T	A
T	A	R	T	A
H	A	R	T	A
H	A	R	T	A

● PREMIILE ●
ALMANAHULUI „CUTEZĂTORII" 1984

Marea întrecere a minților agere a început. Cei mai harnici caută cu înfrigurare în Almanahul „Cutezătorii" 1984 răspunsurile la întrebările de concurs publicate în nr. 5/1984 al revistei noastre.

Așteptăm scrisorile voastre!

PREMIILE AȘTEAPTĂ ȘI ELE!

Nu uitați! Menționați pe plic, alături de adresă: Concurs Almanah.

Cutezătorii

●●●●●●●●●●●●

TOTDEAUNA CURATE

MÎINILE

În fiecare moment, mîinile ating obiecte a căror curățenie lasă de dorit. De aceea, ele trebuie spălate de mai multe ori pe zi. Apa, săpunul, peria de unghii vor intra negreșit în acțiune înaintea fiecărei mese.

Mîinile se spală sub jetul de apă de la robinet sau cu apa turnată de altcineva dintr-un vas. După ce mîinile au fost bine săpunite, iar unghiile frecate cu peria, se vor clăti bine. Unghiile vor fi tăiate scurt, facilitîndu-se astfel menținerea stării de curățenie a mîinilor.

URECHILE

Se știe că urechile sînt deosebit de sensibile. Ele trebuie îngrijite cu atenție. Igiena impune spălarea zilnică a urechilor cu apă și săpun. După clătire, interiorul urechii se șterge cu ajutorul unui colț al prosopului. Curățarea în profunzime a urechilor o va face, la fiecare cîteva zile, unul dintre părinți.

Uneori înotul sub apă dăunează auzului. Pătrunzînd în cantitate mare în ureche, apa poate lovi timpanul, în care caz acesta se inflamează. De aceea, purtarea de către înotători a căștii de baie este strict necesară.

HAINELE

Cînd te întorci de la școală, scoate-ți uniforma și îmbracă alte haine. Scutură bine, în afara casei, lucrurile pe care le-ai dezbrăcat, perie uniforma și pune-o la aerisit. În nici un caz nu te trînti pe pat, așa cum ai venit de la școală, de la plimbare sau de la joacă!

ÎN EXCURSIE
(Triverb: 6, 2, 7)

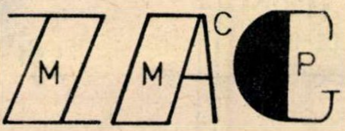

Dezlegare: CAZARE LA CAMPING

EXEMPLIFICARE
Sportu-n aer liber poate
Ajuta la sănătate.
Știind asta, Simion
Joacă șah doar pe balcon...

●

ATRACȚIE
Cică, de un timp încoace,
Gică spune, nu în șoapte:
– Disciplina care-mi place
E doar... handbalul în șapte!

●

SUPERSTIȚIE
Tot bătînd mereu în lemn,
I-a crăpat masa. E-un semn
Ce te face azi să-i spui:
Bate-n masă – bate-un cui!

V.D. POPA

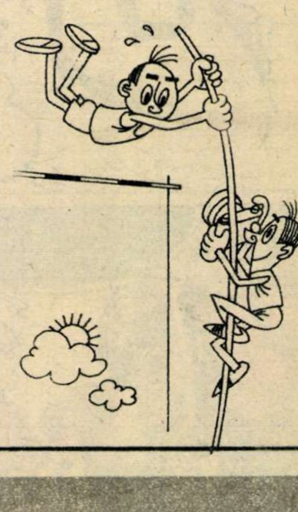

Fără cuvinte

Cutezătorii

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr: HORIA ARAMĂ; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137. Telex 11 228 București.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index 41836 12 pagini 1,50 lei**

MESAJUL

6

SCENARIU:
SANDU ALEXANDRU
DESENE:
PUIU MANU

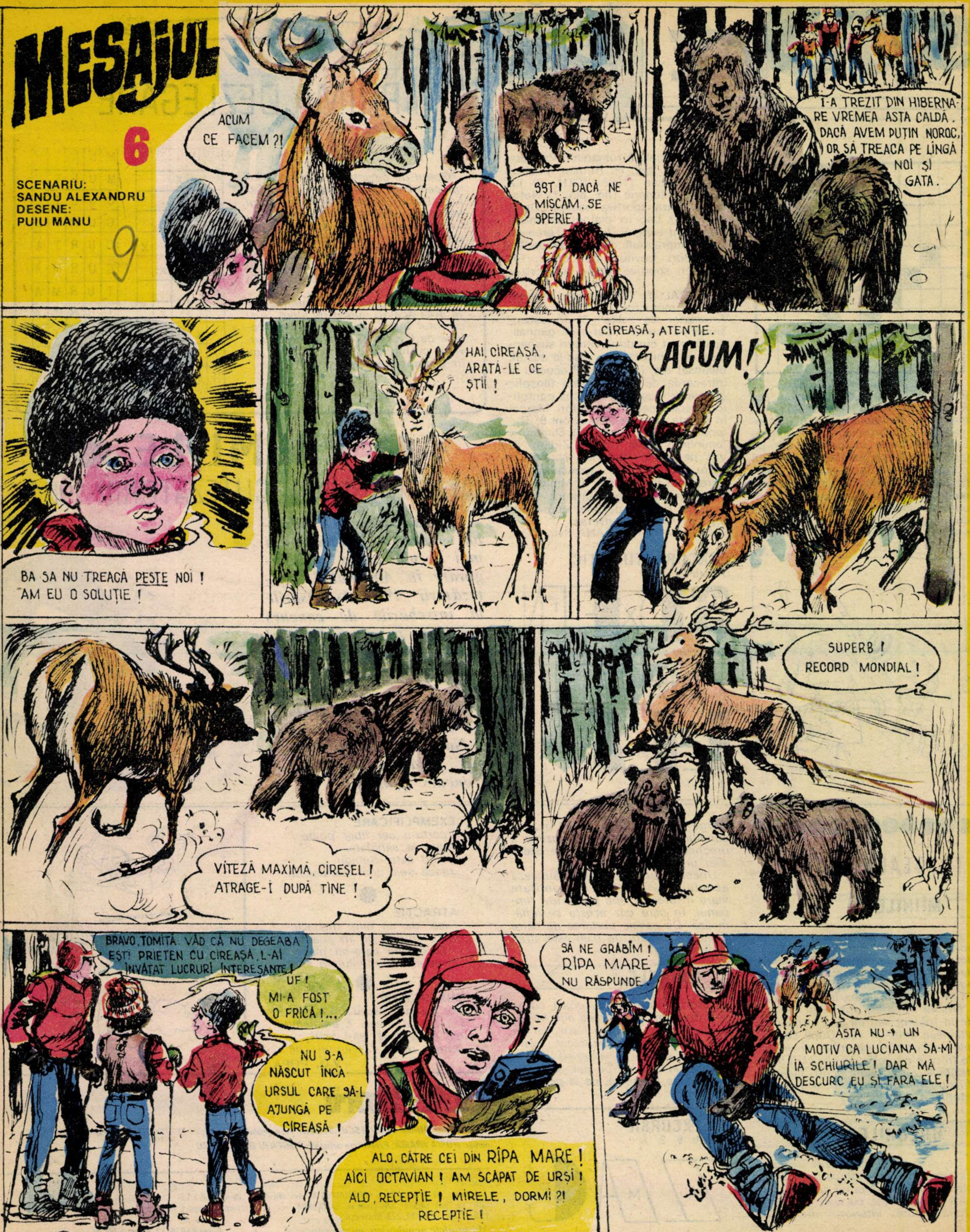
ACUM CE FACEM ?!
SST! DACĂ NE MIȘCĂM, SE SPERIE!
I-A TREZIT DIN HIBERNARE VREMEA ASTA CALDĂ. DACĂ AVEM PUȚIN NOROC, OR SĂ TREACĂ PE LÎNGĂ NOI ȘI GATA.
BA SĂ NU TREACĂ PESTE NOI! AM EU O SOLUȚIE!
HAI, CIREAȘĂ, ARATĂ-LE CE ȘTII!
CIREAȘĂ, ATENȚIE. ACUM!
VITEZĂ MAXIMĂ, CIREȘEL! ATRAGE-I DUPĂ TINE!
SUPERB! RECORD MONDIAL!
BRAVO, TOMIȚĂ. VĂD CĂ NU DEGEABA EȘTI PRIETEN CU CIREAȘĂ. L-AI ÎNVĂȚAT LUCRURI INTERESANTE!
UF! MI-A FOST O FRICĂ!...
NU S-A NĂSCUT ÎNCĂ URSUL CARE SĂ-L AJUNGĂ PE CIREAȘĂ!
ALO, CĂTRE CEI DIN RÎPA MARE! AICI OCTAVIAN! AM SCĂPAT DE URȘI! ALO, RECEPȚIE! MIRELE, DORMI?! RECEPȚIE!
SĂ NE GRĂBIM! RÎPA MARE NU RĂSPUNDE!
ASTA NU-I UN MOTIV CA LUCIANA SĂ-MI IA SCHIURILE! DAR MĂ DESCURC EU ȘI FĂRĂ ELE!

(Va urma)

Cutezătorii

7

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 16 FEBRUARIE 1984,
ANUL XVIII (NR. 854)

ÎN SUMAR:
- „Semaforul" în acțiune! (pag. 4)
- Fascinantul univers al drumului de fier (pag. 6—7)
- Din enciclopedia cutezanței (pag. 10)

FOTO: GRIGORE

CADRAN POLITIC

În aceste zile de ajun de primăvară, poporul nostru îşi aţinteşte privirile spre cele două evenimente majore ale anului 1984: a 40-a aniversare a revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă de la 23 August 1944 şi al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român. Cu gîndul la ele, întreaga ţară se străduieşte să muncească mai bine, să împlinească mai repede şi cu strălucire obiectivele puse de partid în faţa clasei muncitoare, a ţărănimii în acest cincinal al progresului nostru multilateral.

O formă specifică de cinstire prin muncă a marilor momente din viaţa poporului român este întrecerea socialistă. În acest an sărbătoresc, pretutindeni în ţară, în cele mai diverse ramuri de activitate s-au făcut auzite vibrante chemări la întrecere lansate de colective fruntaşe în toate ramurile productive. Aceste chemări au menirea de a-i mobiliza pe toţi oamenii muncii din industrie, din agricultură la îndeplinirea integrală, la cele mai înalte cote ale calităţii şi eficienţei şi la depăşirea planului de dezvoltare economico-socială a patriei în 1984. Ele sînt animate de flacăra fierbinte a patriotismului, a dragostei şi respectului faţă de partid, faţă de secretarul său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, sînt străbătute de ambiţia nobilă de a cuceri cu un ceas mai devreme redutele creşterii economice, ale progresului tehnico-ştiinţific.

Anul 1984 se anunţă ca anul unei vaste competiţii a muncii, atotcuprinzătoare, în care va spori contribuţia fiecărui colectiv de oameni ai muncii la înflorirea patriei.

Răspunzînd înaripatelor îndemnuri adresate întregului popor de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, părinţii şi fraţii voştri mai mari, oameni ai muncii de la oraşe şi sate, se angajează ca, printr-o muncă exemplară, să asigure îndeplinirea şi depăşirea planului unic de dezvoltare economico-socială a patriei socialiste, să instaureze o nouă calitate şi o înaltă eficienţă în toate sectoarele de activitate, cinstind astfel cu tot ce au mai bun cea de-a 40-a aniversare a libertăţii noastre şi al XIII-lea Congres al partidului, deschizător de drumuri spre noi orizonturi ale construcţiei socialiste.

În acest climat de muncă şi exigenţă, pionierii României îşi înscriu şi ei eforturile consecvente de a învăţa bine şi foarte bine, de a se pregăti exemplar pentru muncă şi viaţă, de a îndeplini angajamentul la muncă patriotică, toate obiectivele pe care şi le-au propus. Este răspunsul specific prin care tînăra generaţie ţine să răspundă grijii neţărmurite a partidului, a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, conducătorul iubit al naţiunii noastre socialiste, pentru dezvoltarea ei armonioasă, pentru frumoasele ei perspective de viitor.

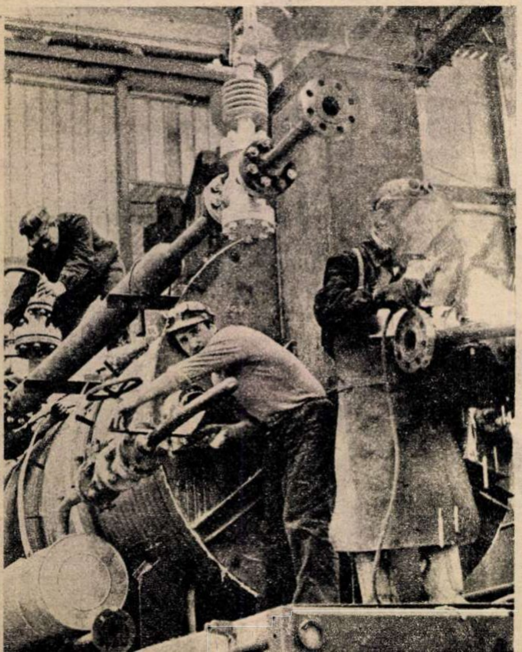

ROMÂNIA - CEAUȘESCU

ÎN CONȘTIINȚA LUMII CONTEMPORANE

România socialistă şi înţeleptul conducător al destinelor ei, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** se bucură astăzi de un înalt şi binemeritat prestigiu pe toate meridianele globului. Pentru că, întotdeauna şi pretutindeni, cuvîntul românesc de pace şi prietenie este rostit cu limpezime şi fermitate în apărarea aspiraţiilor vitale ale tuturor popoarelor. **„În numele păcii şi vieţii să acţionăm cu toate forţele** — reafirma cu tărie tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** opţiunea fundamentală, definitorie a politicii externe româneşti, în Mesajul de Anul Nou — **încît anul 1984 să determine o schimbare radicală a cursului evenimentelor (...) Popoarele, mişcările pentru pace din Europa — cărora poporul român li s-a alăturat cu întreaga sa forţă — trebuie să-şi facă tot mai puternic auzit cuvîntul, să ceară să primeze raţiunea şi spiritul de răspundere, interesele păcii, ale apărării dreptului suprem al omului — la viaţă, la pace, la libertate!“**

Niciodată în istorie, România şi poporul român nu au avut atîta ecou în conştiinţa lumii. Cu mai multe decenii în urmă, marele diplomat român Nicolae Titulescu declara cu tristeţe la tribuna Ligii Naţiunilor: „Despre ţara mea se ştie prea puţin în lume şi e păcat!“

Astăzi, **„România-Ceauşescu“** au devenit sinonime cu o politică prodigioasă în slujba salvgardării păcii şi înfăptuirii dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, a progresului şi dezvoltării tuturor naţiunilor.

Înaltul omagiu internaţional faţă de demersurile ferme şi consecvente ale preşedintelui Nicolae Ceauşescu consacrate păcii şi colaborării dintre state, faţă de eforturile sale perseverente pentru înţelegere şi conlucrare între toate popoarele şi-a găsit o elocventă ilustrare în conferirea a peste 100 de înalte ordine, medalii, titluri şi alte distincţii din partea unor ţări de pe toate continentele, precum şi din partea unor prestigioase organizaţii naţionale şi internaţionale. Este, de asemenea, semnificativ că în cele mai diverse ţări au fost editate peste 130 de lucrări din opera tovarăşului Nicolae Ceauşescu sau dedicate personalităţii sale, în 21 de limbi.

Legămîntul solemn al poporului român

Dezarmarea şi pacea reprezintă obiective fundamentale, înscrise pe frontispiciul politicii externe româneşti.

Sînt bine cunoscute şi se bucură de un profund răsunet internaţional iniţiativele şi programele de măsuri de dezarmare preconizate de România la Naţiunile Unite şi în cadrul altor foruri şi reuniuni internaţionale:

- Ca urmare a unei iniţiative româneşti, Adunarea Generală a O.N.U. a proclamat „Deceniul dezarmării al Naţiunilor Unite: 1970—1980“.
- Raportul O.N.U. privind „Consecinţele economice şi sociale ale cursei înarmărilor“ a fost elaborat în urma unei propuneri a ţării noastre.
- Un larg ecou l-a avut în cadrul O.N.U. prezentarea documentului intitulat „Poziţia României în problemele dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare, şi în instaurarea unei păci trainice în lume“ (1975).
- În prima sesiune specială a O.N.U., din 1978, consacrată dezarmării, a fost difuzat documentul „Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind poziţia României în problemele dezarmării şi, în primul rînd, ale dezarmării nucleare“, iar la cea de-a doua sesiune specială a O.N.U., din 1982, a fost prezentat un nou document: „Poziţia şi propunerile României cu privire la problemele dezarmării“.
- Pe ordinea de zi a O.N.U. a fost înscris, din iniţiativa României, punctul intitulat „Îngheţarea şi reducerea bugetelor militare“. Este semnificativ că ţara noastră a redus timp de trei ani consecutiv nivelul cheltuielilor militare, iar la sfîrşitul anului 1982 a hotărît ca, pînă în 1985, aceste cheltuieli să rămînă neschimbate.

Iată numai cîteva momente ale intensei şi neobositei activităţi a României şi preşedintelui ei pentru a feri omenirea de la catastrofă, de la prăbuşirea în abisul nuclear, pentru a imprima un nou curs evenimentelor în direcţia păcii, securităţii şi înţelegerii

NU rachetelor! DA tratativelor!

Preşedintele Nicolae Ceauşescu a arătat că, în ciuda situaţiei grave la care s-a ajuns în lume, în ciuda faptului că înarmările nucleare înregistrează un nou stadiu, mai este încă timp pentru a se acţiona, pentru a se asculta glasul raţiunii şi lucidităţii, mai este timp pentru a se găsi o soluţie în interesul popoarelor europene, al întregii omeniri. Iată de ce România, alături de toate forţele iubitoare de pace din lume, se pronunţă pentru oprirea neîntîrziată a aplicării planurilor de amplasare a noilor rachete americane pe teritoriul european, precum şi a măsurilor de răspuns adoptate de Uniunea Sovietică privind amplasarea de noi rachete pe teritoriul unor state europene şi în alte zone, susţinînd cu tărie că trebuie să se reia negocierile sovieto-americane de la Geneva. Este încă o dovadă vie a uneia din ideile statornice, majore, promovate de preşedintele Nicolae Ceauşescu, potrivit căreia, oricît ar fi de dificile şi îndelungate, tratativele sînt incomparabil de preferat distrugerilor şi suferinţelor generate de confruntări armate.

- La iniţiativa României, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat în 1982 „Declaraţia privind reglementarea paşnică a diferendelor internaţionale“.
- Preşedintele României, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a formulat iniţiative şi a avansat propuneri concrete pentru apropierea şi realizarea de înţelegeri între părţile aflate în conflict, pentru stingerea focarelor de război din diverse zone fierbinţi ale globului.
- În cadrul Adunării Generale a O.N.U. a

Pictură de E. Modilcă

fost adoptată rezoluția inițiată de țara noastră privind dezvoltarea și întărirea bunei vecinătăți între state.

În spiritul acestei orientări constante, menită să asigure primatul tratativelor și rațiunii în viața internațională, România și-a reafirmat hotărîrea de a participa activ la dezbaterea și negocierea problematicii păcii, securității și dezarmării în diferite foruri și reuniuni. Un asemenea cadru de inițiativă și de acțiune îl oferă, după părerea țării noastre, Conferința pentru încredere și dezarmare în Europa ce se desfășoară în prezent la Stockholm, reprezentînd o nouă și concludentă materializare a propunerilor României și altor cîteva state.

Pentru o Europă fără arme nucleare

Un obiectiv de stringentă actualitate al politicii externe a României, al președintelui Nicolae Ceaușescu îl constituie apărarea Europei de primejdia nucleară. De-a lungul anilor, România s-a ridicat cu tenacitate pentru oprirea spiralei înarmărilor nucleare, care periclitează nu numai Europa, leagănul civilizației moderne, ci și întreaga omenire.

Pornind de la contribuția importantă pe care ar avea-o zonele denuclearizate la dezangajarea militară și sporirea securității între state, România a propus transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și bunei vecinătăți, a prieteniei și colaborării, lipsite de arme nucleare, de trupe și baze militare străine.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat cu fermitate adevărul că noile rachete nu servesc și nu pot servi pacea, ci, dimpotrivă, vor mări considerabil pericolul războiului nuclear. În acest sens, șeful statului român a adresat conducătorilor Statelor Unite și Uniunii Sovietice apelul de a se renunța la amplasarea noilor rachete în Europa și la dezvoltarea celor existente, de a se trece la retragerea și distrugerea rachetelor.

Dreptul la dezvoltare liberă și demnă

În spiritul unui profund umanism, al înaltei răspunderi față de destinele tuturor popoarelor, România socialistă, președintele ei acordă o atenție deosebită problemelor dezvoltării, lichidării decalajelor dintre state, instaurării noii ordini economice mondiale. În acest domeniu, conducătorul țării noastre are meritul de a fi elaborat o concepție științifică, realistă privind căile de înlăturare a flagrantelor inechități din economia mondială și de făurire a unei noi ordini economice, bazată pe justiție și dreptate.

- La sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. din 1975 a fost prezentat documentul „Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale".
- Comitetul plenar al O.N.U. pentru noua ordine economică internațională a fost creat ca urmare a unei inițiative românești.
- O direcție importantă de acțiune preconizată de România este reducerea cu 10—15 la sută a cheltuielilor militare pe plan mondial, o parte din fondurile astfel eliberate urmînd a fi folosite pentru sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare.
- Sub generoasa deviză **„Participare, Dezvoltare, Pace"**, Adunarea Generală a O.N.U. a proclamat, ca rod al unei inițiative românești, **„Anul Internațional al Tineretului"**, care va avea loc în 1985. Este încă o dovadă elocventă a grijii deosebite pe care președintele țării o poartă tinerei generații.

„Viitorul copiilor, viitorul omenirii nu se poate asigura decît printr-o politică de pace, de independență, de libertate!" — spunea tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în cuvîntarea rostită în preajma Anului Nou, cu prilejul tradiționalei sărbători a „Plugușorului".

Iată numai cîteva direcții ale activității internaționale a României socialiste, a președintelui Nicolae Ceaușescu, care pun în lumină cu pregnanță vocația supremă a poporului român de apărător al păcii și vieții pe pămînt, al dreptului tuturor popoarelor la existență liberă și demnă, la dezvoltare și progres. Această înaltă vocație a păcii a căpătat expresia cea mai convingătoare în vasta sa operă politică, în ideile și acțiunile tovarășului Nicolae Ceaușescu, al căror prestigiu și largă audiență internațională s-au impus definitiv în conștiința contemporaneității.

VIOREL POPESCU

NICOLAE CEAUSESCU
Nicolae Ceaușescu
CEAUŞESCU
NIKOLAE CAUŠESKU
CEAUŞESCU
NICOLAE CEAUSESCU
ROMANIA
CEAUŞESCU

SEMAFOR „CUTEZĂTORII“

PRIN LUMEA LUI 5 ȘI 6

FOILETON

scris de cititori, apărut la „Semaforul“ Școlii generale nr. 3, Iași

Autori: pionierii

Giovani Untu, Sebastian Filon, Liliana Cîmpianu, Daniela Bejenaru, Ciprian Coniac, Anda Zota, Alina Rusu.

Un „teritoriu“ poate necunoscut pentru voi: se numește „Mediocritania“ sau „Țara lui 5 și 6“ și este așezată pe... „Continentul Catalogului!“ Ea se învecinează la sud cu „Smîrcurile lui 3 și 4“, la sud-vest cu „Deșertul lui 1 și 2“, la est cu „Țara lui 7 și 8“, ținut în care domnește primăvara, iar la nord cu minunata Țară a fruntașilor – „Țara lui 9 și 10“.

Relieful Mediocritaniei este dominat de nisipuri mișcătoare.

Aici, expresia „A-ți fugi pămîntul de sub picioare“ capătă un conținut concret. Munți n-am văzut. De altfel, mediocritanii (așa se numesc locuitorii Mediocritaniei), nici nu ar avea ce face cu ei, pentru că nu sînt iubitori de înălțimi. Însuși verbul „a urca“ le este complet străin. Am întîlnit bălți cu apă stătută pe care mediocritanii le folosesc frecvent ca terenuri pentru sportul lor preferat numit „Treci ca gîsca prin apă“.

Clima Mediocritaniei este nici rece, nici caldă: „călduță“. Pe aici bat două vînturi periculoase denumite „Uraganul corigențelor“, care vine dinspre „Smîrcurile lui 3 și 4“, și „Ciclonul repetenției“, care bate dinspre „Deșertul lui 1 și 2“.

Mai trebuie amintite cutremurele, cunoscute sub numele de „Extemporal“ sau „Ascultare neprevăzută“, fenomene seismice în urma cărora mulți mediocritani se trezesc în smîrcurile din sud.

Precipitațiile se prezintă sub formă de picături de nădușeală care cresc pe măsură ce sînt răsfoite filele catalogului sau cînd degetul profesorului se îndreaptă spre un mediocritan. Însă cînd primejdia a trecut, ploaia încetează. Cea mai fierbinte dorință a mediocritanilor este aceea de a ști... „să-și aranjeze ploile“.

Fauna Mediocritaniei este destul de săracă. Animalele care se simt cel mai bine aici sînt cele care se strecoară, se furișează și care știu să pășească pe tăcute. Îndeosebi, trei dintre ele sînt studiate cu atenție de către mediocritani: Gîsca, pentru că poate trece prin apă fără să se ude; Pisica, pentru că întotdeauna cade în picioare; Șopîrla, pentru că se poate strecura prin cele mai mici crăpături.

Flora Mediocritaniei este... De fapt, nu poate fi vorba despre plante, deoarece locuitorii acestei țări nu au calități de cultivatori și nici cunoștințe de botanică.

Locuitorii Mediocritaniei sînt de vîrste semănînd uimitor cu unii dintre colegii noștri, dar... s-ar putea să facem o eroare.

Toți locuitorii Mediocritaniei urmăresc, în existența lor școlară, același obiectiv: obținerea notei 5, înzestrată cu miraculoasa calitate de a fi „notă de trecere“.

Mediocritanii sînt oameni modești, ei n-au altă dorință decît să treacă „pasul“ dintre trimestre și apoi pe cel mai greu de trecut, „pasul“ dintre ani.

Încheiere

Stimați cititori, aici se încheie călătoria noastră care, vă spunem sincer, nu ne aduce nici un fel de bucurie. În speranța că Mediocritania va dispărea de pe Continentul Catalogului, asemenea unor insule care dispar în apele oceanelor, vă asigurăm că vom face tot posibilul să-i îndrumăm pe mediocritani spre „Țara primăverii, a lui 7 și 8“ și chiar spre „Țara fruntașilor, a lui 9 și 10“.

A te mulțumi astăzi cu cunoștințe de 5 și 6, înseamnă că mîine munca ta va fi tot de 5 și 6. Numai că cei care ne pregătesc de pe acum locurile de muncă, așteaptă ca noi să mîncim de bine și foarte bine. Să facem totul pentru a nu-i dezamăgi.

Nota redacției

Așteptăm în continuare foiletoane, epigrame, caricaturi și alte materiale apărute în Semafoarele din școli. Cele mai reușite vor fi publicate.

ATENȚIE:
Semaforul lansează

O NOUĂ ACȚIUNE: „CARTEA DE AUR“

La sugestia mai multor pionieri, rubrica **Semafor „Cutezătorii“** lansează o nouă acțiune, adresîndu-vă două întrebări privind atitudinea pe care o aveți față de acele prietene nedespărțite ale fiecărui pionier, ale fiecărui elev, care vă însoțesc an de an de-a lungul urcușului spre cunoaștere, spre devenirea voastră viitoare — **manualele școlare.**

Așadar, vă rugăm să răspundeți:

1. Cum păstrați manualele școlare și cum vă îngrijiți ca acestea să folosească și altor copii care vin în urma voastră? Ce inițiative au fost luate în acest sens în detașamentul sau unitatea voastră?

2. Dacă în detașamentul vostru există colegi care nu acordă atenția cuvenită acestui bun obștesc ce li s-a încredințat, ce atitudine aveți față de aceștia, cum îi ajutați să privească cu responsabilitate folosirea și păstrarea manualului școlar? Ce măsuri au fost întreprinse de semaforul unității și ce efect au avut ele?

Vă rugăm să răspundeți cît mai pe larg la aceste întrebări, relatînd cum procedați, ce acțiuni ați întreprins pentru ca fiecare pionier, fiecare grupă, fiecare detașament să devină un exemplu în folosirea cu grijă a manualului școlar — cel mai important instrument de lucru al elevului.

Trimiteți răspunsurile pe adresa: **Redacția „Cutezătorii“, Piața Scînteii nr.1, București, Cod 71 341. Scrieți pe plic: Pentru ancheta „CARTEA DE AUR“.**

PORTRETELE COPILĂRIEI

Un tînăr virtuoz al pianului

Bucuriile muzicii și-au deschis suita lor fermecătoare pentru **Bogdan Nicanor Florescu** *în anii săi cei mai fragezi, cînd părinții i-au dăruit un cadou obișnuit și familiar copiilor noștri citadini: un fluier. La șapte ani, și-a îndreptat pașii spre suveranul instrumentelor muzicale: pianul. Cel care i-a pus mîna pentru prima oară pe clape era profesorul Andrei Podlacha, de la Liceul de artă „George Enescu“ din București. De atunci, profesor și elev au rămas nedespărțiți.*

Anul trecut, în toamnă, Bogdan a primit de la profesorul său să descifreze o lucrare muzicală considerată dificilă pentru vîrsta lui, de treisprezece ani. Lucrarea era ultima piesă din Suita a III-a de George Enescu. Profesorul i-a cerut s-o învețe și s-o cunoască din ce în ce mai bine. Cu acest îndemn, Bogdan urma să devină promotorul unei idei novatoare, să demonstreze că această piesă muzicală, chiar dacă este foarte grea, merită să fie interpretată de un copil. El

FOTO SEMNAL

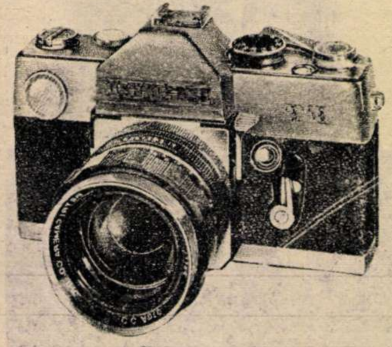

Către toți participanții la concurs

- *Nu puneți imaginile în plic înainte de a menționa pe versoul fiecăreia dintre ele numele și prenumele autorului, clasa și școala în care învață.*
- *Fiecare imagine trebuie să aibă o scurtă explicație cu privire la aspectul pe care-l surprinde.*

2
PANOU ONOARE

Împreună cu imaginea pe care o intitulează *„În solar"* (foto 1), pionierul *Richard Țușcă* trimite o relatare prin care ne dezvăluie și cîteva dintre preocupările colegilor săi agrobiologi de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Costești-Argeș. Aflăm astfel că la Costești se fac intense pregătiri ale solului pentru așezarea semințelor, destinate obținerii răsadurilor de legume. Tot de la Richard aflăm că multe dintre răsadurile de flori care vor fi plantate în această primăvară pentru a înfrumuseța orașul vor porni tot din solariile pionierești.

O frumoasă fotografie „de inimă" ne trimit pionierii din Bicaz. Ea poate fi găsită și în albumul fiecăruia dintre cei pe care-i vedeți în imagine. Cine sînt ei? Alături de părinți — muncitori fruntași la Întreprinderea pentru lianți și azbociment din localitate — se află copiii lor, cu toții pionieri fruntași la învățătură (foto 2).

Iată și un *„Dialog despre întoarcerea păsărilor"* (foto 3). Ea ne-a fost trimisă de *Delia Dragomir și Ionela Vlad*, de la subredacția „Tot înainte!" din *Hunedoara*. Cele două prietene ne sugerează nerăbdarea cu care copiii orașului de pe Cerna așteaptă primăvara.

Gabriela Drăgan, de la *Școala generală nr. 1 Oituz*, județul *Bacău*, își însoțește cele două imagini, *„La monumentul cavaleriei"* (foto 4) și „Întîlnire cu un veteran" (foto 5), cu o frumoasă relatare despre acțiunea realizată recent cu pionierii clasei a VII-a, Școala generală Ivești — Galați. Din dorința de a cunoaște îndeaproape istoria Oituzului și pe fiii acestuia, pionierii gălățeni au făcut o excursie pe meleagurile băcăoane, unde au fost primiți cu „brațele deschise" și de unde s-au întors cu impresii de neuitat.

- *Așteptăm, cît mai curînd, fotografii sugestive privind învățătura, activitățile voastre de primăvară, acțiunile „Tot înainte!" și „Patrie română, țară de eroi", precum și instantanee pe teme de comportare la școală și în afara ei. Insistați și asupra aspectului artistic al imaginilor pe care le trimiteți la concurs.*

---

trebuia să lucreze cu tenacitate neprecupețită, cu luciditate și cu mult suflet. Munca asiduă îi devenise apropiată de cînd începuse să învețe pianul. Știa, totodată, că se pregătește pentru un concurs internațional și aceasta însemna o răspundere foarte mare: trebuia să-și reprezinte țara ca un adevărat fiu al ei. Și a reușit! La concursul internațional pentru tineri pianiști **„Citta' di Salerno"**, *în cadrul categoriei A (pînă la vîrsta de 14 ani), la care a fost o competiție redutabilă, Bogdan Nicanor Florescu a trecut cu succes prima probă eliminatorie, fiind foarte stăpîn pe sine, iar la etapa finală a oferit o revelație în acest concurs prin interpretarea piesei „Carillons nocturnes" de George Enescu.*

Juriul internațional, foarte exigent, a fost impresionat de capacitatea de interpretare a acestei piese, în care tînărul pianist dovedea nu numai o excelentă virtuozitate, ci și mare forță emoțională și gîndire interpretativă. Bucuriile muzicii și puterea acesteia de a insufla năzuințe frumoase, etice, superioare, de a exprima dragostea de patrie cuprinsă în compoziția enesciană își rosteau mesajul printr-un interpret-copil. El a primit premiul cel mai mare oferit de organizatorii concursului.

La concursul „Citta' di Salerno", cutezanța i-a fost încercată lui Bogdan și pentru că nu a avut, în prealabil, cum să încerce pianul la care urma să-și prezinte probele. Abia în momentul concursului a făcut cunoștință cu pianul de altă marcă decît cel care îi era nedespărțit acasă, i-a simțit clapele mai grele, mîna nu era nici ea „încălzită", și a cîntat, cum s-ar zice, direct, „pe nepregătite".

Trofeul cucerit de Bogdan Nicanor Florescu, deținător și al Diplomei pentru succese deosebite în Festivalul național „Cîntarea României", îmbogățește un palmares strălucit al succeselor muzicale obținute de interpreți români contemporani pe meridianele lumii și certifică faptul că țara noastră se află printre primele de pe mapamond care deține interpreți muzicali valoroși în rîndul copiilor.

Anul trecut, țara noastră s-a situat pe primele locuri în lume din punctul de vedere absolut al premiilor internaționale în domeniul muzicii. Este o mîndrie patriotică de care se pot bucura mult și Bogdan Nicanor Florescu, și profesorul său îndrumător, pasionat slujitor al muzicii, părinții, colegii și noi, toți, felicitîndu-l din toată inima.

M. MICU

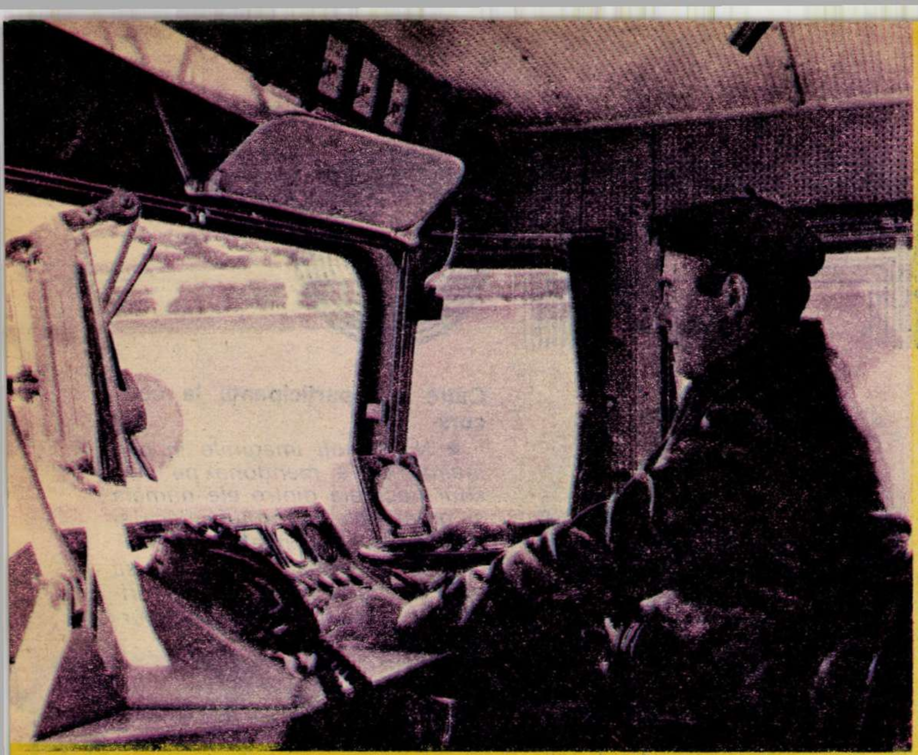
1

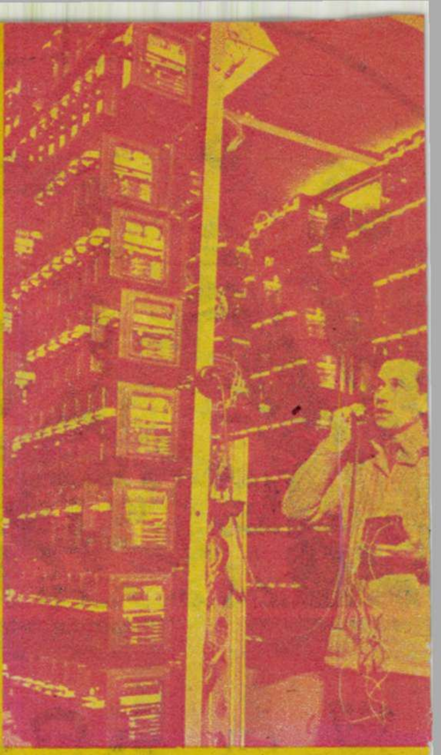
2

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

Glasul roţilo

Toata lumea ştie ca prima linie de cale ferata de pe teritoriul României s-a construit între anii 1866 şi 1869, pe distanţa Bucureşti Filaret—Giurgiu, facîndu-se astfel legatura directa între Capitala şi marele fluviu Dunarea. În istoria Cailor Ferate Române acest lucru este consemnat ca un eveniment de importanţa unica, stîrnind la vremea sa admiraţie şi uimire.

Drumul de fier — un drum al triumfului civilizaţiei

Odată cu realizarea primei cai ferate începe propriu-zis şi istoria introducerii tehnicii moderne în exploatarea feroviară din România; astfel, anul 1880 marchează prima instalaţie de telecomandă a macazurilor şi semnalelor în staţia Buftea. Pînă în 1916, tehnica modernă în exploatarea feroviară făcuse paşi siguri şi curajoşi, aşa încît calea ferată română ajunsese la un grad de evidentă valoare. Primul război mondial frînează acest avînt; dar imediat, după 1919, situaţia începe să se îndrepte, deşi cu destulă timiditate, întrucît fondurile erau încă modeste, munca manuală fiind principalul mijloc; un singur acar pe atunci manipula trei şi patru macazuri, iar un revizor de ace verifica modul de manipulare şi asigurare al macazurilor pentru primirea şi expedierea trenurilor, dînd apoi raport impiegatului de mişcare că a terminat cu bine aceste operaţii dificile; la rîndul său, impiegatul asigura buna circulaţie a trenurilor. Cu cît intensitatea traficului se mărea, şi numărul acestor oameni creştea, lor li se mai adăugau şi acarii sau revizorii de ace, şi telegrafiştii. Coordonatorul întregului sistem despre care vorbim era şeful de gară. Abia odată cu introducerea sistemelor de centralizare electromecanice, revizorii de ace n-au mai fost practic necesari; tot aşa cum după ce au fost puse în funcţiune staţiile centralizate electrodinamic s-a renunţat şi la acari.

Astăzi, civilizaţia tehnică a funcţionalităţii drumului de fier a ajuns la noi foarte departe, exploatarea feroviară dispunînd de instalaţiile C.E.D., blocuri de linie automate, telefoane între staţii, radiotelefoane în staţii şi pe locomotive, regulatoare de circulaţie etc. Toată activitatea de mişcare dintr-o staţie, care pînă mai ieri era atît de greoaie, azi este executată de un impiegat de mişcare. Dar şi sarcinile acestuia s-au redus prin aplicarea conducerii circulaţiei prin sistemul „dispecer" — o instalaţie modernă ce are menirea de-a permite manipularea automată de la mari distanţe a macazurilor din staţii de către un operator. Chiar şeful de gară a devenit impiegat responsabil unde activitatea este redusă; el efectuînd acum coordonarea şi supravegherea dacă-i cazul. Şi meseria de frînar este pe cale de dispariţie; un exemplu: dacă numai la un singur tren de marfă care circula pe distanţa Ploieşti—Predeal, erau necesari 10—12 frînari, după încheierea acţiunii de automatizare, astăzi face faţă numai unul. Mai mult, automatizarea care se foloseşte în prezent în exploatarea feroviară, asigură un mare grad de siguranţă, iar trenurile sînt adevărate zburătoare pe liniile de fier comandate doar de mecanicul de locomotivă. La fel, montarea frînelor automate, introducerea sistemului de desfacere a trenurilor prin telex sau a radiofoanelor au ridicat la mare înălţime funcţionalitatea trenurilor româneşti. Toate acestea presupun şi o înaltă pregătire profesională a întregului personal executant, în aşa fel încît cel care este azi un absolvent de şcoală profesională C.F.R. sau liceu industrial de profil, pregătit de către profesori de înaltă specializare, devine el însuşi un om cu pregătire temeinică.

Oamenii şi mişcarea

Astăzi **mişcarea** în C.F.R. are un caracter complex şi modern. Ea este legată prin milioane de fire de toată mişcarea vieţii. Dar, mai mult ca oriunde, ea are nevoie aici de manevranţi cu o pregătire care depăşeşte chiar calificativul **superior.** Toate trenurile în marea lor mişcare, cuprinse în verbul „a circula" sînt aşezate în cea mai severă şi perfecta ordine. Manevrantul face acest lucru; de-aici se naşte trenul. El este omul cu o minte de oţel. Sînt situaţii cînd tehnica te poate părăsi; aşa apar „secundele limită". Ei bine, aici este necesară intervenţia omului superior tehnicii şi mişcării, omul care trebuie să fie superior trenului în orice condiţie. Astfel, dacă numai în 24 de ore în Gara de Nord pleacă şi vin 150 de perechi de trenuri, trebuie tot atîţia oameni care să fie nu numai stăpînii acestor trenuri, ci şi responsabilii perfecţi ai vieţii şi mişcării.

Deci: ce este mecanicul de locomotivă?

— Este omul care răspunde. Dar cum răspunde el? Exact ca un pilot aflat cu nava lui zburătoare la o înălţime de 10 mii de metri. La fel ca acesta, mecanicul de locomotivă are în răspundere, în primul rînd, vieţile omeneşti. La fel ca pilotul, mecanicul de locomotivă trebuie să fie un om integru, echilibrat; el duce o viaţă ordonată şi serioasă. Şi tot el, cînd se prezintă la remorcarea unui tren, răspunde unui test complex din punct de vedere al pregătirii profesionale, al condiţiei sănătăţii sale; amîndouă trebuie să fie perfecte. La plecarea în cursă are obligaţia să-şi revizuiască locomotiva prin probe funcţionale; şi-aici este testat şi controlat de către revizorul de locomotive.

3

5

— Nu-i tocmai atît de comodă această viaţă, încerc să-i spun inginerului D. Zvorişteanu care vorbeşte despre acest om atît de puternic şi dotat, numit **mecanicul de locomotivă.**

— Într-adevăr. Dar nu există altă viaţă mai tenace, plină de risc şi responsabilitate, de mîndrie şi curaj ca aceea a mecanicului de locomotivă. El n-ar schimba-o nici cu aceea de cosmonaut. Băieţi ca Petre Vărzaru, fruntaş în întrecerea socialistă — locul I, pe Depou —, Florea Aurelian, Gh. Prodan sau Ilie N. Marin sînt mîndria acestei vieţi, acestei meserii care este cea de mecanic de locomotivă. Marin, în remorcarea unui tren, pe data de 15 ianuarie 1984, a observat un fir de linie rupt pe magistrala Constanţa, între Feteşti şi Ovidiu. Imediat a luat legătura, prin radio, cu impiegatul de mişcare al staţiei Feteşti; vă puteţi închipui ce pericol a fost evitat. Şi mai trebuie să spunem că aceşti oameni sînt de-o mare dăruire; la ei pasiunea nu se măsoară; se trăieşte. Viaţa lor e însăşi această uzină pe roţi care este locomotiva. Uneori, ei n-au duminici, nici sărbători, ei nu ştiu ce-i viscolul, ploaia, arşiţa verii; ei ştiu ce-i locomotiva cu tot cu trenul ei. Sînt cei care remorchează 253 de trenuri în 24 ore din Bucureşti spre toată ţara, în toate direcţiile. În pasiunea şi dăruirea lor se fac una cu locomotiva care nu are mai puţin de 7 000 cai putere. Şi mai reţineţi: pentru echilibrul sufletesc al mecanicului de locomotivă, un rol important îl are familia, soţia, copiii.

Nu mai puţin, revizia!

Este vorba despre o muncă superioară în C.F.R. — însemnînd modul în care se pregătesc trenurile pentru cale lungă. Astăzi acest demers tehnic se desfăşoară într-o hală imensă, dotată cu aparatură ultramodernă, condiţiile de lucru în aer liber fiind treptat înlăturate. Cînd spunem **revizie,** înţelegem, de fapt, un mare depou în care trenurile trec

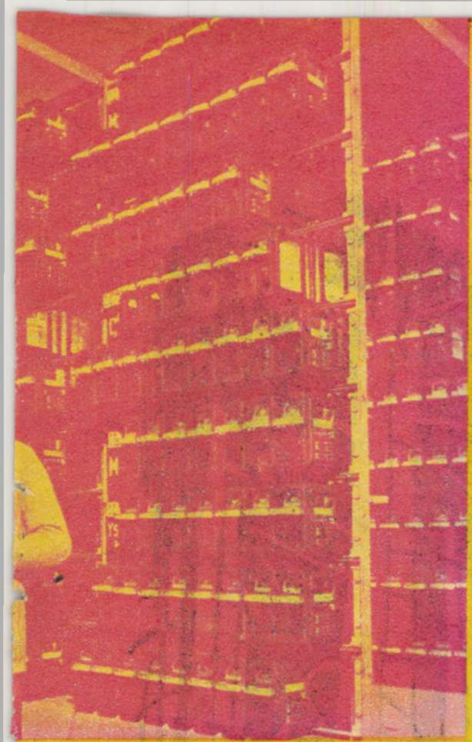

or de tren

4

prin procese de verificare. Cum decurge acest ceremonial? Li se face toaleta exterioară, sînt introduse într-o severă pregătire tehnico-sanitară; în felul acesta se pune la punct şi se asigură circulaţia pentru călători în cea mai perfectă stare. Cei care fac acest lucru sînt lăcătuşi şi muncitori de înaltă calificare. Este interzisă orice mică greşeală. Astfel, sînt verificate toate cele 3 000 de şplinturi ale fiecărui vagon. Încălzirea electrică este asigurată prin curent la o tensiune de 1 500 şi 3 000 de volţi. Cine-i urmăreşte pe lăcătuşii de revizie Anghel Marin, M. Popa, Vasile Iordache, D. Udroiu îşi dă seama că are de-a face, de fapt, cu nişte tineri de ştiinţă. De cînd au terminat şcoala profesională, sînt aici. Dar ei sînt, de fapt, şi absolvenţi ai liceelor industriale plus şcoala de lăcătuşi de revizie prin Grupul şcolar C.F.R. La fel ca mecanicul de locomotivă, lăcătuşul revizor este responsabil de viaţa tuturor; el răspunde de tren şi de distanţe; numai el semnează nota de frînă care înseamnă certificatul de garanţie al trenului pînă la staţia de destinaţie. Şi reţineţi „amănuntul": în 24 de ore sînt verificate 64 de trenuri = un tren de 886 de vagoane...

Ei bine...

Trenul ca să circule are nevoie de-o şină pe care să se ruleze vagoanele; are nevoie de vagoane şi de un mijloc de remorcare care nu este altul decît locomotiva! Sistemul modernizîndu-se, s-a creat posibilitatea sporirii cantităţii de mărfuri transportate cît şi a vitezei — de la 25 km/h la 110 km/h şi în perspectivă chiar la 150—200 km/h. Dar ele, trenurile, se urmăresc, vin din direcţii diferite; în epoca noastră s-au introdus macazurile care fac legătura de la o linie la două linii. Astfel poate apărea o configuraţie de macazuri care formează staţia C.F.R. Dar necesitatea automatizării a impus şi reducerea timpului de intrare şi ieşire a trenurilor; se impun acţionările electrice în prima fază cu semnalizări luminoase; astfel s-a ivit posibilitatea urmăririi numărului trenurilor de circulaţie. Dar nici aceasta n-a satisfăcut. S-a procedat la secţionarea distanţelor dintre staţii. Deci trenurile se urmăresc acum la interval de semnal şi nu de staţii; aşa pot circula 3—4 trenuri în loc de 1 între staţii. Acesta se numeşte sistem de circulaţie de bloc de linie automată. În acelaşi sistem se asigură şi pasajele peste calea ferată cu bariere, cu semicumpene automate care coboară şi ridică, acţionate de către tren.

Tablou general

— La noi, în lumea ceferiştilor, este un proverb: „Cine bea apă din tender nu mai pleacă de la C.F.R.", ne spune inginerul Mihai Culescu. Din instinct, din har, din convingere şi dorul de această meserie, înţelegi că cel mai util eşti la C.F.R. Lumea crede că la noi viaţa e dură şi frumoasă; aşa este. Dar tot la noi, aici, mai ales caracterele tari rezistă şi foarte pregătite — ca în creaţie. Latura fundamentală umană a meseriei de ceferist este: să vezi frumuseţea numai muncind. Aici se îmbină toate cuceririle tehnice care apar şi sînt utile; este foarte pasionant acest lucru, e una din puţinele meserii unde nu se admite greşeala. Orice mică greşeală înseamnă pagube materiale, omeneşti. Detaşamentul clasei muncitoare de la C.F.R. este o mare probă a muncii şi luptei, a forţei şi gîndirii. Din acest detaşament fac parte toţi mecanicii de locomotivă, impiegaţii de mişcare, electromecanicii, electroniştii, coordonatorii de cale, inginerii şi tehnicienii, constructorii de cale şi poduri, făurarii de locomotive şi trenuri, lăcătuşii de revizie a vagoanelor, şefii de formaţie. Ei sînt oameni pentru care distanţele nu există, oameni de aleasă omenie, meseriaşi ai făuririi şi înfăptuirii integrale.

ION CRÎNGULEANU

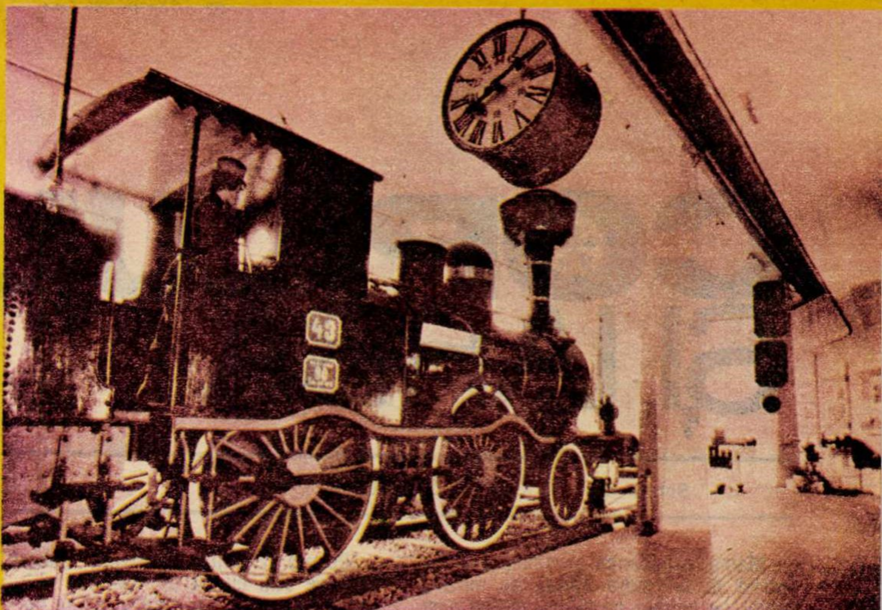

6

7

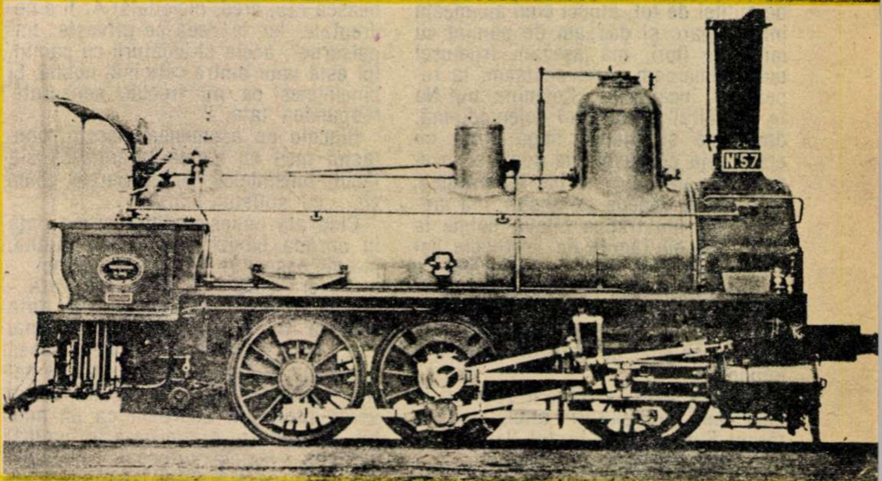

8

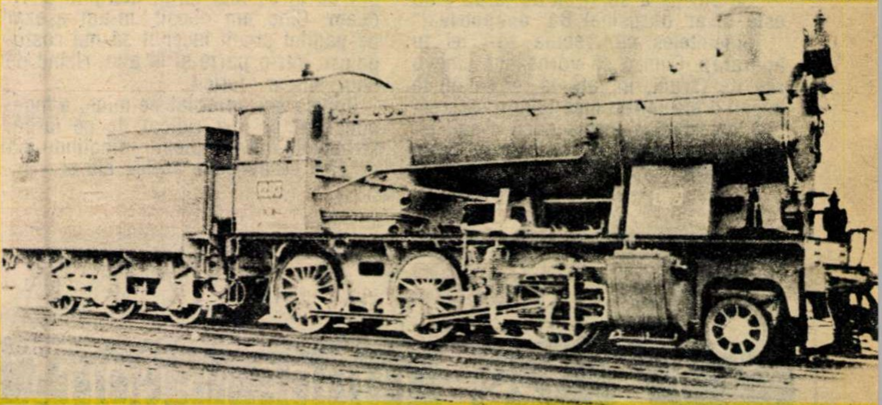

9

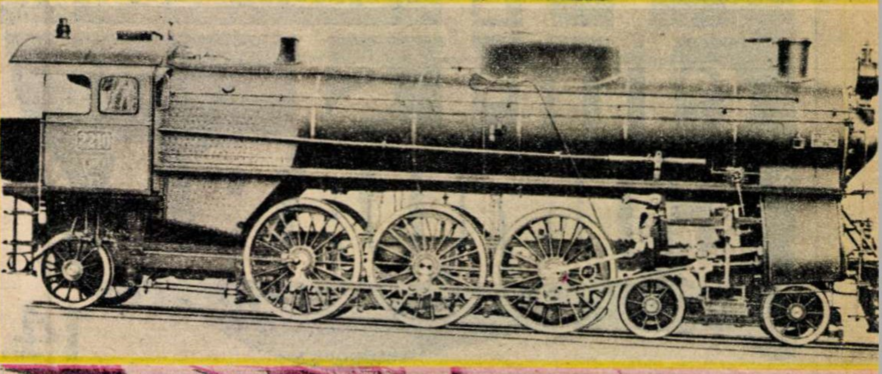

10

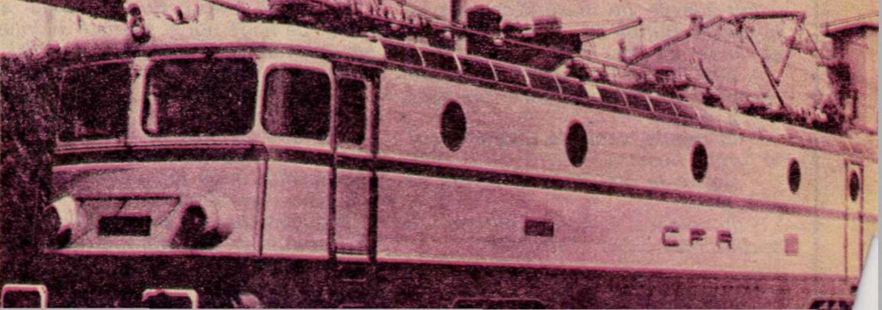

Fotografiile noastre:
1. Mecanicul de locomotivă la pupitru; **2.** Dirijarea automată şi tablourile de comandă; **3.** Moderna gară din Tulcea; **4.** Un tablou general de comandă; **5.** Un singur om dirijează circulaţia pe mii şi mii de kilometri; **6.** Locomotiva „Călugăreni" - pe distanţa Bucureşti-Giurgiu; **7.** Locomotiva cu abur Seria 047-088; **8.** Locomotiva cu abur Seria 1286-1335; **9.** Locomotiva cu abur „Pacific" - Seria 2201-2240; **10.** Ultimul tip de locomotivă electrică modernă;

COPILUL ȘI IARBA

Schiță de GEORGE ȘOVU

Mama, orășeancă prin naștere, doctoriță la un mare spital, se mira și chiar se supăra pe mine, văzînd cum, de mititel de tot, atunci cînd ajungeam într-un parc și dădeam de pămînt cu iarbă și flori, mă așezam frumușel unde nimeream și-mi scoteam, la repezeală, încălțările. „Cosmine, nu! Nu te descălța!" o auzeam dojenindu-mă, dar, pînă să ajungă lîngă mine, eu eram deja cu picioarele goale și începeam să alerg prin iarbă. Mă prindea, bineînțeles, repede și, uneori, mă urechea, ori îmi trăgea cîteva palme la fund, dar eu rămîneam - precum îmi spunea ea mai tîrziu - nepăsător la vorbele și mustrările ce mi se adresau. Zicea mama că o priveam cu nevinovăție și zîmbeam mulțumit, de parcă cine știe ce plăcere mi s-ar fi împlinit.

„Băiatul ăsta, al tău, îi spunea, în asemenea împrejurări, tatei, trage a țăran! Simte ca un țăran! Ne face de rîs!" mai adăuga, supărată.

„Să știi că a simți ca un țăran - nu este chiar o rușine! Ba, dimpotrivă!"

„Bineînțeles că trebuia să-i iei tu apărarea. Cum o să vorbească cineva rău de țărani, în fața ta, și să nu te superi?! Mă întreb însă cum o să creștem noi copilul acesta dacă o să-l lăsăm să-și valorifice, în libertate, toate impulsurile?!"...

„Despre țăranii adevărați, despre ceea ce știu eu că a însemnat și înseamnă țăranul, nu e cazul să se vorbească rău, cred, niciodată! Ar fi o nedreptate. Iar în ceea ce privește „impulsurile", acela al legăturii cu pămîntul este unul dintre cele mai nobile. El bineînțeles că nu trebuie cenzurat!" răspundea tata...

Dincolo de asemenea discuții, contactul meu cu lumea țărănească s-a făcut, bineînțeles, în picioarele goale și... „cu sufletul mărit!"

Cînd am poposit pentru prima dată în ograda bunicii din partea tatălui, m-am descălțat în primul minut - afară era cald și frumos, era vară - și-am început să alerg, de data aceasta în voie, prin curte și, mai ales, prin grădina din spatele casei, acoperită de iarba aceea deasă ca peria, o iarbă grasă și frumoasă, de un verde-întunecat. Zburdam ca un mieluț, ieșit pentru prima oară în lumină, alergam, făcînd rotocoale-rotocoale, din ce în ce mai largi, alergam și rîdeam. Cînd am obosit, m-am așezat pe pămînt și-am început să mă rostogolesc într-o parte și în alta, rîzînd de unul singur, fericit.

Bunica s-a apropiat de mine, a îngenuncheat și m-a ridicat de pe iarbă, strîngîndu-mă la piept, mîngîindu-mă pe cap, cu degetele acelea ale ei - as-

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

Cei cinci și COMOARA

TUDOR NEGOIȚĂ

14

Într-adevăr, pe măsură ce mașina în care e Burlea se apropie, motorul se aude tot mai puternic.

- Alo! Postul unu! Cînd sînteți pe recepție, voi auziți motorul mașinii?

- Îl auzim.

- În regulă, veniți la 500 de metri în urma noastră.

- De ce la 500 de metri? vrea să știe Dana.

- Îți explică Sandu, spun eu. Și vorbiți mai puțin. Terminat.

Mașina în care e Burlea tocmai a trecut pe lîngă noi și se duce înainte pe bulevard, așa că sărim pe biciclete și o luăm repejor după ea.

- Ce-o să-i explice Sandu? nu pricepe nici Trică.

- O să-i explice el ceva, rîd eu. Important e ca Burlea să nu ne zărească mereu pe toți patru în urma lui, asta i-ar atrage atenția.

Pedalăm de zor în urma lui Burlea, pînă la primul stop pe roșu, unde-i iau din nou aparatul din mînă lui Trică și apăs pe clapa pentru emisie.

- Postul unu, mă auziți?

- Aici postul unu, recepție bună, terminat, aud vocea foarte serioasă și plină de importanță a lui văru-meu care a preluat conducerea echipei.

Dana s-ar zice că e doar amuzată de toată treaba asta, pentru că o aud în aparat chicotind:

- Ba vă și vedem, caraghioșilor!

- Terminat! repetă Sandu și aud un păcănit, semn că a trecut pe recepție.

- Preluați urmărirea, noi rămînem în rezervă.

- Am înțeles, postul doi, preluăm urmărirea, spune Sandu în aparat, tocmai cînd trec cu bicicletele pe lîngă noi, Dana nu se poate abține, bineînțeles, să nu ne dea cu tifla.

- Ce ți-e și cu ființele astea codate! meditează Trică, deși doar Geta poartă cozi, Dana are părul negru desfăcut pe spate.

- Cum adică?

- Nu iau ele în serios o operațiune specială și pace! spune Trică, pe care aerul grav și conspirativ al lui Sandu l-a molipsit imediat. Noi cît timp rămînem în rezervă?

- Cît mai mult. Tu, cel puțin, nu trebuie să fii reperat de Burlea cumva, dacă se uită în oglinda retrovizoare, că te cunoaște! Dar asta ce mai e? întreb eu. Muzică? De unde?

- A dat drumul probabil la aparatul de radio din mașină, îmi explică Trică. E perfect, zgomot mai mare, îl putem recepționa oriunde s-ar duce în tot orașul. Ce nu știam nici eu e că emite atît de puternic și cu antena strînsă. Bună treabă am făcut!

- S-a schimbat stopul, continuă urmărirea, se-aude vocea lui Sandu. Terminat.

- Postul unu, vorbiți numai cînd e strict necesar. Terminat, spun eu și mă întorc spre Trică: Cît timp crezi că țin bateriile?

- A, nici o grijă, sînt noi. Acum trei zile le-am cumpărat.

- Atunci totul e bine, spun eu, vocea lui Sandu mă contrazice însă, îl auzim spunînd repede în aparat:

- Postul doi, sîntem postul unu, nu mai putem continua. Interzisă circulația bicicletelor. Ce facem?

pre și fierbinți - pe care le simțeam atunci pentru prima oară altfel și care îmi produceau o plăcere deosebită, mă mîngîia și-mi șoptea, ca într-un cîntec de leagăn, pe care nu-l mai auzisem niciodată: „Dragul bunicii, dragul bunicii! Cosmin, dragul bunicii, tu ești o minune de copil!“ Și acum, cînd scriu, îmi răsună în auz și în toată ființa ecoul bun al acelor cuvinte! Eu zîmbeam și o priveam cu atenție, curios. Atunci am observat că obrazul ei avea expresia trunchiurilor de copaci, bătrîni de cînd lumea, că părul ei albit, care-i ieșise puțin de sub basma, pe la tîmple, semăna cu chipul florilor în primăvară, ce împodobeau cu lumina lor veșnicia, că buzele ei se deschideau și se închideau, dar eu nu le mai auzeam vorbele, după cum chipul bătrînei se îndepărtă, dintr-o dată, de mine, alergînd de-a-ndăratelea, cu spatele înainte și cu zîmbetul lăsat în sufletul meu, făcîndu-mi cu mîna de departe, tot mai de departe, pînă ce întruchiparea aceea, care-mi devenise atît de dragă, ajunse la perdeaua fremătîndă a pădurii de stejari, de pe culmea dealului din apropiere, topindu-se în ființa ei și rămînînd totuși distinctă.

Îi simțeam astfel căldura din privirile care nu obosiseră încă și-i receptam impulsurile de lumină ca pe niște semnale misterioase, ce veneau de departe și treceau către... departe, străbătîndu-mă și pe mine în drumul lor și fixîndu-mă pe fruntea unei clipe din marea curgere, și-i auzeam acum glasul de ecou, izvorît parcă din întreaga armonie a firii: „Cosmin, dragul bunicii, tu ești o minune de copil!“

Am clipit de cîteva ori, grăbit, și imaginea aceea, ce-și lăsase zîmbetul și își strecurase, poate pentru totdeauna, vibrațiile în inima mea, s-a apropiat, la cîțiva centimetri, de ochii mei care o revedeau mirați în dimensiunile și în contururile ei reale. Mîinile mele s-au întîlnit atunci, curioase, cu obrazul ca fața bătrînă a trunchiurilor de copaci și, cu fiecare pas și sărutare a degetelor mici, simțeam că fac legămînt și plecăciune în fața unei lumi, pulsînde și în sîngele meu.

Cînd mi-a dat drumul din brațe, am început să calc rar și apăsat, simțind sub tălpi fiecare fir de iarbă răsucindu-se și întrebîndu-mă cîte și mai cîte... Ascultam, cu respirația oprită, întrebările și chibzuiam răspunsuri pe măsură, dar, dincolo de acest dialog tainic, o pace se cuibărea în ființa mea, o pace care avea mirosul, și căldura, și puterea pămîntului bun, miresmele îmbătătoare ale florilor, zvîcnirile și neliniștile întrebătoare ale boabelor de grîu, zîmbetele rotunde și colorate ale cireșelor - aici coapte mai tîrziu - și ale merelor și prunelor ce-și adunau grăbite minunile de gust, de parfum și tărie, o pace conectată la durata de vecie și la măreția, foșnitoare și sensibilă, a pădurilor de stejar și de fag, la curgerea, fără de sfîrșit a rîului, ce murmura în apropiere, și la lumina, dătătoare de viață, a blîndului soare...

Călcam rar și apăsat, cu picioarele goale, și ascultam uimit ecourile în iarbă ale pașilor mei și ecourile dialogului cu pămîntul și cu tot ceea ce face veșnicia lui...

„Halterofilul“

CONCURSUL DE CÎNTECE ȘI DE POEZII PATRIOTICE PENTRU ȘOIMII PATRIEI

Odată cu începerea acestei luni s-a declanșat concursul de cîntece și poezii patriotice pentru șoimii patriei, manifestare cu caracter bienal, organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor și Radioteleviziunea Română.

Concursul are ca scop stimularea creației literare și muzicale pentru șoimii patriei, îmbogățirea repertoriului formațiilor artistice ale copiilor.

Deschis tuturor creatorilor, compozitori și poeți, membri sau nemembri ai uniunilor de creație, ai societăților sau cenaclurilor literar-muzicale, concursul se organizează în două secțiuni: creație literară (poezie patriotică), pentru șoimii patriei, și creație muzicală (cîntece patriotice) pentru coruri și grupuri vocale, jocuri muzicale.

Participanții pot prezenta una sau mai multe lucrări, fiind luate în considerare numai lucrările literare și muzicale inedite, nedifuzate și neprezentate la alte concursuri. Creațiile muzicale vor fi prezentate sub formă de partitură, cu sau fără acompaniament de pian, iar textele cîntecelor și separat de partitură, dactilografiate în două exemplare. Creațiile literare vor fi dactilografiate, de asemenea, în două exemplare.

Lucrările vor fi expediate pînă la data de 1 martie 1984, pe adresa Consiliului Național al Organizației Pionierilor — Comisia Organizației Șoimilor patriei, strada Onești, nr. 6—8, sectorul 1, București. Acestea trebuie să poarte un motto și să fie însoțite de un plic închis, care va purta același motto și în interiorul căruia se vor scrie numele, adresa și telefonul autorului.

Lucrările prezentate în concurs nu se înapoiază.

Spectacolul de gală și premiera celor mai bune lucrări muzicale și literare vor avea loc în luna iunie 1984.

ROMAN FOILETON

Terminat.

- O luați, tu la dreapta, Dana la stînga, pe străzi paralele. Terminat.

- O să-l pierdem. Terminat.

- N-o să-l pierdeți. Tu, cel puțin, o să-l regăsești după muzica radioului de la bord. Continuați!

- Și noi ce facem? mă întreabă Trică.

- Cînd ajungem în locul unde sînt ei acum facem la fel. Numai că eu am s-o iau la stînga, după Dana; să rămînem fiecare echipă cu cîte un aparat.

- Deci îl ajung pe Sandu?

- Îl ajungi, dar rămîneți în rezervă, eu și Dana o să ne apropiem de Burlea.

- Dacă vom reuși, cobește Trică. Are totuși mașină și nu face ocoluri ca noi.

- O să reușim. După Sandu, așadar, cu bine! spun eu și ne despărțim.

- Alo, aici postul unu, a trecut chiar acum prin fața mea, aud vocea lui Sandu.

- Cum a trecut prin fața ta?

- A luat-o și el la dreapta din bulevard, spre șoseaua națională, iese din oraș.

- Alo, postul unu, vei primi întăriri.

- Intăriri?!

- Da. Nu cumva să vă apropiați prea mult, strig eu pedalînd de mama focului, s-o ajung pe Dana, o văd în sfîrșit la colțul străzii, așteptînd nehotărîtă, îi strig din mers:

- După mine, spre șoseaua națională. Repede! adaug, pentru că muzica se aude din aparat tot mai slab.

Norocul nostru e că circulația nu-i prea mare la ora asta și că prindem stopul pe verde cînd traversăm bulevardul. Îi zărim acum pe Trică și pe Sandu la 200 de metri în față, mașina n-o mai zărim însă nicăieri...

Panglica șoselei se desfășoară nesfîrșită în fața noastră, muzica din aparat răsună acum tot mai tare, tot mai tare, vocea lui Sandu se distinge însă tot mai slab și total nedumerită:

- L-am pierdut!

- Cum l-ai pierdut?

- S-a interpus un camion din ăla mare, Tir, iar după aia... nu l-am mai văzut.

- Cum auzi muzica?

- Mereu mai slab.

ROMAN FOILETON

- Noi o auzim tot mai tare, observă Dana.

- Stop, întoarceți-vă, postul unu, înseamnă că ați trecut pe lîngă el.

- Uite-i mașina! zice Dana chiar în clipa aceea.

- Unde?

- Pe drumul acela, din stînga, lateral. Lîngă motel.

Am crezut întotdeauna că am niște ochi buni. Chiar foarte buni. Se vede însă că veverița asta de Dana are ochi nemaipomeniți, dacă vede mașina lui Burlea lîngă motel. Și culmea e că nu se-nșală. După ce o luăm pe drumul lateral și mergem o bucățică bună, zăresc și eu mai multe mașini, din care una e, într-adevăr, cea a lui Burlea, parcată alături de celelalte.

- A lui o fi? mă îndoiesc totuși.

Ca răspuns, pe fundalul unei melodii săltărețe, auzim foarte clar vocea lui Burlea spunînd:

- Salut, băieți! Totul e-n ordine?

- Salut, zice o altă voce.

Ne-am oprit pe marginea drumului lîngă un fost canton al C.F.R., pe Sandu și Trică îi zărim sosind, vocile din micul aparat se disting acum foarte limpede, cu atît mai bine cu cît muzica, adică aparatul de radio din mașină a fost oprit.

- Urcați!

Clap, clap, o portieră deschisă și închisă.

- Doi au urcat! mă anunță Dana, care s-a cocoțat pe-o grămadă de cărămizi.

Mă-ntreb cine or fi cei doi, dacă nu cumva unul din ei e vechea noastră cunoștință Lică zis Billy.

Dacă ar fi Mihăiță aici! El e singurul care l-a văzut de aproape pe acel Lică și oricum îi cunoaște vocea.

- Ai cam întîrziat, Burlea! disting în aparat o altă voce, necunoscută. Începeam să credem că s-a-ntîmplat vreun bucluc.

- Ce bucluc! rîde Burlea. Nu v-am zis că treaba e ca și rezolvată! Mînă de aur! Voi aveți banii?

- Avem. Unde ne duci acum?

- Păi nu vă mai duc nicăieri.

- Cum așa?

- Simplu. Dați banii, luați marfa, adio și n-am cuvinte, fiecare pe drumul lui.

(Va urma)

Singur la POL

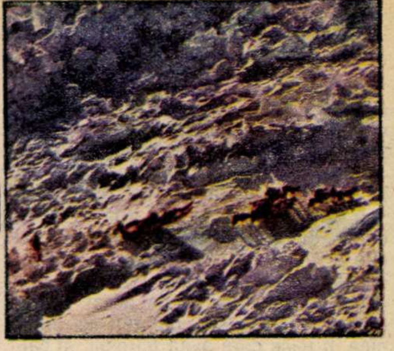

Din enciclopedia curiozității

Cercetătorul polar japonez Naomi Uemura a fixat de cîteva ori sextantul pînă cînd, în cele din urmă, a fost sigur că după cincizeci și șapte de zile petrecute pe pista oceanului de gheață ajunsese de unul singur — pentru prima dată în istorie — la Polul Nord. Și aici, în mijlocul nemărginirii albe, a arborat deasupra întinderilor veșnice ale zăpezilor și ghețurilor, drapelul țării sale.

În dimineața zilei următoare au venit la el membrii echipei de ajutor în caz de pericol, care îi urmăriseră peripețiile tot timpul din avion. Felicitărilor lor aprinse Uemura le răspunse scuzîndu-se: „Mă mîhnește întîrzierea de două săptămîni cu care am ajuns, dar sînt fericit că am învins".

Membrii echipei de ajutor în caz de pericol îi cunoșteau însă modestia. Uemura nu era la primul succes de acest fel. Pînă atunci el reușise să cucerească Mont Blancul, munții Kilimandjaro din Tanzania, Aconcagua din Argentina și Mont McKinley din Statele Unite. Pentru reușita temerarei expediții spre Pol, Uemura s-a pregătit intens, efectuînd antrenamente cu sănii trase de cîini pe o distanță însumînd 12 000 km!

Uemura și-a început expediția de pe insula Ellesmer, iar greutățile și obstacolele i s-au ivit în cale chiar din primele zile. Mai întîi a înfruntat puternicele furtuni de zăpadă, apoi vînturile din cale-afară de tăioase și gerurile năprasnice care, uneori, au atins și -55°. În cea de-a patra zi, temerarul călător a fost trezit cu noaptea-n cap de lătratul disperat al celor 37 cîini care trăgeau săniile cu echipamentul necesar expediției. Ce se întîmplase? De cortul lui Uemura se apropia un uriaș urs polar. Lui Uemura nu i-a rămas altceva de făcut decît să se bage degrabă într-un sac și să facă pe... mortul. Ursul s-a apropiat, a întors sacul pe toate părțile și în scurt timp l-a părăsit. În schimb a mîncat untura de pește, precum și o bună parte din carnea de focă destinată hranei pentru cîini.

A doua zi, nepoftitul musafir și-a făcut din nou apariția, pesemne că-i plăcuse untura de pește — dar Uemura nu a mai riscat: a pus mîna pe armă și a tras.

Momentul cel mai emoționant al întregii expediții s-a petrecut însă în cea de-a 35-a zi, cînd cățelușa Shiro a adus pe lume șase cățeluși! Cine ar fi crezut că un om ca Uemura, obișnuit să înfrunte cu curaj obstacolele dure ivite în drumul său, s-ar putea îngriji cu atîta gingășie de micile ființe care au văzut lumina zilei în condiții cu totul excepționale! Uemura s-a ocupat cu devotament, atît de nou-veniți, cît și de cățelușa-mamă.

Cîmpurile de gheață i-au dat experimentatului explorator cea mai mare bătaie de cap. „Era deosebit de periculos — a relatat el la întoarcere. M-am trezit de mai multe ori înconjurat de munți imenși de gheață, a căror mișcare și ciocnire produceau zgomote infernale". Pentru a scăpa cu viață, Uemura a trebuit să-și schimbe de mai multe ori direcția de mers, să se abată, adică, de la drumul drept. Așa

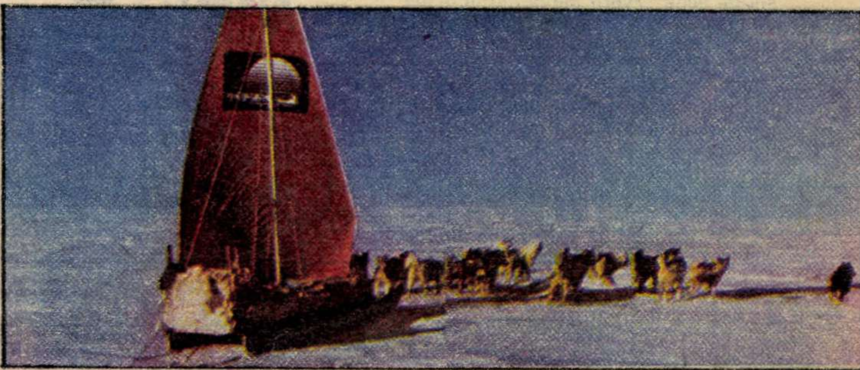

se explică şi faptul că a întîrziat sosirea la Pol cu două săptămîni.

La 1 mai 1980, el şi-a realizat însă visul de o viață: cucerirea — de unul singur — a Polului Nord, vis care pînă la el părea de neîmplinit. Este adevărat, **primul cuceritor al Polului Nord a fost americanul Robert E. Peavy,** dar el a fost însoțit atunci, în anul 1909, de o echipă formată din şase alpinişti experimentați.

Naomi Uemura şi-a înscris numele ca primul cuceritor solitar al Polului Nord, iar pentru această realizare Naomi Uemura a fost declarat erou național al Japoniei.

La numai două săptămîni după această performanță, Uemura a început asaltul unui masiv muntos din țara sa, înalt de 2 650 de metri, dar foarte greu de escaladat.

NICOLAE NICOARĂ

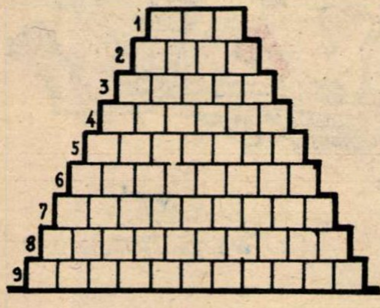

TAINA PIRAMIDEI

ORIZONTAL: 1) Dar, însă (conj.) 2)... Bîrgăului, sat şi comună în județul Bistrița-Năsăud. 3) Colectiv şcolar. 4) Examinat. 5) Particulă sau cuvînt care se alătură unui substantiv pentru a individualiza obiectul denumit de acesta. 6) Fiecare dintre participanții la o competiție sportivă sau un joc. 7) Metodă de desecare prin depunerea materialului purtat de apele curgătoare. 8) Judecată cumpănită. 9) Felul de a gîndi al cuiva.

La o dezlegare corectă, citind în ordine de sus în jos, **cîte o literă** din mijlocul cuvintelor de pe rîndurile fără soț şi **cîte două litere,** din cele de pe rîndurile cu soț, se va afla numele unui mare domnitor român, erou al epocii Unirii de la 1600.

GEORGETA DUMITRU

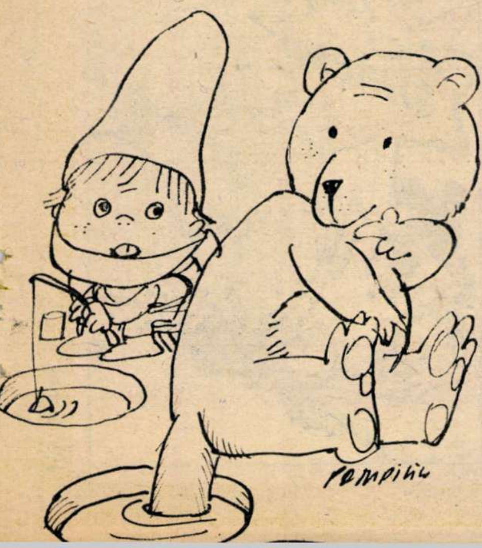

Foto GH. VINȚILĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1							●				
2								●			
3				●							
4			●		●					●	
5						●			●		
6	●							●			
7					●				●		
8				●						●	
9			●				●				
10		●							●		
11								●			

Peisaj de iarnă

ORIZONTAL: 1) Omăt. Pom de iarnă. 2) Iarna. Din inventarul fulgilor de nea (pl.). 3) Simbol pentru **poundal** (unitate de forță engleză). Zburător la trambulină. 4) În formă. Clară. 5) Pictor român (1880—1962), autorul tabloului „Iarna". Aprobare. Alexandru Ene. 6) Uşi bine închise. Zeul iernii din mitologia scandinavă. 7) „Iarna" ieşită de sub penelul acestui artist plastic (1886—1940) degajă un lirism autentic. Are un... gol. Într-un bulgăre! 8) Personaj masculin din istorisirea „Muncitori şi păstori" de M. Sadoveanu. Indică gradele (sing.). 9) În mijlocul drumului. Inventator englez (1831—1900). Colibă de gheață. 10) Nins (fig.). Din iarnă! 11) O zăpadă abia căzută. În acest loc.

VERTICAL: 1) Zăgaz format de ghețuri pe un rîu. Actualitate. 2) Iarna trece printre copaci de cărbune în tabloul său intitulat „Bordeie în pădure" (1850—1882). 3) Regiune cu gheţuri şi zăpezi eterne. Fulg de zăpadă. Dar. 4) Calul de omăt. Portar (înv.). Cel mai scurt ianuarie. 5) Începe discuția. Nehotărîtul de pe... alunecuş. Uşa sobei. 6) Alt mare pictor clasic român (1831—1891), autor al unui frumos tablou intitulat „Iarna". Sub zero grade. 7) Renumită stațiune a sporturilor de iarnă. Nea. 8) Plan (fig.). Dorit. 9) Coliba laponilor. Nedelcu Gheorghe. 10) Două localități în Peru. Sezonul de iarnă. Patinoar natural. 11) Stadionul... săniuțelor (pl.).

DICȚIONAR: PDL, ULL, ACA, IUZ, ACO.

CÎTE ARCURI SÎNT IDENTICE?

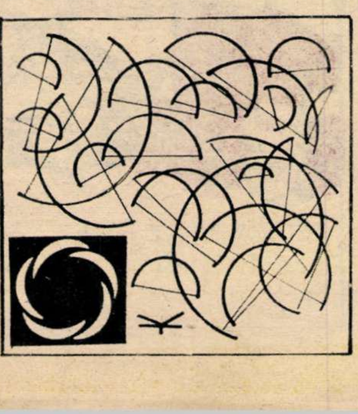

PENTRU SALVAREA PLANETEI

(Biverb: 9, 4)

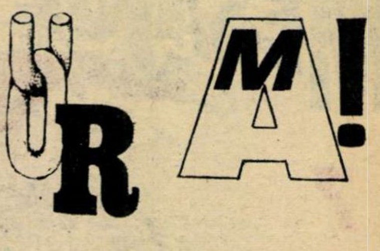

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

PESCUIT

(Monoverb: 6—10)

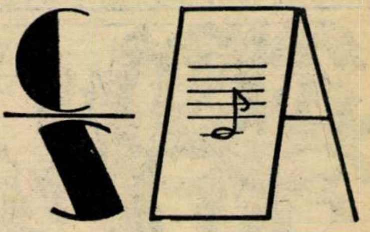

CIFRE

Cu două cifre diferite pot fi scrise două numere diferite, de exemplu 12 şi 21; dar cu patru cifre diferite - să zicem 1, 2, 3, 4 - cîte numere diferite se pot scrie?

CURIER *enigmistic*

Liliana Costescu, Roşiori de Vede: Careul are calități, dar şi... două căsuțe negre alăturate. Se admit numai pe diagonală. Filologul nu se ocupă cu... filozofia, ci cu studierea limbii şi literaturii unei națiuni. Alte jocuri — interesante. **Daniel Boghiu, Tg. Ocna:** Cel care „nu participă la bătaie" să fie, obligatoriu, „laş"?! Mai încearcă. **Florin Păsat, Călina-Vîlcea:** Propunerea ta şi a fratelui tău iat-o realizată. Castilia nu e un oraş, ci o regiune din centrul Spaniei. **George Niță, Ploieşti:** Ca să ai dreptul de a semna un careu, trebuie să fii autorul lui, să-l fi compus tu însuți!

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr: IOAN DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: EDITH BRUDI

Redacția Piața Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile şi agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137. Telex 11 228 Bucureşti.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 12 pagini 1,50 lei

Scenariu: SANDU ALEXANDRU **Desene: PUIU MANU**

MESAJUL

7

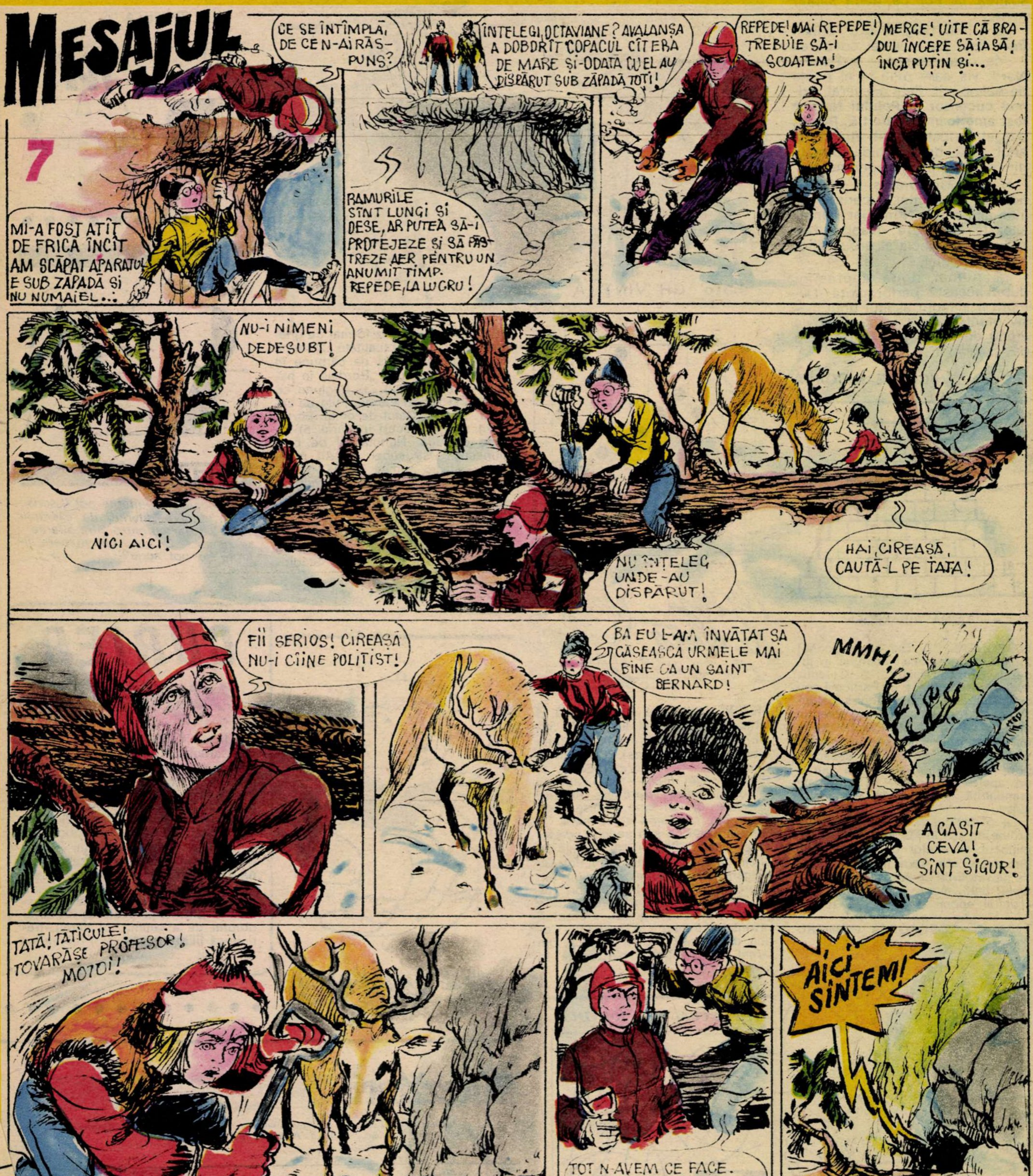
MI-A FOST ATÎT DE FRICĂ ÎNCÎT AM SCĂPAT APARATUL! E SUB ZĂPADĂ ŞI NU NUMAI EL...
CE SE ÎNTÎMPLĂ, DE CE N-AI RĂSPUNS?
ÎNŢELEGI, OCTAVIANE? AVALANŞA A DOBORÎT COPACUL CÎT ERA DE MARE ŞI ODATĂ CU EL AU DISPĂRUT SUB ZĂPADĂ TOŢI!
RAMURILE SÎNT LUNGI ŞI DESE, AR PUTEA SĂ-I PROTEJEZE ŞI SĂ PĂSTREZE AER PENTRU UN ANUMIT TIMP. REPEDE, LA LUCRU!
REPEDE! MAI REPEDE! TREBUIE SĂ-I SCOATEM!
MERGE! UITE CĂ BRADUL ÎNCEPE SĂ IASĂ! ÎNCĂ PUŢIN ŞI...
NU-I NIMENI DEDESUBT!
NICI AICI!
NU ÎNŢELEG UNDE-AU DISPĂRUT!
HAI, CIREAŞĂ, CAUTĂ-L PE TATA!
FII SERIOS! CIREAŞĂ NU-I CÎINE POLIŢIST!
BA EU L-AM ÎNVĂŢAT SĂ GĂSEASCĂ URMELE MAI BINE CA UN SAINT BERNARD!
MMH!
A GĂSIT CEVA! SÎNT SIGUR!
TATĂ! TĂTICULE! TOVARĂŞE PROFESOR! MOŢO!
TOT N-AVEM CE FACE. LAS-O SĂ SPERE...
AICI SÎNTEM!

(Va urma)

PIONIERII FERMIERI DIN BAIA
(reportajul în pag. 6—7)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

8

JOI, 23 FEBRUARIE,
ANUL XVIII (NR. 855)

Eroica
'84

CEAUŞESCU – PACE!

Cînd spun cuvîntul PACE, eu mă gîndesc la EL:
Înflăcărata voce veghind spre viitor,
Aşa cum căprioara adastă la izvor
Să-şi potolească setea sub limpedele cer.

Furtuni, nelinişti, zbucium apasă omenirea
Învălmăşită zilnic de îngrijorări şi teamă
Copilul tremură îmbrăţişat de mamă
Cînd marile bugete-i întunecă privirea.

O, nu, nu, niciodată nu vom ceda lumina,
Nici florile, nici apa, nici grîul din cîmpii.
E prea frumoasă viaţa cu zbor de ciocîrlii
Şi prea frumos e visul ca să-i tăiem tulpina.

Cu-ncredere nestinsă ne rostuim ogorul
Şi modelăm în voie ziua de azi, de mîine,
Ca pe planeta noastră să aburească pîine:
Avem pe CEAUŞESCU, scut drag, conducătorul.

PATRIA MEA

Frumoasă eşti ca spicul greu de grîu
Cînd bucuria din suflet adie,
Cu toţi Carpaţii te-mpodobeşti la brîu
Şi din poienele mîndre ţi-ai împletit ie.

Pe fruntea ta eternă, măreţul tricolor
Ne cheamă către piscuri de falnice-mpliniri.
Veghează cu putere întregul tău popor
Făgăduind unire în fapte şi-n simţiri.

Ni-i viitorul sigur şi hotărîţi în mers
Ne rostuim credinţa prin muncă şi sudoare.
Întîmpinăm pe schele-Al TREISPREZECELEA CONGRES,
Măreţul Sfat al ţării muncitoare.

EROII

În fiecare fir de iarbă,
În fructele dulci din livadă,
În tot ce e culoare albă
Şi-n tot ce ochii pot să vadă;

În zborul larg de ciocîrlii
Ce prin sărut văzduhul înfloreşte,
În spicul greu de aur din cîmpii
Şi-n farmecul cînd gura povesteşte,

Pe fruntea ţării de lumini –
Măreţe căi de viitor –
În ochii de căldură plini,
În inima curată din izvor,

Eroii vieţuiesc cu noi,
Eterna dragoste: EROI.

Violeta Băjan,
cl. a VIII-a,
Şc. generală Cerna, jud. Tulcea

ALEGEREA MESERIEI – SUB SEMNUL IUBIRII DE PATRIE

De-o seamă cu viitorul

Un lucru despre un maistru constructor din Galaţi. Un fapt pe care el însuşi îl înfăţişa astfel:

„Deseori îl iau pe fecioru-meu — e încă la vîrsta şcolii — şi urcăm împreună la ultimul etaj al blocului pe care tocmai l-am construit şi privim sutele de construcţii noi şi vorbim despre meseria de constructor!"

O hotărîre definitivă pentru o meserie sau alta...

Dar pînă aici, cine poate şti numărul întrebărilor puse? Probabil că e şi greu de socotit. La urma urmei, pasul spre o meserie este pasul de o viaţă. La care se gîndesc înainte de toate părinţii, dornici ca fiii lor să se realizeze pe deplin. Adică, **să lase ceva în urmă** în profesia pe care au îmbrăţişat-o.

Nemuritorul Leonardo da Vinci afirma că puţin înzestrat este elevul care nu-şi întrece maestrul. Parafrazîndu-l, am putea spune că, în zilele noastre, puţin înzestraţi sînt copiii care nu-şi depăşesc părinţii. De ce, neapărat, această adăugire? Pentru că, niciodată ca acum, nomenclatorul de profesii din România nu a fost atît de bogat. În cei 40 de ani de libertate am clădit sate şi oraşe noi, hidrocentrale şi şosele, poduri şi magistrale de energie, fabrici şi sisteme de irigaţii, lăcaşuri de cultură şi stadioane, spitale şi case de odihnă. Toate acestea se cuprind în simbolurile din stema patriei. Adevărate efigii — mărturie despre timpul de mari acceleraţii socialiste pe care-l trăim, despre puterea de creaţie a omului acestui timp.

Dar se mai cuprind în aceste simboluri nenumăratele meserii pe care fiecare din izbînzile noastre le-au generat şi obligat să intre în notorietate. Este, poate, realitatea cea mai fascinantă, determinată de fiecare ctitorire a acestor dinamici ani. Cîndva, atunci cînd într-o casă se năştea un prunc, erau chemate „ursitoarele" să-i menească drumul în viaţă. Invocaţia era sinonimă cu speranţa într-o existenţă mai bună, deoarece atît de puţine şi atît de silnice erau drumurile pe care omul dăruit muncii avea putinţa să şi le aleagă. Azi, „ajutorul" ursitoarelor este nu numai inutil, dar pe bună dreptate ar fi socotit un nonsens. Motivaţia e la îndemîna oricui: fiecare tînăr, aflat la vîrsta acestei opţiuni fundamentale, are, acasă — adică oriunde ar trăi între marginile patriei —, putinţa alegerii unei meserii care să-i placă. Ţara s-a dezvoltat armonios în anii socialismului, ca un măr care s-a rotunjit în tihnă şi frumos sub calmul soarelui de toamnă, sub privegherea atentă, străbătută de neslăbită grijă, a destoinicului gospodar. Nu există loc în România care să nu trăiască ritmul epocii prezente. Şi există nenumărate locuri care cheamă, în fiecare an, mintea şi braţul tînăr să desăvîrşească lucrul început, să zidească mai departe pe temelia pusă de generaţia înaintaşă.

Valea Jiului, ca să reamintim cîteva din aceste puncte geografice fierbinţi ale ţării, cheamă tinereţea pentru bărbăteasca şi cinstita îndeletnicire din adîncuri. Căutătorii de comori din inima pămîntului au în urmă o tradiţie care se socoteşte cu mileniile. Şi o demnitate şi mîndrie pe măsură. La urma urmei această mîndrie şi demnitate răsar din conştiinţa uriaşei utilităţi sociale a acestei profesii, aceea de a aduce noi puteri în zestrea de energie a ţării. Aşa după cum oţelarii de la Reşiţa

---

FAŢĂ ÎN FAŢĂ CU MESERIILE NOASTRE VIITOARE

Cine sîntem noi cei de mîine? Iată o întrebare firească pe care şi-o pune orice pionier, conştient că viitorul îi aparţine şi că pînă în viitor nu mai sînt decît cîteva luni sau cîţiva ani. Pentru nimeni astăzi un combinat siderurgic sau o fermă agricolă, un şantier sau o exploatare minieră nu mai reprezintă o necunoscută. Paşii către aceste domenii vitale ale producţiei le sînt îndrumaţi viitorilor specialişti, încă din şcoală, din orele de chimie, fizică sau matematică, din activităţile desfăşurate în cercurile tehnico-aplicative, din orele de muncă patriotică sau din vizitele pe care obişnuiesc să le facă la locul de muncă al părinţilor, în întreprinderi industriale sau agricole.

Liceele de profil industrial, agricol sau de construcţii spre care îşi îndreaptă gîndurile şi spre care se simt chemaţi sînt adevărate cetăţi ale devenirii lor viitoare, aşa încît nu există colţ al patriei din care să nu auzim viitorul chemîndu-i spre ceea ce-i mai nobil şi mai frumos în muncă.

Cu toţii trecem, în fiecare zi, pe lîngă viitor atunci cînd trecem pe lîngă un şantier sau pe lîngă o fermă zootehnică sau agricolă, pe lîngă un cartier în construcţie.

Sînt cîteva gînduri care au călăuzit o recentă discuţie purtată la Craiova *cu un grup de pionieri din mai multe judeţe ale ţării, aflaţi într-o tabără de vacanţă.*

La telefon... anul 1990!

Pîna atunci mai sînt exact... 6 ani. Dar mulţi dintre purtătorii cravatelor roşii cu tricolor de azi ne pot telefona, încă de pe acum, din anul 1990. Ce ne spun ei la telefon? Să-i ascultăm, bunăoară, pe *Radu Vănăşilă*, de la Şcoala generală nr. 11 din *Tg. Jiu*, care iată ce ne comunică:

— La noi în judeţ, toate meseriile sînt la îndemîna oricui.. Dintre ele, pe mine mă atrage încă de pe acum aceea de miner. La noi, la Motru, această meserie a devenit un destin. Majoritatea copiilor din Motru au părinţii mineri. Liceele industriale din acest oraş îi pregătesc pe viitorii mineri, aşa încît voi deveni ce-mi place, adică miner. Şi reţineţi: minerii Motrului sînt şi agricultori: decopertarea dealurilor şi extragerea lignitului ne oferă posibilitatea să nivelăm terenurile ca să ne bucurăm apoi şi de frumuseţea grîului sau a porumbului.

— Eu am alte visuri decît Radu, ne mărturiseşte, nerăbdătoare, *Monica Cosac* din clasa a VII-a a Şcolii generale din *Vlădeşti*, judeţul *Vîlcea*. Poate-i prea devreme să vă spun că am înclinaţii de... filolog. Dar mă pasionează şi biologia în egală măsură; ca să nu vă mai spun cît de mult mă atrage agricultura în forma ei de livezi înfloritoare sau gata de cules! Dar zootehnia? Cine trăieşte printre turme de oi sau ştie care-i frumuseţea cailor... nu-l mai atrag nici avioanele şi nici mările lumii, parcă. Mă pricepeţi?

Cine sînt eu? Cea care vreau să fiu!

Discuţia noastră devine din ce în ce mai aprinsă. *Adriana Andrei* din clasa a VI-a a Şcolii generale nr. 24 din *Craiova* e mai fermă:

— Şi eu mă gîndesc la meseria pe care aş putea-o îmbrăţişa. Uite, aş vrea să fiu bibliotecar. Trăiesc mult printre cărţi şi nici o clipă nu mă plictisesc. Pe de altă parte, zilnic mă întîlnesc cu toate „meseriile de aur ale Craiovei". Mă fascinează, spre exemplu, sudorii. La noi, la bloc, lucrau ca nişte zburători.

Tot atît de convingător ni se arată şi *Vlad Iliescu*, de la Şcoala generală nr. 49 din *Bucureşti:*

- Cred că bine ar fi să-i urmăm pe părinţi. Eu mă gîndeam să fiu cosmonaut sau aviator. Dar ce să fac dacă acum mă atrage mai mult chimia? Bineînţeles că mă fac chimist. Vreau să preiau ştafeta cu succes de la tata şi de la bunicul — amîndoi chimişti.

— Pentru mine, meseria este *ceva cu care să fiu în acord perpetuu,* să cred în ea ca în mine! e de părere

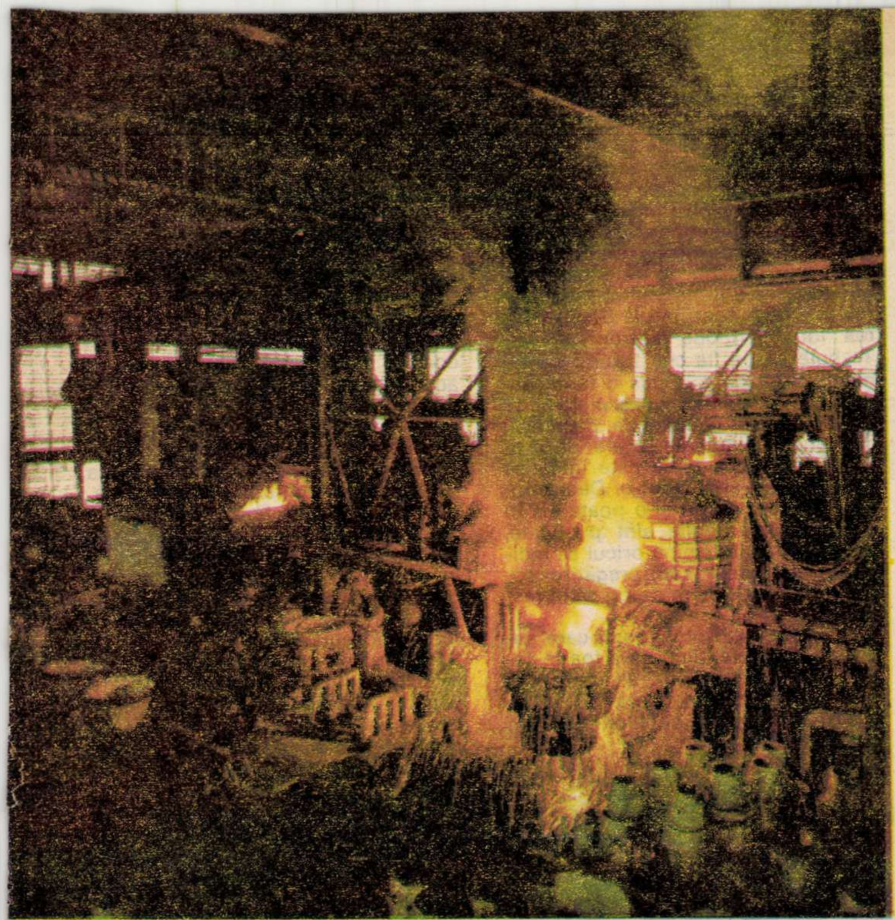

ori Hunedoara, din vetrele de foc ale Galațiului, Cîmpiei Turzii, Bucureștiului, Tîrgoviștei, Botoșanilor, Iașiului ori din Cluj-Napoca aduc în fluviul de metal incandescent al țării puterea tonelor fierbinți făurite cu sudoarea frunții, cu mintea și tăria brațului muncitoresc.

Privim cu luare aminte realitățile noi din harta României anului 1984. La Harghita, Craiova și Brașov, fabricăm tractoare. La Timișoara roboți industriali; la Săvinești, Borzești, Pitești, Brazi, Turnu Măgurele etc., familiare ne sînt retortele chimiei. La Constanța, Brăila, Galați, Giurgiu, Oltenița, Turnu Severin, Tulcea — vapoare. (Știți, de exemplu, din cîte „piese" se compune o navă de circa 15 000 de tone? Din aproape 40 000. Vă lăsăm să gîndiți și singuri la **numărul** meseriilor posibile în stare să execute aceste repere.) Producem utilaje complexe, unde numai cei înzestrați cu tehnica modernă și pregătirea teoretică corespunzătoare rezistă, la Alexandria ori Săcele, Bîrlad ori Satu Mare, Slatina sau Oradea, Tecuci sau Arad, Buzău ori Piatra Neamț, Slobozia sau Mediaș, Ploiești sau Sinaia.

Meseriile industriei de azi — modernă, competitivă, cutezătoare — sînt nenumărate. Dar la meseriile de azi ale satului, v-ați gîndit? Începeți cu acelea care fac mai rotundă și gustoasă pîinea așezată în fiecare zi pe masa țării și continuați cu la fel de frumoasa îndeletnicire de zootehnist, treceți apoi prin vastele sisteme de irigații prezente și viitoare — cu rol de esență în transformarea naturii patriei — nu uitați legumicultura, sericicultura, apicultura, mecanizarea, chimizarea (care are nevoie inclusiv de aviatori), industriile tradiționale și mai puțin tradiționale ale satului contemporan, așezat definitiv cu fața spre viitor.

Azi a-ți alege meseria este egal cu a-ți alege viitorul. Un viitor de muncă, de împlinire, de speranță și cutezanță. Un viitor pe care ni-l clădim noi, așa cum ni-l dorim, în uriașul mecanism de muncă și creație, acolo unde țara are cel mai mult nevoie de mintea și de brațul nostru.

ILIE TĂNĂSACHE

Gînduri de copil

Pacea-i un cîmp înverzit.
Ea-i aurul holdelor
Susurul izvoarelor,
Și bogăția ogoarelor.
Pacea-i un bulgăre de soare,
E aur curat.
E un pumn de diamante,
Peste-un pămînt minunat aruncat.
Pacea-i planeta albastră.
Ea este iubirea și munca.
Pacea-i cerul senin,
E un rîs cristalin de copil.
Este un codru-nverzit,
Este un vers de privighetoare,
Ce-n lume și-l cînta sub soare.
Pacea-i omatul pufos,
Ce-ntotdeauna e atît de frumos.
Pacea-i un stol de albi porumbei,
Ce-mi poartă solia de-a pururi cu ei.

Oana Elena Turbatu,
clasa a VI-a A,
Școala generala nr. 19,
București

▲

Lucrari sosite la concursul
„Eroica '84"

▼ Desen de **Cătălin Saizescu**
Școala generală nr. 5, București

Ilie Popescu, de la Școala generală nr. 8 din *Slatina.* Voi fi cu siguranță arheolog pentru că-mi place această știință. Poate spun cuvinte mari: iubesc trecutul neamului cu toată ființa mea. Visez să fac și eu descoperiri, să aduc la iveală mărturii ale istoriei noastre vechi în așa fel încît să cunosc și mai bine viața, truda și eroismul înaintașilor noștri.

Vorbind parcă din viitor, *Sorin Ursu* din clasa a VIII-a, Școala generală nr. 10 din *Reșița,* se destăinuie că:

— Mie-mi place matematica. Vreau să devin un informatician cum sînt mulți azi în Reșița. Mie, furnalele și vetrele siderurgice îmi spun zilnic că orice este firesc și posibil: de la oțel se poate ajunge în orice direcție a științei, și invers. Tata este laborant chimist. Eu voi fi pe-aproape de el.

Continuînd parcă gîndurile lui Sorin, *Cristian Soci,* de la Școala generală din *Răzvad,* județul *Dîmbovița,* a mărturisit că:

— După ce-am vizitat Combinatul de oțeluri speciale din Tîrgoviște, alt vis nu mai am decît acela de-a fi metalurgist.

La rîndul său *Viorel Băzăvan,* din clasa a VII-a, comuna *Malovăț,* județul *Mehedinți,* ne-a dezvăluit o frumoasă idee:

— Vreau să devin un adevărat apărător al patriei. Vreau să apăr această țară — fiind constructor. Eu cred că prin meseriile noastre viitoare vom fi niște adevărați apărători. Vom apăra țara cu macarale, cu grîu și cu furnale. La mine în comună toate meseriile sînt frumoase; cu ele se apără patria. Apărătorii sînt tractoriști, agronomi, electricieni, șoferi, mecanici, iar eu voi fi constructor. Sînteți de acord cu mine?

Și pădurile sînt vii, nu-i așa?

Printre acești înaripați de azi ai viitorului se află și *Cătălin Stoica* din *Smîrdioasa,* județul *Teleorman.* Mărturisindu-și dragostea față de păduri, el ne-a asigurat că se va face silvicultor, pentru că:

— La noi pădurile sînt vii ca și oamenii. Fagul și stejarul știu să viseze, să ne înțeleagă. Ei ne așteaptă în fiecare zi. Pădurile Smîrdioasei — una se numește Șoimul — sînt atît de tinere — așa par — încît și omul devine ca ele.

•

Cele de mai sus, auzite și trăite între romanticii noștri prieteni, nu sînt doar visuri, ci și proiecte limpezi, perfect realizabile. Prin ei simțim viitorul mai aproape. Și parcă-i și vedem aducînd mîine la lumină bogățiile adîncurilor, lucrînd pe schelele marilor șantiere, înfăptuindu-și proiectele în cetățile industriale sau pe ogoare.

ION CRÎNGULEANU

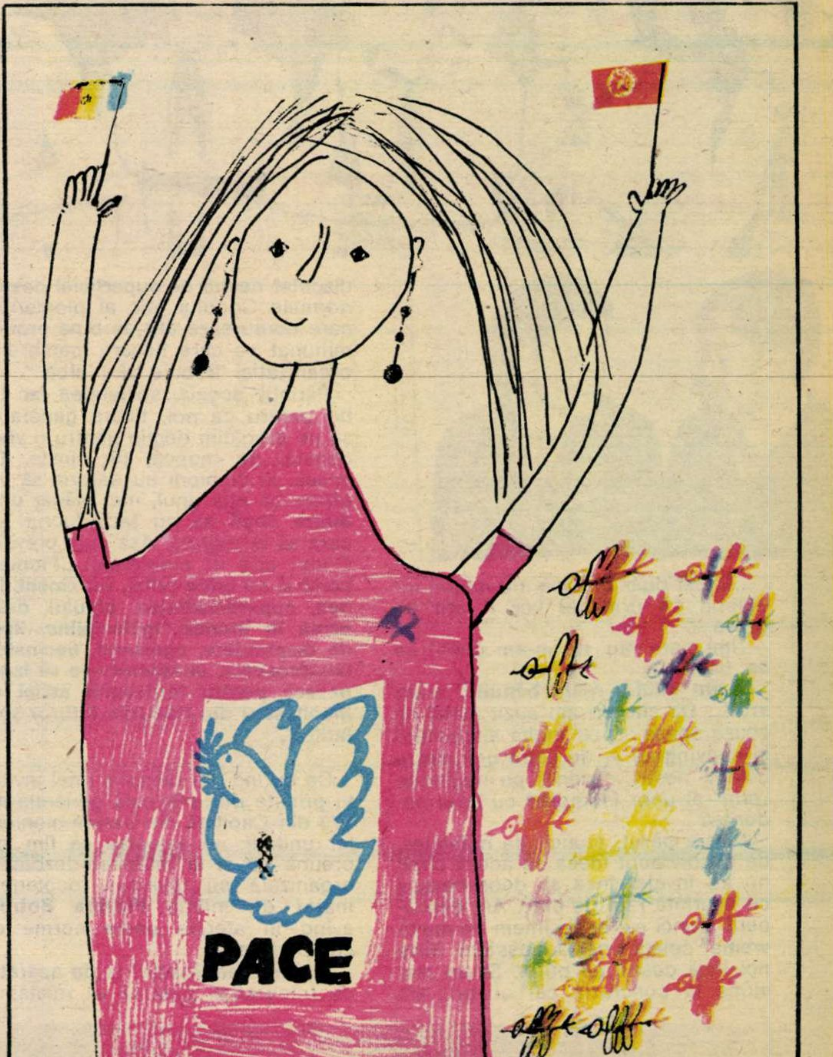

Cu cine ești prieten?

EXIGENȚELE „CODULUI ETIC AL PIONIERULUI“

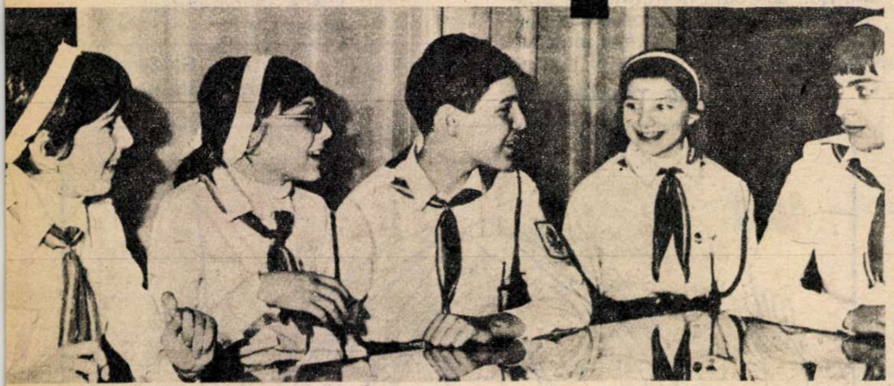

„A fost doar o joacă, nu mi-am închipuit că urmările vor fi atît de grave...“

„Îmi pare rău, nu m-am gîndit ce va urma...“

N-am știut... n-am bănuit... n-am vrut!... De cîte ori am auzit astfel de scuze spuse — cu multă sinceritate și convingere — de către unii dintre colegii noștri, deveniți pe negîndite „eroi“ ai unor întîmplări cu totul nedorite?

Ni s-a părut, atunci, de neînțeles, de neconceput ideea că acești copii nu au învățat încă să deosebească cu ușurință răul de bine. Am descoperit atunci că, deși sîntem de multă vreme colegi, ne cunoaștem între noi încă destul de puțin. Și am mai ajuns la concluzia că, uneori, am discutat destul de superficial despre normele Codului etic al pionierului care conturează atît de bine profilul minunat pe care fiecare membru al organizației trebuie să-l aibă.

Părinții, școala, societatea fac totul pentru ca noi, tînăra generație, să ne pregătim deplin pentru o viață demnă, de muncă, de cinste. De aceea, și pionierii au datoria să vegheze ca nici unul, **nici măcar unul dintre copii** să nu facă lucruri pe care să le regrete. Așa cum prevede Codul etic al pionierului **„Pionierii combat cu orice prilej, vehement, lenea, superficialitatea, chiulul, delăsarea în muncă, indisciplina, lipsa de răspundere, egoismul, necinstea, lăudăroșenia, străduindu-se să izgonească pentru totdeauna astfel de manifestări din rîndurile tuturor școlarilor“.**

*

De curînd am răspuns unei invitații primite de la Școala generală nr. 173 din Capitală din partea pionierilor unității: ne așteptau să fim împreună cu ei la întîlnirea-dezbatere organizată cu tovarășa locotenent major de miliție **Florica Boboc**, avînd în atenție unele norme de comportare.

Iată-ne deci însoțiți și de aparatul de fotografiat, gata să vă relatăm...

— Sîntem foarte bucuroși cînd sîntem invitați în rîndul copiilor numai pentru a discuta și nicidecum pentru a „rezolva“ anumite probleme! Cel de-al doilea caz, al necesității de a rezolva deja, nu poate bucura pe nimeni, începe tovarășa Florica Boboc. Știm cu toții că pionierii au obligația de a cunoaște legile țării, de a lupta pentru respectarea lor, de a contribui la popularizarea lor în rîndul tuturor copiilor. Trebuie să ne fie clar tuturor că nimeni, după ce a comis o faptă penală, nu va putea invoca motivul că nu a cunoscut legea și că, dacă ar fi cunoscut prevederile legale, dacă ar fi știut că acea faptă este interzisă de lege, el n-ar fi făcut-o. Deci „motivarea“ aceasta nu și-o poate lua în apărarea lui. Legile sînt publicate, se găsesc la îndemîna oricui și, indiferent de vîrstă sau pregătire socială, cu toții sîntem datori să le respectăm.

— Dar există totuși copii care socotesc că legile, fiind ceva foarte serios și important, sînt alcătuite mai ales pentru cei mari, că nu ni se adresează și nouă, copiilor, intervine Nicoleta Deșliu.

— Nimeni nu va pretinde să cunoașteți legi, decrete, paragrafe care reglementează relațiile din absolut toate domeniile juridice, cum ar fi, de exemplu, dreptul administrativ. Sînt însă anumite norme de conduită în societate — unele devenite într-adevăr lege — pe care neapărat trebuie să le cunoașteți și să le respectați.

Cum puteți face cunoștință cu ele? Organizînd întîlniri cu tovarăși procurori și judecători, cu lucrători din miliție, ca cea de astăzi, discutînd la orele de dirigenție, fiind atenți la radio și televiziune cînd se discută astfel de probleme, citind presa și bineînțeles de la proprii părinți. Nerespectarea legilor atrage, în mod obligatoriu, sancțiunea penală! Și poate o să vi se pară banal, dar atenția mare trebuie să înceapă de-atunci de cînd observăm că unii colegi au început să uite să mai spună „Bună ziua“, „Mulțumesc“, „Îmi permiteți?“, „Nu vă deranjează dacă...?“ Sînt gesturi și atitudini de fiecare zi care reflectă un anumit fel de a gîndi. Apoi primul „chiul“ de la ore! Este iarăși un indiciu care ne conduce spre acea „pistă“ alunecoasă, cum zicem noi. Legat de aceasta am să vă povestesc despre...

...VIRGIL CEL „FĂRĂ PERSONALITATE“

Un băiat ca oricare, elev în clasa a VII-a, destul de bun la învățătură, dar, cum ziceam, fără personalitate, adică foarte influențabil. Dacă, de pildă, se ducea să cumpere pîine și în drum i se propunea de către unii copii, chiar necunoscuți, să facă altceva, să meargă în parc, să joace fotbal, accepta deîndată. Dar iată că tot legînd el „prietenii“ de ocazie, a întîlnit și unii băieți mai mari, fără căpătîi. Aceștia și-au dat seama că nu le va fi greu să-l convingă pe noul lor prieten să lipsească „doar o zi“ de la școală. Ceea ce s-a și întîmplat. Îndemnat să chiulească în continuare, rămas în urmă cu lecțiile, Virgil se simțea tot mai puțin atras de școală. În schimb, băieții cei mari îl învățaseră cum să dea dovadă de „abilitate“ și „ingeniozitate“... cotrobăind prin cabinele de la ștrand, luînd din săculețele copiilor ceea ce găsea. Și proverbul bătrînesc „Cine fură azi un ou, mîine fură un bou“ s-a adeverit și acum. Virgil, împreună cu ceilalți, după mai multe luni de mici furtișaguri, au fost găsiți vinovați de a fi pătruns în mașini pentru a căuta și alte lucruri mai valoroase. Cum s-a ajuns atît de departe? **De la primul chiul de la ore, de la prima atitudine de nepăsare a colegilor.** Și dacă unii cred că legile sînt făcute mai ales pentru cei mari, trebuie să afle că Virgil, de pildă, este acum într-o școală de reeducare. Trist pentru el, o lecție amară pentru colegi, cînd totul, prin stăruință depusă la vreme, putea fi evitat.

— Avem și noi două fete, două colege...

...CORINA ȘI GABRIELA, CELE DOUĂ PLIMBĂREȚE...

...care întîrzie și chiar lipsesc de la școală, pentru a se duce la cinema, la plimbare. Mai întîi am încercat să le explicăm că nu fac bine, spune cu năduf Elena Dicu, comandanta grupei din care fac parte cele două fete plimbărețe. Dar dacă am văzut că tot nu rezolvăm nimic, am hotărît ca zi de zi, colegul nostru cel mai energic, Virgil Gheorghe, să treacă pe la ele și să le aducă la școală. Pînă cînd le-om dezvăța de obiceiurile lor. Sperăm să nu mai dureze mult.

— Se poate ușor deduce că prietenia celor două fete nu este cea adevărată, deși sînt nedespărțite, remarcă tovarășa Boboc. Își apără și își ascund reciproc lipsurile. Am cunoscut copii care au regretat mult „micile minciuni“ cu care își „apărau“ colegii care fugeau de la ore, scuzîndu-i față de tovarășii profesori că sînt bolnavi sau scuzîndu-i față de părinți pentru notele mici, că au fost „nedreptățiți“, că ei știuseră lecția, dar... Și iarăși, să revenim la acea **„singură oră de chiul“**. Este...

...O POVESTE CU UN MAGNETOFON

În ziua acea, Mihaela nu se pregătise serios pentru geografie. Bănuia că li se va da și lucrare de control. Așa că... a „întîrziat" în recreație și n-a mai intrat la oră. Vremea frumoasă a îndemnat-o la o plimbare în parcul care se afla în apropierea școlii și a locuinței. Pe o bancă, o altă fată cu cîțiva ani mai mare. O întrebare banală a acesteia și discuția s-a legat deîndată. „Unde stai?" „A! Chiar așa aproape?" Și ideea de a o invita pe noua prietenă pentru a asculta puțină muzică i-a fost deîndată sugerată Mihaelei. „Numai o jumătate de oră. Fără supărare", i-a precizat ea. Și s-au ținut de cuvînt. Mihaela s-a întors în clasă cu un sentiment ciudat, de neliniște. Nu mai făcuse așa ceva pînă atunci. Dar aproape că uitase, cînd, într-o zi, s-a pomenit la școală cu prietena din parc. „Ce bine-mi pare că te văd. Stau cu tine în recreația asta. Am timp să vin și în cealaltă pauză", i-a spus ea cu multă voioșie. Mihaelei nu i s-a părut nimic deosebit. Doar că, în aceeași zi, din locuința ei a dispărut magnetofonul! Cum fusese posibil? Ușa nu fusese forțată, nici o urmă nu indica un furt. Iar Mihaela nu avea nici cea mai mică bănuială că prietena de ocazie îi luase cheile în prima pauză cînd venise la ea și le adusese înapoi, în cea de-a doua. Numai experiența organelor de miliție a condus spre elucidarea lucrurilor. Iată unde poate duce acceptarea, cu ochii închiși, a unei prietenii întîmplătoare.

— Eu cred că oricît de bine ne-am cunoaște colegii și prietenii, nu trebuie să uităm că omul este alcătuit nu numai din însușiri perfecte, ci fiecare avem și unele slăbiciuni pe care trebuie să le înfrîngem, și în felul acesta ne călim pentru viață. Eu, recunoaște Radu Dobre, nu mă supăr dacă un prieten îmi atrage atenția cînd greșesc. Sinceritatea lui, chiar dacă mă doare pe moment, o apreciez, apoi, la rîndul meu, încerc să fac la fel.

Astfel înțelege Radu prietenia. Și asemenea lui atîția și atîția alți pionieri. **Spiritul de întrajutorare, omenia, sensibilitatea, dorința de a fi de folos celor din jur sînt cultivate cu grijă, cu perseverență în organizațiile, detașamentele și unitățile de pionieri.** Iar dacă se ivește acel „unu" care încă nu înțelege, el trebuie convins. Pionierii o fac cu toată hotărîrea.

ELENA MĂNESCU

EXISTĂ UN SECRET AL NOTELOR MARI?

Cîți școlari, atîtea răspunsuri poate primi o asemenea întrebare. Sigur, fiecare dintre voi va răspunde potrivit experienței proprii – experiență trăită, cîștigată, probată prin munca voastră de fiecare zi. În recentul nostru dialog cu colegii voștri vrînceni – pionieri de la **școlile generale nr. 7** *și* **5** *din* **Focșani** *– aveam să constatăm că opiniile lor converg spre... infirmarea ideii că ar exista un „secret" al notelor mari. După părerea lor, e vorba de un „fals secret" sau, dacă am admite că există totuși un „secret",* **„cheia" lui se află la îndemîna oricărui școlar statornic prieten al cărții.** *Dar să le dăm mai întîi cuvîntul celor două colege de clasă (a VII-a D, Școala generală nr. 5) –* **Saviana Popescu** *și* **Lorena Prodănescu.**

„Exercițiul" luptei cu timpul

Saviana: *Pentru mine nu există un secret al notelor mari. Și cred că și abonații permanenți ai notelor slabe sau mediocre știu că nu există vreun mijloc miraculos care te ajută să desfereci ușile „secrete" ale ascensiunii spre „culmile" notelor mari.*

Lorena: *Și totuși, Saviana, sînt unii școlari din clasa noastră care privesc uimiți performanțele campionilor învățăturii, întrebîndu-se cum de nu-și pierd ei nici o clipă „suflul" pe traseul unei atît de lungi „călătorii" școlare (trei trimestre, unul după altul?!). Alții, dimpotrivă, îl privesc cu... dispreț pe colegul care stă tot timpul cu nasul în manuale și caiete, în volume de literatură, în „Gazeta matematică" etc., neștiind decît cu măsură ce e plimbarea, joaca, fotbalul, distracțiile... Mai întîlnim adesea și următoarea „definiție": „Un elev de nota 10? Un tocilar! Un vînător de note!"*

– „Nedumeriții" noștri colegi, ca și cei ce confundă verbul **a învăța** *cu „a toci", știu totuși foarte bine că „secretul" performanței nu e altul decît munca neîntreruptă, făcută cu metodă, cu încredere în forțele proprii, cu pasiunea unui curajos explorator în lumea cărții. Și eu și tu, și alți colegi întîmpinăm uneori greutăți, pe care însă încercăm să le învingem singuri. Mă pasionează* **matematica.** *Dar matematica nu e nici pentru mine un obiect „ușor". Și, de ce să nu recunosc, am întotdeauna mari emoții la teză. Dar am reușit să-mi însușesc o bună tehnică a învățării:* **insist în primul rînd asupra teoriei și caut apoi să deprind foarte bine „mecanismul" rezolvării fiecărui tip de exerciții și probleme.** *Tot propria-mi experiență mi-a demonstrat cît e de important și „exercițiul" luptei cu timpul! Nu susțin că școlarul trebuie să stea mereu închis între cei patru pereți ai camerei lui de lucru, să „tocească". Rămîne vreme și pentru alte preocupări dacă știi să folosești bine, cu măsură, eficient timpul de studiu.*

O ecuație greșită: timpul de recapitulare nu este egal cu timpul de odihnă

Adina Penovici (pionier-locțiitor al președintelui C.J.O.P.) ne-a semnalat un îngrijorător simptom apărut la trecerea în clasa a V-a – un soi de „pesimism" ciudat pe care-l arborau și-l „cultivau" unii dintre colegii săi.

NOI ȘI ÎNVĂȚĂTURA

Auziseră ei că „viața de gimnaziu e foarte grea". Așa că în primele zile ale trimestrului în loc să învețe își „conservau" cică forțele pentru „zilele grele" care vor urma. Unii chiar credeau că tovarășii profesori „de la gimnaziu" le vor cere să învețe peste puterile lor, ca să nu mai vorbim despre „aerul de mister" care plutea la început cu privire la primele teze și teste.

– Nu i-am lăsat pe acești „fricoși" să zăbovească, i-am ajutat să-și risipească... panica, să se acomodeze noului ritm. Și o primă plăcută surpriză a fost teza de limba română, la care s-au luat note bune și foarte bune. Dar au existat și unele experiențe păgubitoare cu privire la pregătirea pentru teze: „Avem recapitulare?! Nouă nu ne trebuie recapitulare fiindcă am învățat la timp fiecare lecție!" decretaseră cîțiva „înfumurați". Drept pentru care „echivalau" timpul de recapitulare cu un „timp de odihnă", cu o mică vacanță în cursul trimestrului. Teza de matematică, soldată cu note foarte slabe, a dovedit cît e de dăunător să nu înțelegi rostul recapitulării: acela de a-ți verifica și consolida cunoștințele. Lucrul acesta l-a înțeles însă la vreme colegul meu **Radu Cocheci** *(exemplifică Adina), care, după ce luase un 3 la matematică, l-am invitat să stea în bancă cu mine și zilnic am început să recapitulăm, să insistăm asupra problemelor și exercițiilor care i se păreau lui mai grele. A constatat și el că se trudește mult la matematică, dar și că ai o mare satisfacție cînd descoperi tu singur eroarea de raționament, găsești calea cea bună a rezolvării. Rezultatul n-a întîrziat să se arate și în catalog, iar eu am fost prima care i-a adresat un colegial „Bravo!"*

Se transpiră mai mult pentru un 5 decît pentru un 10?!

Toată lumea știe că elevul **Cătălin Bănică** *dintr-a V-a e un băiat sîrguincios la carte. Dar iată că într-o zi a trimestrului I și-a luat și el o „mică vacanță" la... geografie. Nu, n-a lipsit de la ore, ci pur și simplu n-a învățat o lecție, una singură: „Orientarea pe glob". Tovarășul profesor insistase în mod special asupra acestei lecții, reluînd-o de două ori în cursul aceleiași săptămîni. Tocmai pentru ca toți elevii să și-o poată însuși foarte bine.*

...Și – din nou oră de geografie. Cătălin avea inima „ușoară", scăpase de două ori de ascultare și azi cu siguranță avea să se predea lecția nouă. Își pregătise caietul de notițe și-acum, el, școlar ordonat și meticulos, aștepta să fie anunțat noul titlu.

– Înainte de a trece la lecția nouă – se auzi glasul profesorului – unul dintre colegii voștri, de pildă Cătălin Bănică, să ne facă o scurtă recapitulare a lecției anterioare, printr-o demonstrație practică...

Sudori reci îl năpădiră pe Cătălin în vreme ce se apropia de catedră, de obiectul acela rotund care întruchipa globul terestru. Dar ultimele amintiri vagi, tot mai vagi despre Terra, se risipiră în oceanul emoțiilor. Nemaiavînd nici un „punct cardinal", sfîrși prin a se rătăci în hățișul meridianelor și paralelelor ce traversau pămîntescul glob. Cît o „noapte polară" ținu parcă timpul cît fu ascultat. Nu-și amintea cînd revenise în bancă, doar țîrîitul prelung al soneriei îl trezi la realitate. Auzi ca prin vis vocea Adinei Penovici:

– Ce a fost cu tine, Cătălin? Ai transpirat pentru 5 ăsta mai mult decît pentru un 10.

– Pentru un 10 nu transpir și n-am atîtea emoții fiindcă știu că am învățat – i-a răspuns el dezmeticindu-se din coșmarul prin care trecuse. Peste cîteva zile, Cătălin primea o nouă notă la geografie: firește, un 10 binemeritat și tonic! Dar din acea experiență eroul nostru a învățat cît de mult te costă orice „popas neregulamentar" în timpul cursei.

Note în... zigzag!

În catalogul clasei a VI-a B (Școala generală nr. 5, Focșani), am întîlnit, în dreptul numelui elevei **Petre Anișoara,** *următoarea „formație" de note – la matematică: 8–5–8–10, 6 în teză, media 7! Ce denotă aceste „oscilații", acest zigzag al notelor de mai sus? Ne explică chiar posesoarea lor:*

– Înseamnă că nu mă pregătesc constant cu aceași conștiinciozitate – recunoaște autocritic Anișoara. Nu pot spune nici că cinciul e o notă „accidentală", cum obișnuiesc să se „scuze" unii colegi. L-am primit la un extemporal din lecția de zi, o lecție pentru care mă pregătisem superficial.

– Dar zecele?

– Reprezintă nota mea de performanță la matematică. „Secretul" ei? Ambiția și seriozitatea cu care m-am pregătit pentru o lucrare recapitulativă de la sfîrșitul trimestrului. Totuși la teză am luat numai 6 – dovadă că n-am reușit să recuperez ceea ce nu mi-am însușit bine la începutul trimestrului.

În încheiere adresăm o întrebare lui **Marcel Baldin,** *din clasa a VII-a D (Școala generală nr. 7, Focșani). Știm că practică tirul la un club sportiv, deci în mod organizat, după un program stabilit în afara orelor de școală. Cum se explică atunci nenumăratele absențe de la cursuri? Un adevărat „tir" de note slabe și mediocre au și început să apară în catalog. Cînd, cum și cît va recupera din timpul pierdut? O veche butadă spune: „Cultura generală este ceea ce îți rămîne după ce ai uitat destul de mult din ceea ce ai învățat!" Ca orice zicală, are un tîlc, un sens adînc: mai întîi, trebuie să fii învățat, să-ți fi însușit un volum mare de cunoștințe din care să-ți rămînă pentru viitor un bagaj considerabil, durabil. Dar dacă ai învățat aproximativ, dacă ai cunoștințe aproximative, te vei trezi în fața viitorului cu o pregătire la fel de aproximativă. Pornim, odată cu primii ani de școală, cu o foaie de drum a cărei destinație este foarte precisă: viitoarea meserie. Dar să nu uităm că și a fi elev este tot o meserie; o meserie ca oricare alta, care-ți cere muncă, seriozitate, disciplină.*

ILEANA PIȚA

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

MEDALIILE DE AUR ALE HĂRNICIEI

Fermierii din Baia

VIITORI CAMPIONI AI RECOLTELOR

Copiii din comuna Baia, județul Suceava, nu sînt de felul lor prea vorbăreți. În schimb sînt ambițioși. O dovedesc faptele lor de elevi, de pionieri care-și iubesc școala, satul natal și tot ceea ce privește îndeletnicirile pe care oamenii de aici le au din tată-n fiu. Să gospodărească, de pildă, cu grijă fiecare palmă de pămînt pe care poate crește ceva și să-l cultive astfel încît roadele să fie pe măsura strădaniei.

La școală ei învață fizică, matematică și chimie, fac experiențe în laboratorul cel nou și deprind sudura sau tîmplăria în atelier, dar văd în cultivarea pămîntului și în zootehnie ceva deosebit de pasionant. Trăind cu convingerea că sînt în măsură să realizeze ceea ce-și propun, ei învață să lucreze pămîntul, descoperă și redescoperă mereu cîte ceva nou care le întărește încrederea în puterile lor. Exemple sînt multe, dar pentru **Traian Boleacu** din clasa a VIII-a a Școlii generale nr. 1, una dintre cele mai mari bucurii i-a adus-o...

„CASA DE STICLĂ“

Traian își aduce aminte și poate povesti cu amănunte cînd a fost pusă fiecare cărămidă, fiecare geam. Ridicarea serei a fost și pentru el, ca pentru toată suflarea școlii, un eveniment, la împlinirea căruia și pionierii au contribuit după puterile lor.

Odinioară, la ei, la Baia, doar se auzise de acele „case de sticlă“ în care iarna se pot coace roșiile și pot crește, ca vara, ardei și castraveți sau pot înflori garoafele.

Acum, o astfel de „casă“ există și la școală, chiar pe lotul experimental. Acolo, sub cupola de sticlă, prin care razele soarelui pătrund în orice anotimp, și-au petrecut Traian și colegii lui multe ceasuri, urmărind germinația semințelor sau îngrijind plantele pînă la culesul roadelor. De-aici, din sera pionierilor pornesc în fiecare primăvară lădițele cu sute de butași de garoafe, cu sute de răsaduri de petunii care înfrumusețează aleile parcului, spațiile verzi și străzile comunei, dar și miile de răsaduri pentru grădinile de legume ale comunei.

Cînd agrobiologii școlii au hotărît să încerce aclimatizarea roșiilor, oamenii din comună i-au privit cu oarecare neîncredere. La Baia, așezare din nordul țării, cu soare mai zgîrcit, nimeni nu mai încercase de mult să cultive roșii, pentru că în zilele răcoroase de vară nu apucau să se coacă aproape niciodată.

Totuși, pionierii au zis că merită să încerce. Au chibzuit îndelung împreună cu tovarășul **Mircea Riscu,** profesorul de biologie, supra soiului pe care să-l experimenteze. Au ales soiul „Bizon“, fiindcă e mai rezistent la frig.

— Am fi fost în stare să stăm și noaptea, să vedem cum cresc răsadurile noastre, ne spune **Dana Vameșu,** colegă de clasă cu Traian. Știam cînd apărea fiecare frunză nouă. Iar cînd am pus răsadurile de roșii pe lotul școlar, emoțiile au fost și mai mari. Întrebarea care ne frămînta pe toți, dar nu îndrăznea nimeni s-o rostească, era dacă roșiile vor apuca să se coacă. Atunci cînd primele roșii au început să se pîrguiască, pe lotul nostru au început să vină vizitatori. Victoria era de partea noastră: deci și la noi se puteau cultiva roșii, iar oamenii veneau să se convingă.

De atunci, toată lumea din Baia cultivă prin grădini roșii din soiul „Bizon“. Răsadurile le dăm noi și în fiecare an cererile sînt tot mai mari.

Aflăm că acum pionierii se pregătesc de o nouă bătălie: chiar peste cîteva săptămîni, din seră vor pleca, spre cele trei solarii ale școlii și în „tunelurile“ acoperite cu polietilenă, sute de răsaduri de gogoșari și ardei gras din soiuri diferite. Dana ne mai spune că pionierii agrobiologi vor mai avea o premieră: din ciupercăria amenajată în seră, sub stelajele cu răsaduri, vor fi culese primele recolte. La vară, de pe suprafața de un ar, semănată cu plante medicinale, vor culege primele flori de nalba și gălbenele...

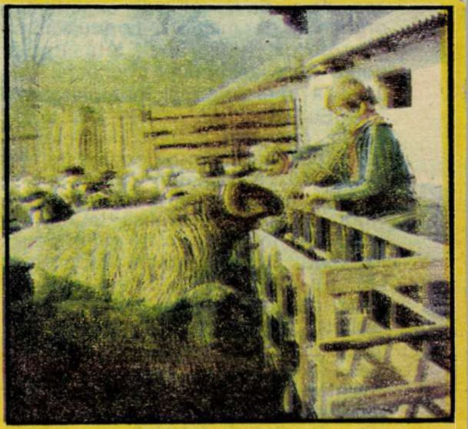

— Nu ne place să ne mulțumim doar cu ce am realizat. Așa ne-am învățat: să privim în jurul nostru și să răspundem cerințelor.

ZOOTEHNICIENII DIN... PARC

La cîteva sute de metri de școală se întinde un parc cu alei străjuite de copaci bătrîni și cu mult teren, cu ani în urmă nefolosit. Aici și-au descoperit pionierii din Baia și vocația de zootehnicieni. Experiența colegilor din Dorna Candreni, în acest domeniu, le trezise interesul, dar trebuia mai întîi să-și creeze condiții. Și le-au creat!

Au muncit cîteva luni la smulsul buruienilor și la nivelarea terenului din spatele parcului, unde trecerea anilor nu ștersese încă rănile obuzelor căzute în timpul războiului. Pe cele trei hectare redate astfel agriculturii, se cultivă acum porumb, sfeclă și cartofi. Pajiștile dintre copaci — care totalizează aproape opt hectare — s-au dovedit și ele o excelentă bază furajeră. Le-au curățat și au semănat pe ele iarbă. Chiar și lacul din mijlocul parcului a căpătat o nouă înfățișare. Copiii l-au curățat, i-au taluzat malurile și apoi au adus în apele lui puiet de crap.

La scurt timp au sosit animalele: un berbec și o oaie. Cam cu atît au pornit proaspeții zootehnicieni la drum.

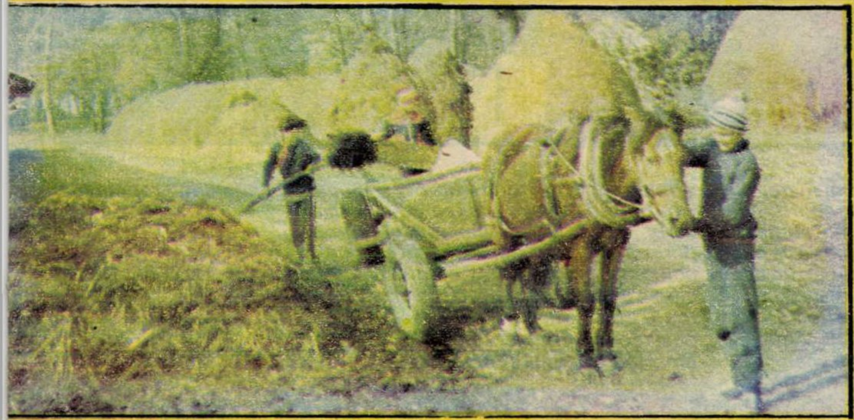

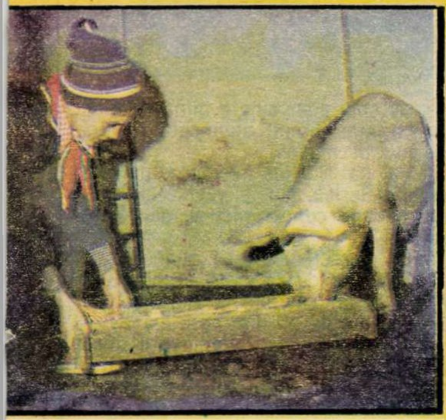

Acum, după numai patru ani, în ferma zootehnică a școlii cresc **88 de oi, 2 cai, 4 bovine și peste 20 de porci.** În 1983 **s-au contractat și predat la stat 37 de miei, 6 oi și un tăuraș. Cei 40 de purcei au fost valorificați în comună pentru săteni.**

Căpițele de fîn și otavă, glugile de coceni orînduite cu grijă în preajma adăposturilor, mormanele de sfeclă și miile de kilograme de cartofi obținute de pe loturile cultivate sînt semn că gospodarii noștri au căpătat experiență și au știut să asigure animalelor hrană din belșug, pînă la vară.

Din „documentele“ fermei mai aflăm că de aici au mai pornit spre fondul de stat **80 kg de lînă, 230 kg de brînză și peste 1 000 litri de lapte.** Copiii știu ce importanță se acordă gospodăririi pămîntului și zootehniei și caută ca, încă de pe acum, să învețe și să stăpînească cît mai multe din secretele acestor îndeletniciri.

E o zi răcoroasă, dar în curtea fermei trebăluiesc zeci de copii.

— Astăzi sîntem de serviciu noi, cei dintr-a VIII-a A, aflăm de la **Nicușor Oiaga.** Avem multe de făcut și trebuie să lucrăm repede. După ce hrănim animalele, facem curat la saivan, în celelalte adăposturi, apoi strîngem prin curte, continuă **Vasilică Diaconița.**

Într-un loc mai ferit, **Garofina Ștefan și Elena Natu** se învîrt pe lîngă un cazan aburind. Fierb tărîțe amestecate cu cartofi pentru purcei. **Neculai Petru Robert,** cu brațele încărcate de fîn, și **Vasile Hlihor,** ducînd oilor un drob de sare, abia se văd dintre mioare. **Costică Diaconița,** împreună cu vărul său **Vasile, cu Mihai Străjeru și Nicușor Oiaga,** toacă la o mașină specială sfeclă și coceni. Pînă se face curat în grajduri, vitele se mai „plimbă“ prin curte. **Gogu Costică** lasă pentru o clipă mătura de nuiele cu care curăță curtea și se apropie de Mișu, calul înhămat la căruța cu coceni. Îl privește cu blîndețe, îl mîngîie și îi dă din palme boabe de porumb.

Despre Costică aflăm că e un mare iubitor al cailor încă de pe vremea cînd avea cîțiva ani. Acum, de îndată ce are un ceas liber, dă o fugă la fermă sau acasă la bunici ca să se joace cu caii.

— Nu întîrziați niciodată cu hrana vitelor?

— Niciodată, vine răspunsul prompt de la Costică Diaconița. Animalele nu au voie să aștepte și am luat toate măsurile. Ne-am împărțit pe grupe de serviciu: dimineața înainte de începutul orelor, la prînz, după orele de școală, și pe înserat. Aici la fermă e „foc continuu“, cum s-ar zice.

— Și cine vă ajută pe voi să meargă treaba atît de bine?

— Păi sînt mai mulți. Mai întîi, tovarășul director al școlii — **Ioan Natu.** Dînsul ne susține și ne încurajează mereu. Îl stimăm mult pentru spiritul său gospodăresc. Apoi sînt ceilalți tovarăși profesori din școală, care sînt întotdeauna alături de noi. Cînd avem vreo problemă sîntem ajutați și de C.A.P. Am primit în grijă și cîteva hectare de teren pentru practica agricolă. Le-am lucrat, recoltele au fost bune, iar noi am primit 6 tone de porumb, 6 tone de coceni și 7 tone de cartofi. Asta în afară de ce am obținut de pe cele trei hectare cultivate aici, în spatele fermei, și de pe lotul experimental de la școală. Am fost bucuroși cînd am aflat că și în anul încheiat realizările noastre sînt mai mari decît proiectele.

— Adică?

— Ne-am propus să realizăm peste 200 000 de lei. Dar cred că bilanțul va arăta mult mai mult.

POSTSCRIPTUM LA O CARTE DE VIZITĂ

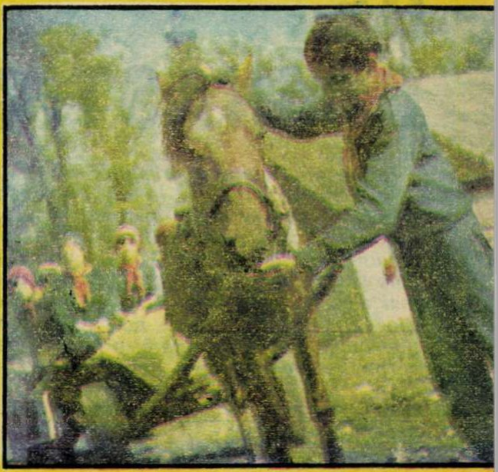

Într-adevăr, Costică Diaconița a avut dreptate. Hărnicia, pasiunea pentru muncă le-au adus celor de la Școala generală nr. 1 din Baia, anul trecut, venituri în valoare de 300 000 lei. Dar despre spiritul gospodăresc al pionierilor din Baia ca și al acelora care le îndrumă pașii se poate citi și de pe chipul școlii, mereu întinerit. Pentru că zestrea ei crește mereu, iar copiii vorbesc cu mîndrie despre **noua bază sportivă cu terenuri de handbal, baschet, volei și fotbal, despre noile laboratoare de chimie, fizică și foto, dotate cu aparatura necesară, despre instrumentele muzicale ale membrilor orchestrei, despre radioficarea școlii, instalația de apă și de încălzire centrală.** Să mai adăugăm la toate acestea cele **opt săli de clasă** amenajate în clădirea aflată la intrarea în parc și vom vedea că, pentru pionierii Școlii generale nr. 1 Baia, proiectele au fost depășite cu mult de fapte.

Prin tinerii săi fii care cresc în dragoste de muncă, viitorul comunei Baia se află pe mîini bune.

ECATERINA ROȘCA
Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

PIONIERI ÎN ÎNTRECERILE „DACIADEI"

A DOUA EDIȚIE A FESTIVALULUI PIONIERESC DE GIMNASTICĂ

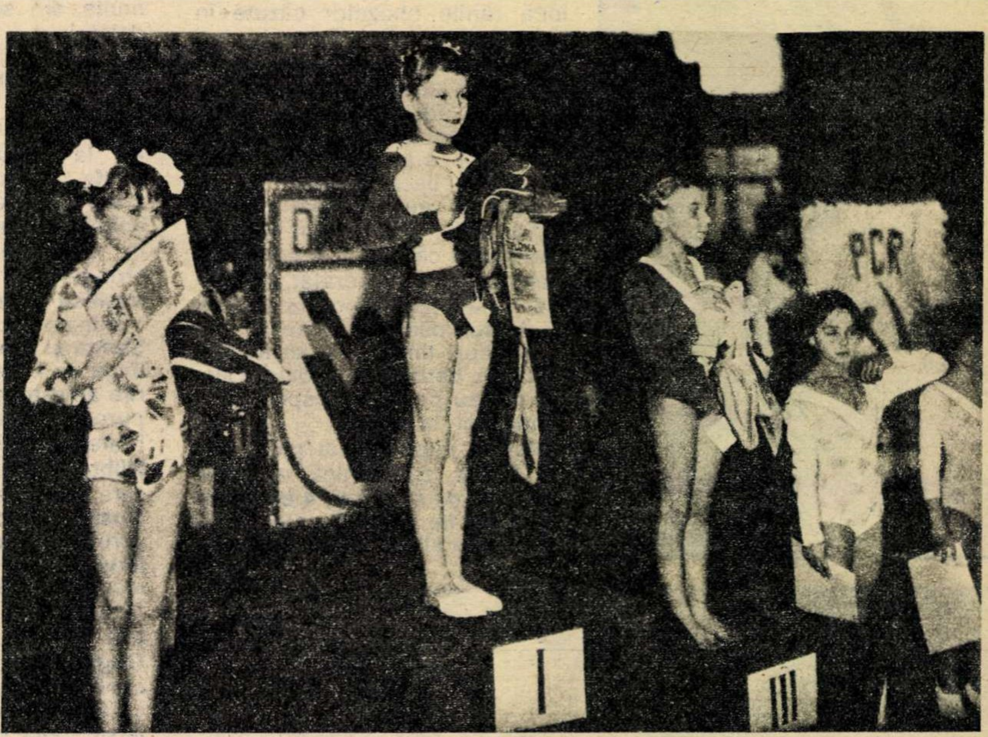

Nu de mult am avut prilejul să asistăm, la Tîrgu-Jiu, la un spectacol sportiv de-o mare frumusețe care ne-a încîntat privirile și ne-a încălzit inimile și prin conținutul lui, dar mai ales prin gingășia „actorilor", un spectacol cum numai copiii pot să ne ofere: e vorba despre cea de-a doua ediție a Festivalului pionieresc de gimnastică.

În toată ziua de 28 și în prima jumătate a celei din 29 ianuarie, 252 de mici sportivi din clasele II-IV, sosiți aici din întreaga țară – 186 de fete și 66 de băieți – au evoluat, în prezența unui numeros public, pe covorul din marea și moderna sală a sporturilor din acest oraș. I-am admirat, mai întîi, pe 84 dintre ei – cîte doi de fiecare echipă de fete și de băieți, cei mai buni – demonstrîndu-și măiestria în exercițiul individual. Am savurat apoi evoluția celor 42 de echipe în exercițiul de ansamblu cînd am avut sub priviri, timp de cîteva ore, pe covorul de-un verde pal, niște flori uriașe, cu petale multicolore și mișcătoare, o mișcare bine sincronizată, dar mai ales surprinzătoare, neașteptată de fiecare dată și, din cînd în cînd, și de-o mare îndrăzneală, răsplătită din tribună cu îndelungi ropote de aplauze.

FETELE DIN IAȘI — CELE MAI BUNE PE... TOATĂ LINIA

– Urmează Marinela Penișoară din județul Iași, se pre-

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

TUDOR NEGOIȚĂ

Cei cinci și COMOARA

15

Trică și Sandu au ajuns lîngă noi, coboară de pe biciclete, ascultăm acum toți patru ascunși în spatele cantonului conversația din mașină care, orice-ar spune Trică, nu seamănă a treabă cinstită, cum nu seamănă o locomotivă c-o farfurie zburătoare. S-ar părea că Trică tot așa gîndește, se uită lung la obiectul pariului nostru, dar ascultă cu inima la gură.

– Să vedem întîi marfa!

– Să văd și eu banii, nu se lasă Burlea.

– Arată-i banii! mormăie cel de-al treilea din mașină.

– Poftim!

– Poftim și marfa! Prima piesă, a doua după ce dați banii, rîde Burlea.

Ce-or fi „piesele" astea, cred că nici ochii nemaipomeniți ai Danei nu pot descoperi. Se pare că arată bine, cel puțin „prima piesă", pentru că Burlea o prezintă negustorește:

– Ce ziceți? Operă de artă clasa una!

– Da, execuția e frumoasă, n-am ce zice, aprobă unul din cei doi. Merită să mai încercăm. Ne mai faci două?

– A, nu, nu mai pot, îmi pare rău, spune cu regret Burlea. Dați-mi banii pe astea și...

– Dă-i banii să se liniștească! hotărăște iarăși cel de-al doilea necunoscut care continuă: Avem mare nevoie de încă două piese, dumneata ai o mînă de aur, într-adevăr.

– Am, zice cu nerușinare Burlea și Trică jubilează, pentru că pînă acum rezultă într-adevăr că „unchiul" lui, Pleșa, e nevinovat, neamestecat în afacerea asta, dubioasă fără îndoială. Discuția celor trei continuă cam așa:

– Atunci de ce nu vrei?

– Că ce-i mult, strică! repetă Burlea cuvintele „unchiului".

– Ți-o fi teamă!

– Mi-o fi, recunoaște Burlea. Uitați și piesa a doua. Și din clipa asta nu v-am văzut, nu m-ați văzut, salutare și baftă, flăcăi!

– Dar dacă plătim dublu! aruncă unul din cei doi.

– Nici dacă plătiți triplu! rîde Burlea. V-am zis: „ulciorul nu merge de multe ori la apă".

– Bine! Dacă-i așa, să vedem altfel, Burlea. Noi îți dăm dublu pe cît ți-am dat, fără să mai faci nimic.

– I-auzi la ei, drăguții! Ei, asta n-ar fi rău! Dar... hm, de ce mi-ați da banii?

– Ne spui doar cine e mîna asta de aur, tratăm direct, dumneata te faci că nu știi nimic!

– Ha, ha! Nu ține mișcarea! pufnește-n rîs Burlea, dar își revine imediat: întîi că nu-l cunosc nici eu pe cel ce execută.

– Ba noi credem că-l cunoști.

– Puteți crede ce vreți! aruncă Burlea. În al doilea rînd, nu mă mai văd cu el, c-a plecat din țară deja.

– Minte! vezi că minte! sare lîngă mine Dana de pe grămezile de cărămizi.

– Sst! face Trică. Vreau bicicleta, faceți liniște, să auzim!

– Te-ai dus în casă și i-ai prevenit să spună așa! țipă Sandu. De-aia ai pus și aparatul în mașină, să auzim noi povestea asta și să-i iei bicicleta lui Radu!

– Cee?! Eu? Eu am... Mai zi o dată! se-nfurie Trică și dă să se repeadă la Sandu.

Abia reușesc să mă vîr între ei, Dana mă ajută, trage de cămașa lui Trică, eu de cureaua lui Sandu, cei doi se zbuciumă să scape de noi și se zbîrlesc unul la altul ca niște cocoși puși pe hartă.

– Ești vorbit cu ei! strigă văru-meu.

– Nu vreți să-mi dați bicicleta!... Asta-i!

– Terminați! strig și eu. Îi dau bicicleta!

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT •

gătește Mihaela Ionel din același județ.

În sală se lasă o liniște deplină, în care se simte așteptarea plină de încordare. Se știe că Iașiul are gimnaste nu bune, ci foarte bune. Anul trecut, la prima ediție a festivalului, desfășurată în sala „Dinamo" din București, cele două reprezentante ale acestui județ au ocupat locurile întîi și doi la individual, iar în clasamentul general, echipa lor s-a clasat pe locul doi. Și se mai știe ceva: că la Iași există un profesor-antrenor extrem de pasionat de meseria lui – Constantin Radu – și niște fetițe – vreo 40 la număr – care au făcut din gimnastică marea pasiune a copilăriei lor.

Marinela se avîntă pe covor și chiar de la primii pași face ca sala să explodeze în aplauze și în exclamații de admirație. E, realmente, perfectă în tot ceea ce face. Dar, dintr-o dată, pe neașteptate, sub privirile sutelor de spectatori care amuțesc și încremenesc, la un salt cu șurub mai dificil, mica gimnastă se dezechilibrează și cade pe covor... Depunctată pentru această greșeală, Marinela primește 8,65. O notă bună, dar mică în comparație cu altele de mai înainte. Pe covor își face însă apariția Mihaela. Ambiționată de neșansa colegei ei, Mihaela se concentrează și reușește să uimească prin dificultatea și spectaculozitatea exercițiului ei, prin forța și precizia cu care-l execută. E ca un arc de oțel aruncat de undeva, de sus, pe marele covor și care pare a nu se mai putea opri din elegantele și viguroasele lui mișcări. Dar cînd muzica încetează, Mihaela încremenește brusc într-o poziție de superbă statuie în miniatură. I se acordă 9,20, cea mai mare notă din concurs.

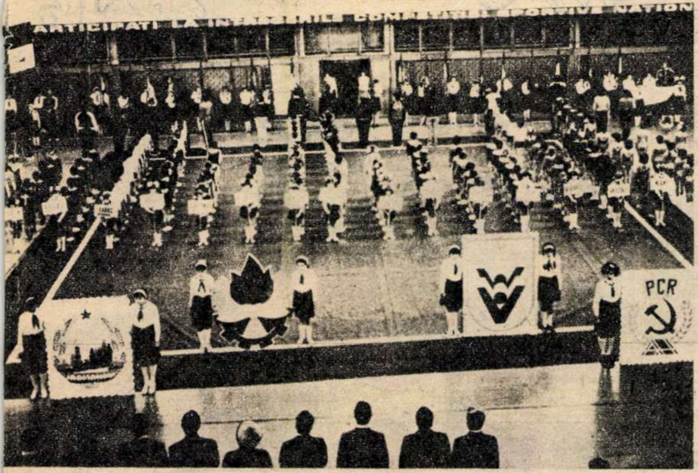

Aceasta a fost doar prima parte a succesului pe care fetele din Iași l-au înregistrat în cadrul acestei ediții a festivalului. Partea a doua a urmat a doua zi, la exercițiul de ansamblu, cînd echipa celor șase mici ieșence, după o evoluție spectaculoasă și fără cusur, a obținut, de asemenea, cea mai mare notă din concurs – 9,40.

CEI MAI BUNI DIN 252

După o zi și jumătate de întreceri, noua ediție a Festivalului pionieresc de gimnastică și-a desemnat campionii. Iată care sînt aceștia:

– **individual fete – MIHAELA IONEL,** *Școala generală nr. 9, Iași;*

– **individual băieți — CÎRJĂ MARIAN,** *Școala generală nr. 24, București;*

– clasament general la fete: **locul I — JUD. IAȘI; locul II — JUD. GORJ; locul III — MUNICIPIUL BUCUREȘTI;**

– clasamentul general la băieți: **locul I – JUD. CARAȘ-SEVERIN; locul II — JUD. GORJ; locul III — MUNICIPIUL BUCUREȘTI;**

AVEM MOTIVE SĂ SPERĂM ÎN ȘI MAI BINE

Se poate afirma că, din toate punctele de vedere, cea de-a doua ediție a festivalului a fost mai reușită decît prima. Mai întîi, pentru că numărul participanților a fost și mai mare – cu vreo 30 de sportivi în plus; apoi, pentru că organizarea a fost și ea, evident, superioară. În plus, toți sportivii, dar îndeosebi fetele, au prezentat exerciții cu un sporit grad de dificultate. Avem deci toate motivele să sperăm în și mai bine și în ceea ce privește această încă nouă, dar deosebit de importantă competiție, mult îndrăgită și așteptată an de an de sute de fetițe și de băieți din întreaga țară, dornici să practice și – unii dintre ei – chiar să se afirme în acest fascinant sport care-i gimnastica.

C. DIACONU

BUZAU
BRĂILA

A FESTIVALULUI

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

– Cee?! țipă toți trei la mine, pînă și Trică pare uimit.

– După ce miliția cercetează cazul cu Burlea ăsta, cred că în privința lui n-avem nici o îndoială că...

– Nu de miliție mi-e frică, răsună ca un ecou în aparat vocea lui Burlea.

– Dar de cine?

– Să vedem... se codește Burlea. Să-ncerc să-l găsesc pe omul care a făcut marfa. Dacă mai pot să dau de el!...

– De unde știți voi, zice Trică, ce „marfă" e și că domnul Pleșa e amestecat aici? I-a pomenit numele cumva?

– Nu, pentru că l-ai învățat tu! strigă Sandu.

– Nu, pentru că Pleșa i-a zis să nu-i pomenească numele, am auzit cu urechile mele! explică Dana. Iar noi trebuie să chemăm miliția în loc să ne certăm ca proștii aici. Pînă nu fug ăia...

– Bine, auzim vocea unuia din cei doi în aparat. Nu vrei să ne mai faci alte două piese, nici să ne spui cine le-a făcut, nu-i nimic, știi, probabil ce știi.

– Așa zic și eu! face Burlea. Haideți să ne vedem fiecare de treabă!

– Mai avem însă o afacere. Cartea de care mi-ai vorbit.

– Cartea! Auziți? exclamă Sandu. Cartea noastră!

– Ce carte? nu pricepe Trică.

– Ce carte? se face că nu-și amintește Burlea. A, da. Afacerea rămîne, dar tipul care o are vrea de patru ori mai mult decît v-am propus eu.

– Lui Pleșa i-a spus de două ori! observă Dana.

– Să zicem de trei! se tocmește unul din cei doi.

– Nici pomeneală! Nu lasă nimic din preț tipul.

– E același cu "mînă de aur?

– Asta nu vă privește!

– Aici ai dreptate! Bine, de patru ori să fie! Scoate marfa!

– Chiar aveți atîția bani la voi? pare uimit Burlea.

– Noi, da.

– Numai că eu... nu am încă... nu am cartea.

– Cum s-o aibă, cînd e la... la cine... unde-i cartea? se neliniștește Sandu.

– La Geta și Mihăiță, taci! țipă Dana.

– Cum nu ai cartea, dragă Burlea?

– Uite-așa, n-o am... încă. Tipul vrea banii pe loc. Îmi dați banii acum... eu...

– Ei, păi nici așa, Burlea, nu ne crede proști! rîde unul din cei doi și Dana se-ntoarce spre noi:

– Anunțăm miliția sau îi lăsăm să fugă întîi?

– Eu n-am nimic împotrivă! rîde Trică. Bicicleta am cîștigat-o...

– N-ai cîștigat-o încă, spun eu urcîndu-mă pe bicicletă, „Mîna de aur" e Pleșa, asta se va dovedi, sper, curînd. Plec să telefonez.

Nu mai apuc însă să fac așa ceva, pentru că auzim în micul aparat:

– Ia uită-te puțin aici, Burlea! Știi să citești? Așa! Acum ai să cobori frumos, împreună cu colegul meu și ai să urci în Dacia albastră de colo.

– Domnule maior, eu... îngînă uluit Burlea.

– Maior a zis?! izbucnește Sandu. Ei, hai că-i tare figura!

– Trebuie să te odihnești un pic, Burlea! Ne-ai făcut să alergăm cam mult după dumneata și-ai să te odihnești chiar mai mult dacă nu ne spui măcar cine ți-e complice.

– Do'le maior, să mor în clipa asta dacă-l știu. Să mă trăsnească...

– Cum vrei, Burlea, dar o să te cam trăsnească!

– Pe celălalt, cu cartea, îl știu. Billy își zice!

– Billy și mai cum?

– Nu știu.

– Iar cartea e la el?

– La el.

– Unde locuiește? Ori nici asta habar nu ai?

– Undeva prin bălți, dincolo de pădurice...

– E clar, îți bați joc de noi! se supără ofițerul. Coboară, Burlea! Repede și fără mișcări în plus.

Am rămas toți patru cu răsuflarea tăiată. Culmea e că de data asta Burlea spune adevărul, adică, mă rog, cartea nu mai e la Billy, dar asta n-are de unde să știe el, numai noi am putea dovedi că...

– Să fugim acolo! hotărăște Sandu.

– Da. Ce mai stăm? întreb și eu.

– Mai simplu e să ocupăm șoseaua toți patru cu bicicletele, doar au să treacă pe-aici! propune Dana.

E o sugestie excelentă, perfect logică, numai că... mașinile o pornesc în direcția cealaltă a șoselei.

Sărim pe biciclete toți patru și pedalăm spre motel, dar mașinile se tot duc amîndouă. Strigăm, ne agităm brațele, zadarnic.

– Nu putem intra în legătură cu cel din mașină? întreabă Sandu.

– Cum? Aparatul din mașină e blocat pe emisie, așa l-am pus! rîde Trică. Nu te prea pricepi, amice!

– În schimb, tu te pricepi bine! Cînd ai intrat în casă, l-ai prevenit pe Burlea, ca să cîștigi bicicleta!

– Iar începeți? se supără Dana. Lui Burlea îi e frică de Pleșa, atîta tot. Vorba e să nu-i pierdem acum! Unde s-or fi ducînd?

– La miliție îi găsim oricum! observă filozofic Sandu.

(Va urma)

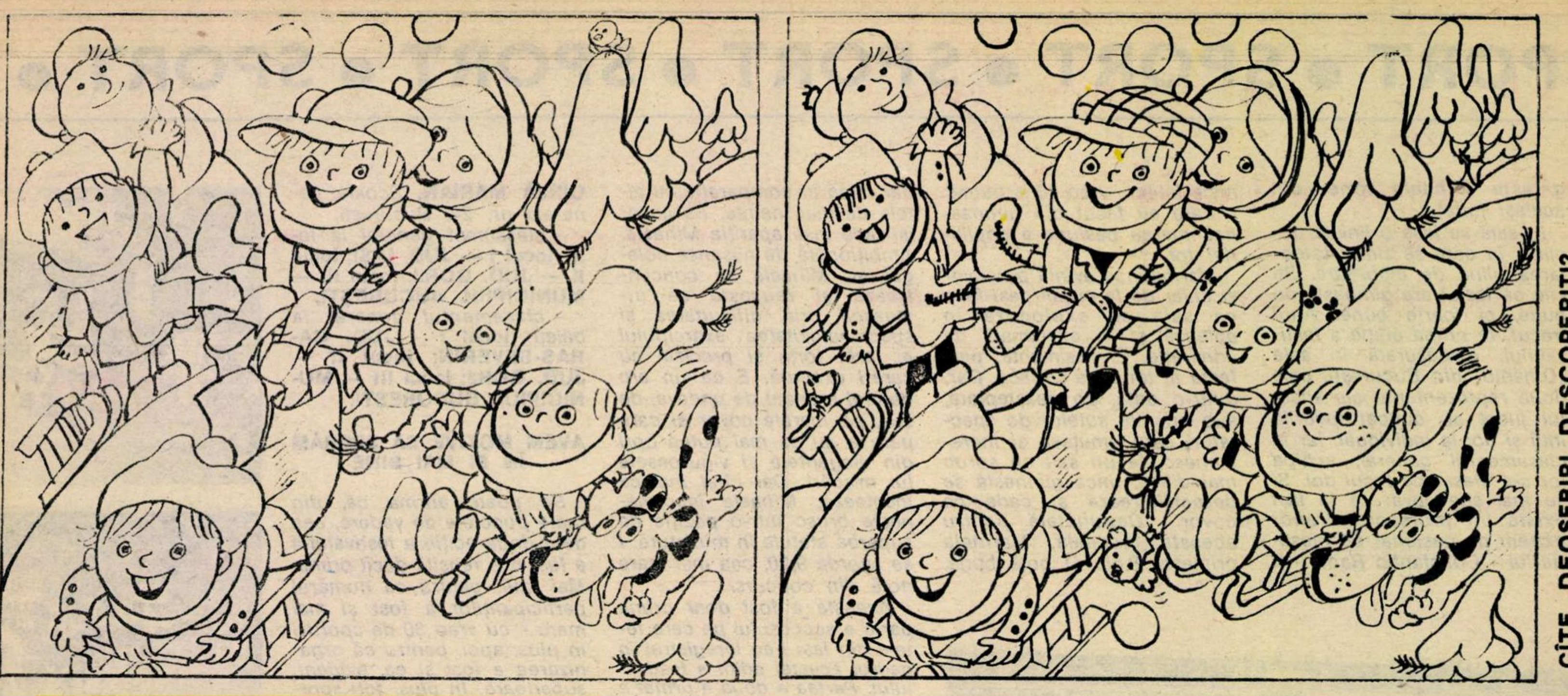

CÎTE DEOSEBIRI DESCOPERIȚI?

CITITORII PROPUN, CITITORII DEZLEAGĂ

MUZICALĂ

(BIVERB: 4, 6)

pCD

DESERT

(MONOVERB ANAGRAMAT: 5, 4 = 8)

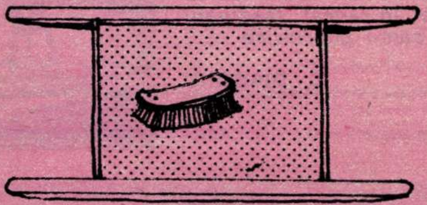

Sorina Surcel,
Moreni-Dîmbovița

• • • • • • • •

Mozaic

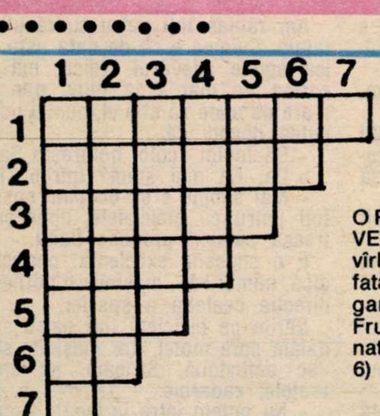
1 2 3 4 5 6 7
1
2
3
4
5
6
7

ORIZONTAL și VERTICAL: 1) Azvîrlit. 2) Nume de fată. 3) Alcătuiesc gardul (sing.). 4) Fructe. 5) Combinatul chimic Alba. 6) Abia! 7) Unt!

Liviu Păsat,
Călina-Vîlcea

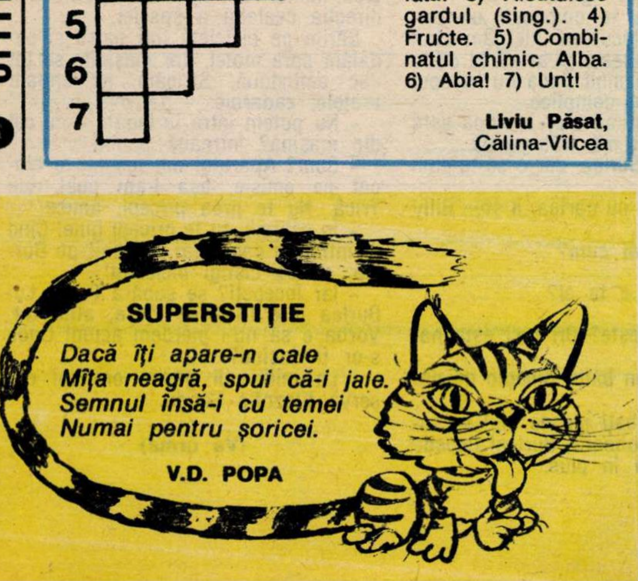

SUPERSTIȚIE

Dacă îți apare-n cale
Mîța neagră, spui că-i jale.
Semnul însă-i cu temei
Numai pentru șoricei.

V.D. POPA

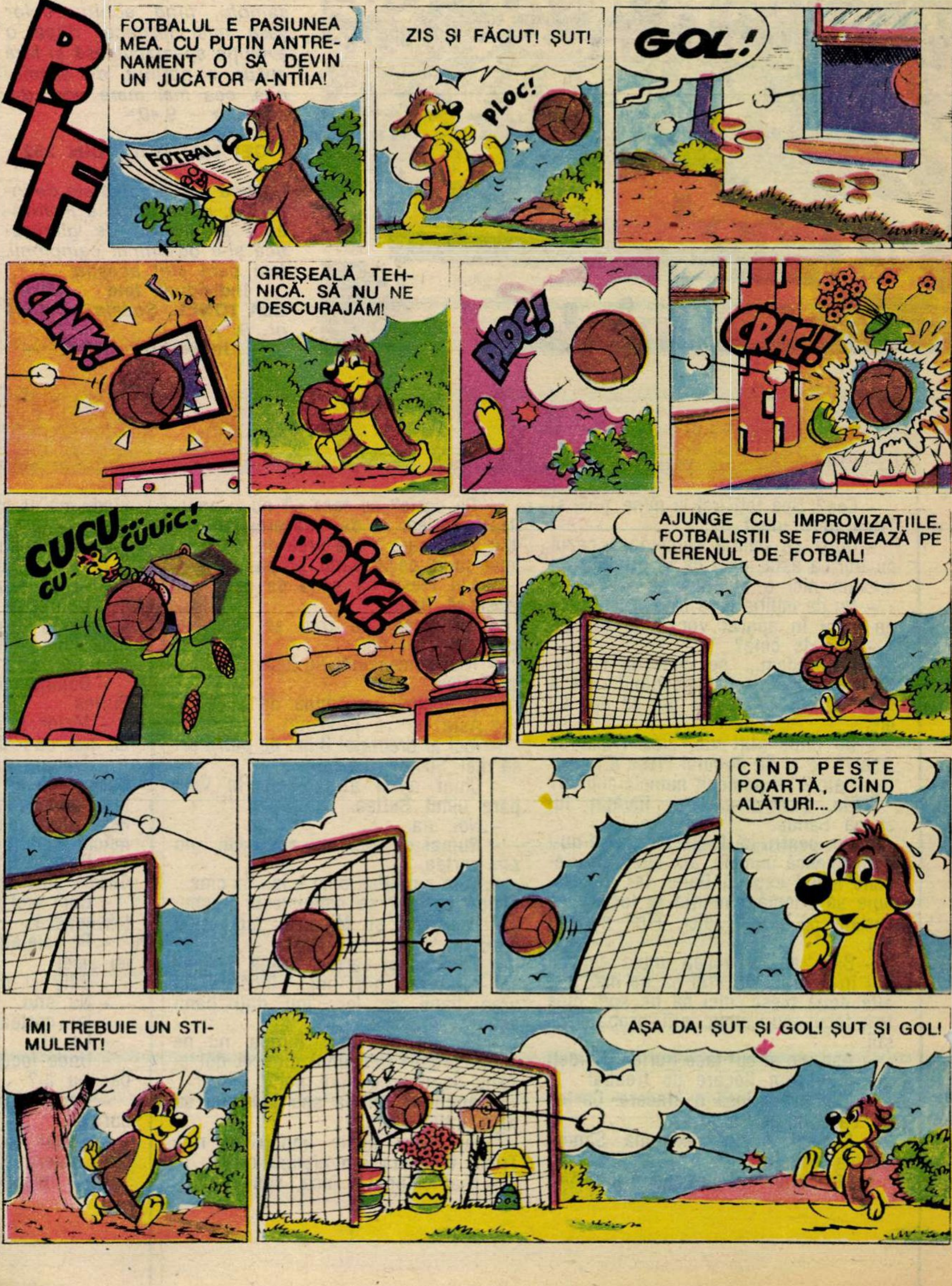
PIF
FOTBALUL E PASIUNEA MEA. CU PUȚIN ANTRENAMENT O SĂ DEVIN UN JUCĂTOR A-NTÎIA!
FOTBAL
ZIS ȘI FĂCUT! ȘUT!
PLOC!
GOL!
CLINK!
GREȘEALĂ TEHNICĂ. SĂ NU NE DESCURAJĂM!
PLOC!
CRAC!
CUCU... CU- CUUIC!
BLOING!
AJUNGE CU IMPROVIZAȚIILE. FOTBALIȘTII SE FORMEAZĂ PE TERENUL DE FOTBAL!
CÎND PESTE POARTĂ, CÎND ALĂTURI...
ÎMI TREBUIE UN STIMULENT!
AȘA DA! ȘUT ȘI GOL! ȘUT ȘI GOL!

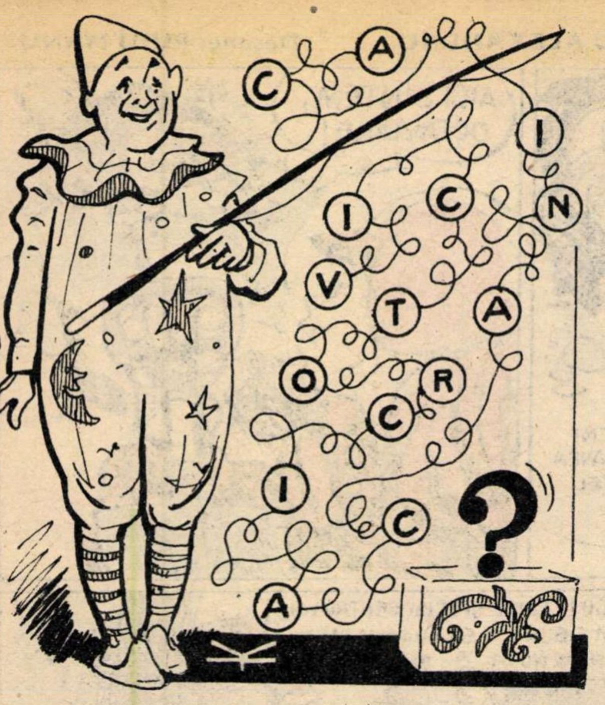

Pornind dintr-un anumit punct, veți afla numele unui vechi artist de circ.

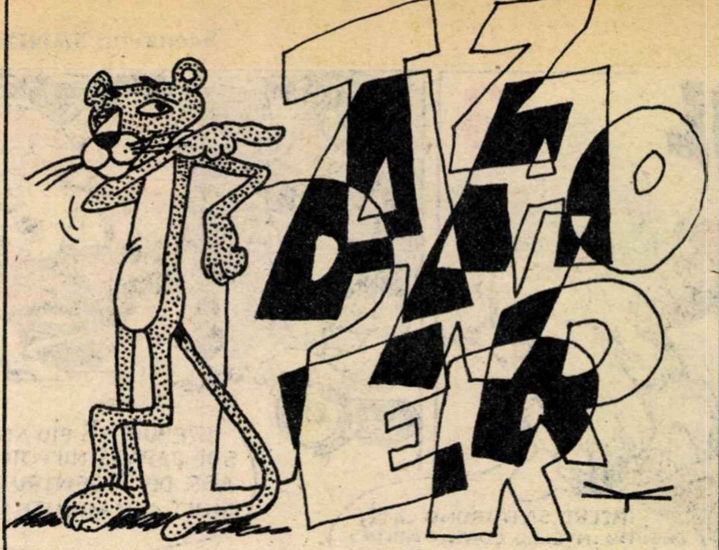

Literele amestecate aici aparțin titlului unui film îndrăgit de voi. Care?

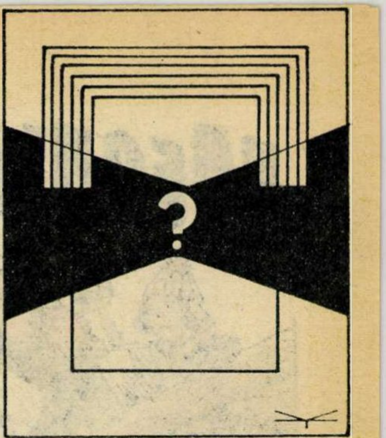

Care din cele șase linii aparține dreptunghiului din interiorul figurii?

Copiați acest desen fără a ridica de pe hîrtie creionul!

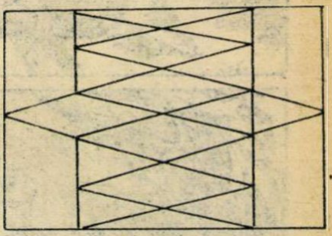

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2			■						■			
3							■					
4			■			■						■
5				■				■				
6												
7				■		■				■		
8		■					■		■			
9											■	
10	■		■		■					■		
11							■					
12						■						

COLOCVIU DESPRE PROFESII

ORIZONTAL: 1) Specialist în electronică (fem.). 2) Cimentist în formare! La cataramă! În livadă. 3) Furnalist. Trași prin inel. 4) Nicu Economu. Semidoct! Cîntă profesiile (fem.). 5) Unități de timp. Prefix pentru crescătorii de albine. În acest loc. 6) Specialist într-o știință foarte exactă. 7) A se ivi. Soția meșterului Manole. Revistă (abr.). 8) Muchie. Ciocîrlia. 9) Mecanizator agricol. 10) Botanist pe jumătate. Calciu. 11) Oameni de preț. Specialiști ai frumosului. 12) Rapid. Minerii între ei. VERTICAL: *1) Specialist în planificare, organizare, buget ș.a. Primele valuri! 2) Scriitor. Adevărat. 3) Știința comportării. Alege două cincimi! 4) Hîrtie transparentă folosită de proiectanți. Artist. 5) Termiștii îl aplică metalului. Repet! 6) Din loc în loc. La revedere. Specialiști, împreună. 7) Un posibil specialist. Mîndria brutarului ardelean. Soarele egiptenilor. 8) Porecla poetului Ovidiu. Tehnician de înaltă calificare. 9) Mai puțin decît puțin. Rocă metamorfică și sedimentară. 10) Intervale între utilaje. Locotenent (abr.). Mai întîi țăran! 11) Specialiști în tratarea pieilor. Carnetul economului. 12) Unități de măsură folosite de agricultori. Savanți.*

V. CIOBANU,
Roman

ÎNCEPÎND cu FON..

Completați pătrățelele libere ale jocului, potrivit definițiilor, de sus în jos, astfel: Specialist în fonetică; Transmisă prin telefon; Bomboană; La sunetele unei limbi; Înființat la...; Metal; Conținut

F	O	N							
F	O	N						
F	O	N					
F	O	N				
F	O	N			
F	O	N		
F	O	N	

FOARFECELE

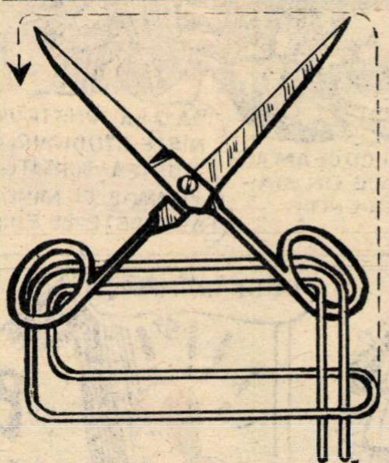

*Treceți prin urechile unui foarfece o sfoară îndoită, așa cum vedeți în desen. Legați-o cu capetele **a** și **b** de cureaua pantalonilor sau de o bară oarecare. Încercați apoi să scoateți foarfecele de pe sfoară, fără a o rupe sau deznoda, în timp de cel mult două minute. Linia punctată vă dă o sugestie asupra modului în care trebuie să procedați.*

Claudiu Vodă

POMPILIU
POMPILIU

PREMIANȚII

Almanahului „Cutezătorii" 1984

Concursul almanahului, lansat în nr. 5/1984 al revistei, s-a bucurat de un mare succes. Peste 4 000 de cititori au răspuns la cele cinci întrebări. Răspunsurile corecte au participat la o tragere la sorți. Iată-i pe cîștigători:

Premiul I (o mapă „Cutezătorii"): **Diana Lazăr,** Brașov.

Premiul II (un cățel electronic): **Mugurel Ghinescu,** Roșiori de Vede.

Premiul III (un generator „Morse"): **Octavian Bobeșiu,** Bistrița.

Mențiuni: (sacoșe „Cutezătorii"): **Cornel Grama,** Tg. Mureș; **Dragoș Ifrim,** Zărnești; **Szücs Nicoleta,** Zalău; **Luminița Pricope**, București; **Mihai Eugeniu,** București; **Magdalena-Elena Chiru,** Turnu Măgurele; **Ionela Iordache,** Oltenița; **Irina Marieta Toma,** Voluntari-Ilfov; **Daniel Aron** și **Daniela Aron,** Șimleul Silvaniei.

LA CEREREA CITITORILOR redacția organizează o nouă ediție a concursului. Întrebările în numărul viitor.

Cutezătorii

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr: COSTACHE ANTON; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137. Telex 11 228 București.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 12 pagini 1,50 lei

Scenariu: **SANDU ALEXANDRU** Desene: **PUIU MANU**

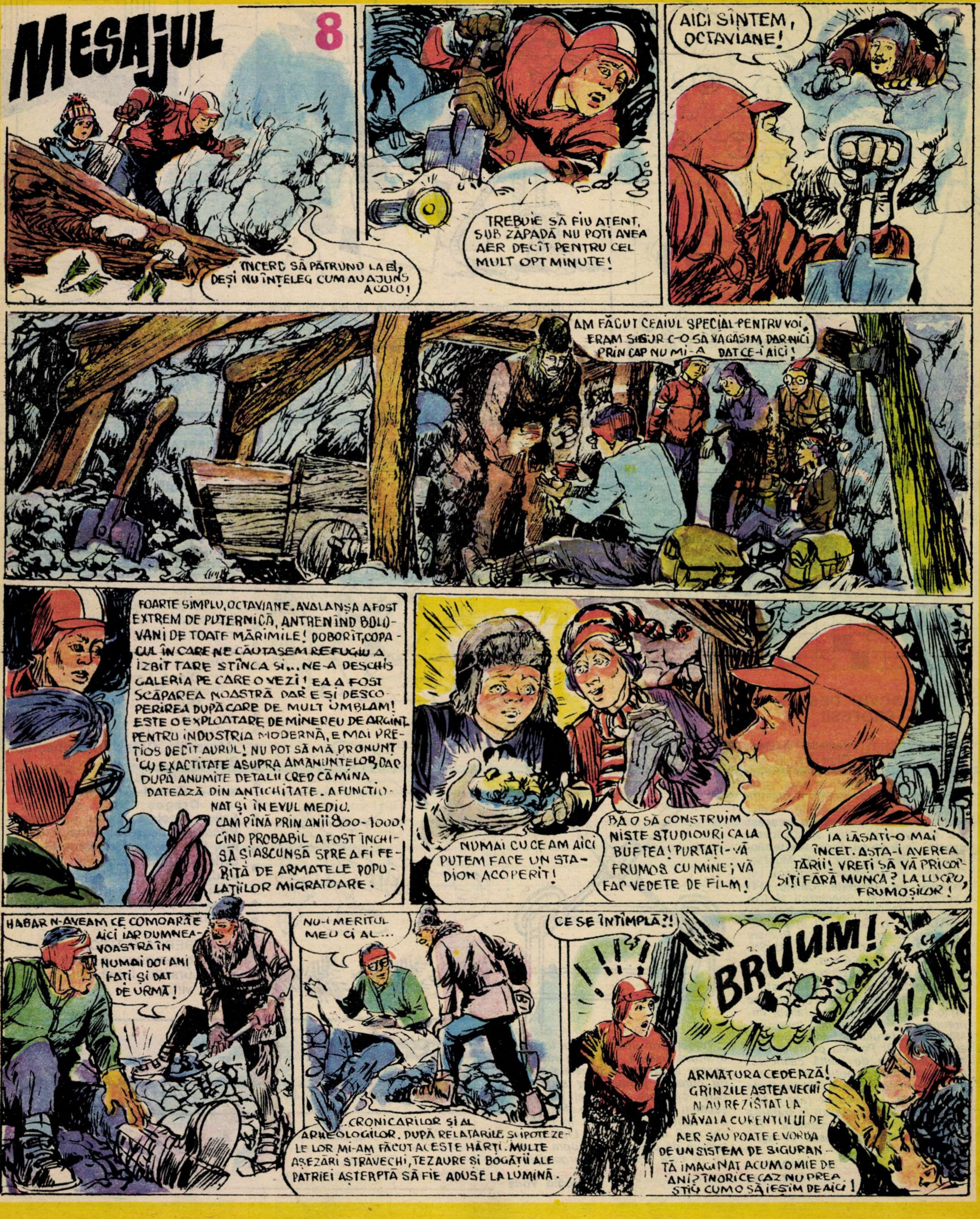
MESAJUL
8
ÎNCERC SĂ PĂTRUND LA EI, DEȘI NU ÎNȚELEG CUM AU AJUNS ACOLO!
TREBUIE SĂ FIU ATENT, SUB ZĂPADĂ NU POȚI AVEA AER DECÎT PENTRU CEL MULT OPT MINUTE!
AICI SÎNTEM, OCTAVIANE!
AM FĂCUT CEAIUL SPECIAL PENTRU VOI. ERAM SIGUR C-O SĂ VĂ GĂSIM, DAR NICI PRIN CAP NU MI-A DAT CE-I AICI!
FOARTE SIMPLU, OCTAVIANE. AVALANȘA A FOST EXTREM DE PUTERNICĂ, ANTRENÎND BOLOVANI DE TOATE MĂRIMILE! DOBORÎT, COPACUL ÎN CARE NE CĂUTASEM REFUGIU A IZBIT TARE STÎNCA ȘI... NE-A DESCHIS GALERIA PE CARE O VEZI! EA A FOST SCĂPAREA NOASTRĂ DAR E ȘI DESCOPERIREA DUPĂ CARE DE MULT UMBLAM! ESTE O EXPLOATARE DE MINEREU DE ARGINT. PENTRU INDUSTRIA MODERNĂ, E MAI PREȚIOS DECÎT AURUL! NU POT SĂ MĂ PRONUNȚ CU EXACTITATE ASUPRA AMĂNUNTELOR, DAR DUPĂ ANUMITE DETALII CRED CĂ MINA DATEAZĂ DIN ANTICHITATE. A FUNCȚIONAT ȘI ÎN EVUL MEDIU. CAM PÎNĂ PRIN ANII 800-1000, CÎND PROBABIL A FOST ÎNCHISĂ ȘI ASCUNSĂ SPRE A FI FERITĂ DE ARMATELE POPULAȚIILOR MIGRATOARE.
NUMAI CU CE AM AICI PUTEM FACE UN STADION ACOPERIT!
BA O SĂ CONSTRUIM NIȘTE STUDIOURI CA LA BUFTEA! PURTAȚI-VĂ FRUMOS CU MINE; VĂ FAC VEDETE DE FILM!
IA LĂSAȚI-O MAI ÎNCET. ASTA-I AVEREA ȚĂRII! VREȚI SĂ VĂ PRICOPSIȚI FĂRĂ MUNCĂ? LA LUCRU, FRUMOȘILOR!
HABAR N-AVEAM CE COMOARĂ E AICI IAR DUMNEAVOASTRĂ ÎN NUMAI DOI ANI AȚI ȘI DAT DE URMĂ!
NU-I MERITUL MEU CI AL...
...CRONICARILOR ȘI AL ARHEOLOGILOR. DUPĂ RELATĂRILE ȘI IPOTEZELE LOR MI-AM FĂCUT ACESTE HĂRȚI. MULTE AȘEZĂRI STRĂVECHI, TEZAURE ȘI BOGĂȚII ALE PATRIEI AȘTEAPTĂ SĂ FIE ADUSE LA LUMINĂ.
CE SE ÎNTÎMPLĂ?!
!!!
BRUUM!
!!!
ARMĂTURA CEDEAZĂ! GRINZILE ĂSTEA VECHI N-AU REZISTAT LA NĂVALA CURENTULUI DE AER SAU POATE E VORBA DE UN SISTEM DE SIGURANȚĂ IMAGINAT ACUM O MIE DE ANI? ÎN ORICE CAZ NU PREA ȘTIU CUM O SĂ IEȘIM DE AICI!

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

„Busola de aur”

ÎNTÎLNIRILE REVISTEI „CUTEZĂTORII” ÎN JUD. HUNEDOARA (Pag. 6–7)

9

JOI, 1 MARTIE 1984, ANUL XVIII (NR. 856)

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

PRIMĂVARA LA IZVOARELE LUMINII

Un mare gînditor spunea că și liniștea este o energie, cum energie este și-o idee sau un gînd care pune în mișcare alte gînduri și alte idei. Șisturile noastre bituminoase așteptau întîlnirea cu ideea și gîndul de sute și sute de mii de ani. Munți de energie și forță, zăcăminte inestimabile de avere și putere așteptau acest impact inimaginabil. Marile cariere de la Tîlva Zinei și vîrful Coflat deveneau astfel vedetele carbonifere ale Carpaților. Cu atît mai mult cu cît șistul bituminos este un cărbune cu conținut sărac în carbon și cu o putere calorică de numai 900 calorii/ kg, față de huilă care ajunge și la 5 000 calorii/kg. Considerat pînă nu de mult în toată lumea drept un fel de cenușăreasă în materie de minerit, deodată șistul bituminos de care vorbim a fost ridicat la rangul de furnizor de energie.

— Anual se pot extrage trei milioane de tone de șist bituminos care să producă atîta energie încît Dunărea să devină invidioasă, ne spune maistrul electrician Dumitru Roșianu. Să lămurim cîteva dimensiuni, ne mai spune acest stăpîn al meseriei de energetician. Cînd marea termocentrală care se construiește acum, aici, va intra în exploatare integrală, ea va consuma 720 de tone de șist bituminos pe oră cu cele 6 mori; asta înseamnă 120 de tone pe oră la cazan și 240 de tone pe grup. Întrucît avem zone în țară cu zăcăminte de șisturi bituminoase, cum ar fi Rovinari, Turceni, Anina, s-a pus problema înfăptuirii unei termocentrale care să folosească tocmai acest zăcămînt; construcția ei a început în 1978, la Crivina, lîngă Anina. În final (care nu este departe), acest mastodont industrial unic pe planetă în dimensiunile și forța lui va funcționa cu trei grupuri de cîte 330 MW fiecare.

— Ce înseamnă acest lucru?

— Puterea instalată va fi de aproximativ 990—1 000 MW, aproape de cea a hidrocentralei românești de la Porțile de Fier 1. Acum puteți înțelege de ce Dunărea va deveni, cum spuneam, geloasă.

Marea termocentrală de la Anina — care pare un fel de uriaș complex interplanetar — la această oră se găsește în penultima fază de punere în funcțiune a primului grup de 330 MW. Aviz pentru pionierii care-și aleg încă de pe acum meseriile viitoare!

TERMOCENTRALA — UN ORGANISM UMAN FUNDAMENTAL

Patru mii de muncitori — lăcătuși-montori, sudori, zidari, fierari-betoniști, dulgheri, electricieni, șoferi, mecanizatori, ingineri, maiștri, ostași — plus uteciștii de la Șantierul național al tineretului dau viață acestui mare demers energetic. Acei dintre voi care se pricep la tehnică și lucrează în cercurile uzinale sau în cele tehnico-aplicative pot să-și imagineze și mai bine această devenire.

Oamenii de bază din șantier au venit de la alte obiective din țară, cum ar fi Rovinarii, Rogojelu etc., după ce și-au încheiat activitatea acolo. Lume tînără, oțel tînăr, idei tinere, entuziasm în vîrstă de 18—25 de ani în dialog cu șisturile bituminoase așteptînd aici din erele primare ale Pămîntului. Jos, la temelia forței — unde își are sediul puterea umană a exploatării carbonifere — începe noul oraș Anina. Cel vechi se retrage încetul cu încetul. Verbul „a fi“ se conjugă vertiginos la indicativul prezent cu persoana I plural. Aici și spațiul, și timpul au dimensiuni plurale.

CUM ȘI DIN CE SE NAȘTE EXTRAORDINARUL

Înainte de 1978, la Crivina nu exista decît un canton de cale ferată îngustă; pe-aici trecea „mocănița“ încărcată cu lemne din uriașele păduri. Nici cel mai grozav visător din lume nu putea să-și închipuie că aici, chiar aici, urma să înceapă, mai rapid decît se poate imagina, realizarea și instalarea unuia dintre cele mai mari obiective energetice românești. Manole din faimoasa baladă ar rămîne uluit. Cine nu-i cunoaște pe frații Miron și Mircea Preda — unul automacaragiu, altul mecanic auto, împreună cu tatăl lor care, dulgher fiind, musai vrea să le devină partener de meserie! Ei formează un **trio constructor**. La rîndul său, șeful de echipă Emerik Barabaș se poate mîndri cu cei trei fii ai săi, care și-au cucerit faimă în termocentrală prin faptul că sînt mari electricieni, mecanici și lăcătuși.

Despre Ion Lungu, dulgher șef de echipă, care lucrează pe aducțiunea de apă industrială — adusă din rîurile Miniș și Poneasca — s-ar putea scrie un întreg poem. La rîndul său, inginerul Mircea Bărbieru — un tînăr cu „vechime“ din 1980 în șantier — este un fel de Icar al schelelor de oțel. Fără puțin calm, riști să fii înghițit de utilaje și de vuietul vieții acestor constructori. Bărbieru e în contact cu alți cel puțin 1 000 de tineri aflați la posturile de comandă ale devenirii energetice.

— Cota zero a termocentralei, ne spune el, este la o altitudine de 664 m. Vă face impresia că vă aflați pe un șes, un fel de podiș, nu?

— Da, cam așa ceva, îi răspund.

— Ei bine, aici a fost un munte!

— Și?!

— A fost pur și simplu retezat! Prin decopertare. Iată, în locul jumătății de munte, în curînd, gata termocentrala! Alți munți vor fi și ei decopertați pentru exploatarea șisturilor. Bărbăția constructorilor și confruntarea cu problemele, cu timpul vitreg — iată, acum viscolește, iar viscolele au ridicat nămeți de cîte 3 și 4 metri —, greutățile de la aceste altitudini sînt tot atîtea unități de măsură ale voinței și curajului, ale ambiției de-a fi făuritori de epopee. Toți știm că Pămîntul primește lumină de la Soare. Dar noi toți determinăm Pămîntul să primească lumină și de la el însuși, lumina de la OM.

UN A.B.C. AL GIGANTULUI

Numai cazanul de abur are o presiune cît... 25 de locomotive „Pacific“ cu abur; el produce însă cît 1 000 de asemenea locomotive și are o înălțime de 92 m! Este ca o cutie dreptunghiulară în care ard injectoarele de șist bituminos. La rîndul său, coșul de fum, înalt de 230 m, de pe care, în zilele senine, se pot vedea Semenicul și Dunărea la distanțe de 40 km, împrăștie gazele ce trec prin niște electrofiltre uriașe care rețin cenușa zburătoare. În felul acesta pădurile sînt cu adevărat ocrotite.

DICȚIONAR POLITIC

INDEPENDENȚA ENERGETICĂ

În ultimele patru decenii — răstimp de intensă dezvoltare a țării pe calea liber aleasă de oamenii ei —, România a cunoscut o adevărată renaștere. Înnoirea profundă, revoluționară a țării s-a tradus în primul rînd prin edificarea unei noi economii — puternică, socialistă, modernă. Pretutindeni au răsărit giganți siderurgici, mari combinate chimice, uzine metalurgice și constructoare de mașini. S-au pus bazele marii producții agricole asigurată prin forța tractoarelor și a mașinilor agricole de ultimul tip. Rețeaua electrică s-a ramificat pe întreg cuprinsul patriei, aducînd lumină în fiecare sat și cătun.

Saltul acesta multilateral către România de mîine a fost susținut prin dezvoltarea impetuoasă a producției de energie. Apele țării au fost făcute să-și cedeze energia generatoarelor electrice, petrolul și cărbunele să alimenteze termocentralele.

Dar, la începutul anilor '70, s-a declanșat criza mondială a energiei. Efectele ei s-au făcut simțite și în țara noastră. Partidul și statul nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu au intuit-o înainte să apară fenomenele de criză, adoptînd din timp un ansamblu de măsuri menite să preîntîmpine și să atenueze consecințele ei negative. Congresul al XII-lea al P.C.R., Conferința națională a partidului, alte foruri superioare de partid, de stat și obștești au hotărît luarea unor măsuri de mare însemnătate privind asigurarea resurselor energetice necesare progresului continuu al economiei noastre. Aceste orientări și măsuri urmăresc realizarea cît mai grabnică a obiectivului strategic fundamental în etapa actuală: asigurarea independenței energetice a României.

Acest obiectiv are în vedere punerea economiei românești la adăpost de fluctuațiile pieței mondiale a petrolului, prin acoperirea din surse interne a unei părți tot mai mari din necesarul de combustibil și energie. Prima și cea mai de seamă resursă energetică o formează gospodărirea atentă a energiei, evitarea oricărei risipe, înlocuirea proceselor tehnologice mari consumatoare de energie cu altele, mai economice. Paralel se dezvoltă producția de țiței și gaze, cea de cărbune energetic superior și inferior. O etapă nouă în acest proces îl reprezintă elaborarea metodelor de obținere a energiei din șisturile bituminoase.

Continuă în ritm susținut edificarea centralelor hidroelectrice pe marile ape ale țării. Puterea ce va fi instalată în hidrocentrale numai în cursul actualului cincinal va fi de circa 2 500 MW (în întreaga perioadă de după eliberare s-au realizat 3 600 MW). În cincinalul viitor vor fi construite noi hidrocentrale cu o putere de încă 3 600 MW.

La indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, se acordă o tot mai mare atenție așa-numitelor surse alternative — energia nucleară, energia eoliană, cea solară, energia geotermală, biogazul, biomasa. Ample cercetări și experimente apropie ziua cînd noile surse energetice vor intra în funcțiune. Intr-un stadiu avansat se află lucrările centralei electrice de la Cernavodă, bazată pe folosirea energiei atomice. Exploatarea resurselor energetice refolosibile îi preocupă și ea pe oamenii muncii din toate domeniile producției.

Acoperirea în perspectivă tot mai apropiată a nevoilor întregii economii naționale prin surse proprii de energie, asigurarea independenței energetice a României vor consolida economia noastră socialistă, forța economică și politică a țării, deschizînd în fața ei noi orizonturi de civilizație și progres.

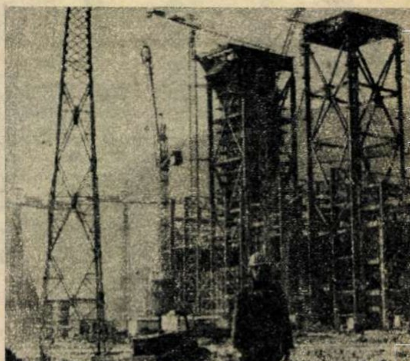

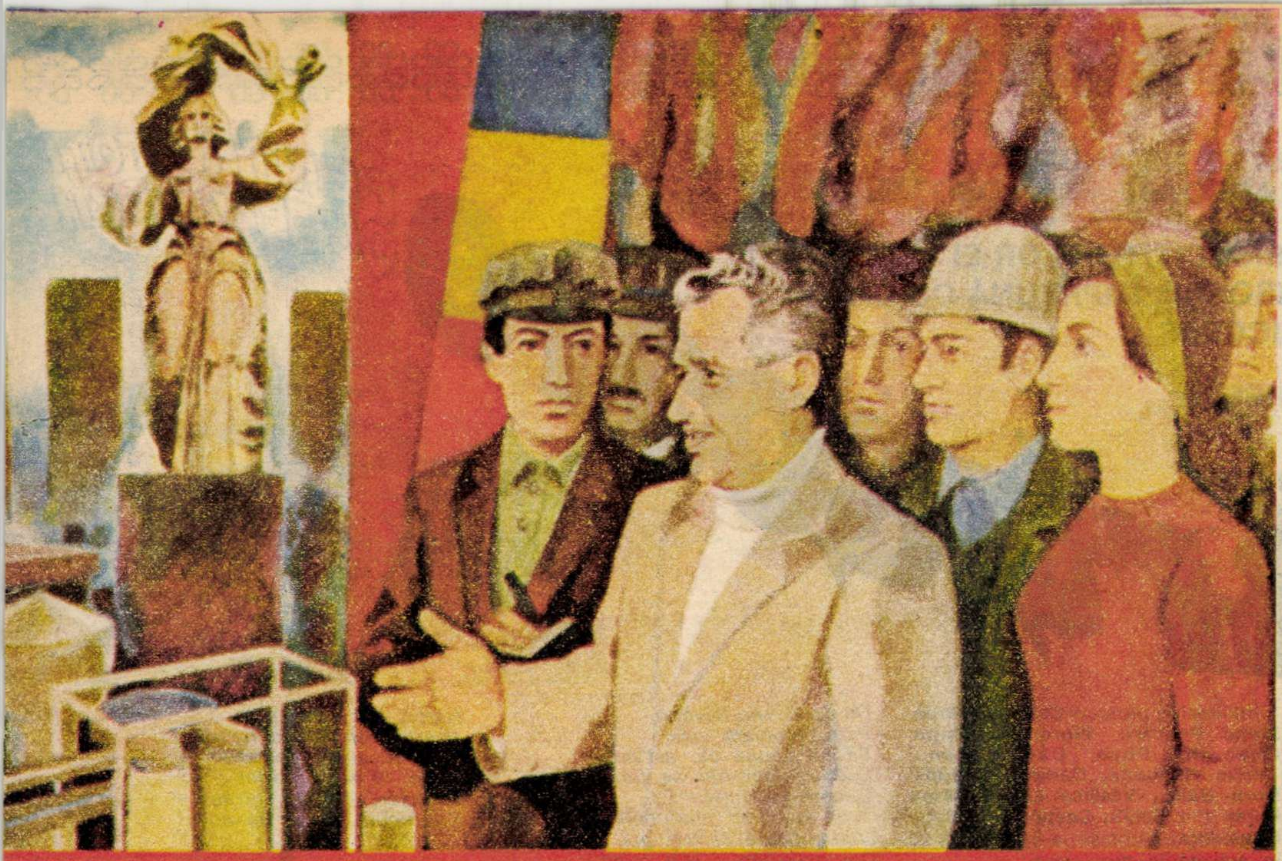

„Vizită de lucru": pictură de BICFALVI NICOLAE (detaliu).

Ctitorul

Pe unde trece El, pămîntul încolțește.
De cînd este El, patria-n unire înflorește.

De cînd ne-ndrumă El, o nouă soartă ne zîmbește,
Și cînd vorbește El, gîndirea ni se limpezește.

Acest stejar ni-i vrerea și puterea.
Acest stejar ne-nmugurește fața.
Acest stejar ne schimbă-nfățișarea
Și ne înalță să cuprindem viața.

RAMONA CRIVĂȚ,
Școala generală nr. 4, Dej

Dar marea turbină? De la cazan, aburul, care are o presiune și o temperatură foarte mari, prin intermediul unor țevi cu pereți speciali, trece la turbină, unde pune în mișcare niște palete care angrenează un rotor solidar cu generatorul de curent electric de 330 MW. Cu un asemenea generator pot funcționa 3 milioane de becuri de 100 W. Și asta numai la un singur grup; dar termocentrala dispune de trei astfel de grupuri! Închipuiți-vă turnul de răcire de 102 m care se ridică singur — aici se răcește apa intrată în motoare spre a fi refolosită apoi.

Deși-i înalt cam de 2 m, electricianul Constantin Leffler — care acum 4 ani era pionier —, pe lîngă aceste dimensiuni pare o înălțime... neglijabilă. Numai că:

— Termocentrala învață de la noi cum să cîștige avans în mărimile și posibilitățile ei. Cu zece ani în urmă acestea se găseau doar în romanele științifico-fantastice.

Constantin a făcut liceul industrial la Oravița. Chiar în ziua absolvirii a sosit la șantier cu o mașină care participase la un raliu. Pentru el intrarea în termocentrală a fost egală cu pătrunderea într-o întreprindere industrială imaginată pe-o altă planetă.

Subinginerul Petru Marcea, de la grupul de șantier-construcții metalice, are o părere statornică despre această termocentrală: că ea se înfăptuiește numai cu oameni tineri, încălțați cu cizme de cauciuc și fără ceas la mînă; aici, timpul se măsoară în ritmurile șantierului.

— Noi nu-i împărțim pe tehnicieni, muncitori, ingineri în bătrîni și tineri; pur și simplu, avem o singură categorie: oameni harnici, cu experiență; iată-i pe schele, înfruntînd viscole, ploi, trecerea timpului. Ei sînt uniți și legați prin ideal și meserie, prin tinerețe și talent, prin nemaipomenita mîndrie de-a realiza un asemenea gigant energetic în România. Prin ei, viitorul a fost de mult adus în prezent.

N-AM SĂ-I UIT NICIODATĂ

Autobuzul de Crivina abia urca prin zăpezi; în el se află detașamentul clasei a V-a C a Școlii generale nr. 2, Anina — „navetiștii" de Crivina, cum li se mai spune la școală acestor copii din șantier. Trebuie să vă spun că nu există un dialog mai reconfortant cu un detașament de pionieri decît cel pe care l-am avut noi în autobuz de la Anina pînă la termocentrală.

— Să nu credeți că ne lăudăm, ne spune Cosmin Vătcă, dar noi, „șantieriștii", sîntem mai tari la matematică decît cei din oraș. Învățăm geometria de la părinți, acolo, în termocentrală. Și nu-i de mirare că în general vorbim cu ușurință la toate materiile: în autobuz noi întreținem discuții la limba română și istorie pînă cînd ajungem acasă, e un fel de... antrenament continuu!

De altfel Cosmin este comandant de detașament și ține cu tot dinadinsul ca pentru toți colegii media generală la învățătură să nu scadă sub 8 și 9.

Florentina Rîmtea intervine în discuție și ne mărturisește că, atît la învățătură cît și la munca patriotică sau activitățile cultural-artistice și sportive, copiii șantierului au ambiția de-a fi mereu printre primii. La rîndul său Andrei Roncu face sublinierea că:

— Noi venim în școală cu știința din șantier. Cum să vă spun, la noi viața, copilăria sînt, dacă se poate spune așa, știință și pasiune, vis și realitate îngemănate.

— De altfel, completează Cosmin, deși sîntem în clasa a V-a, activăm de pe acum la cercurile uzinale de mecanică fină, electrotehnică și turnătorie de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Anina, unde profesorii nu-s alții decît părinții noștri. Aceste cercuri au fost înființate în funcție de profilul industrial al orașului și al șantierului. Este cunoscut faptul că majoritatea pionierilor care au activat cu ani în urmă la aceste cercuri sînt astăzi elevi la Liceul industrial sau muncitori la termocentrală. Copiii șantierului se confruntă necontenit cu realitatea construcției, a științei. Adevărați „spiriduși" ai meseriilor, Daniel Demeter, Gabriela Sîrghie, Valentin Negulescu, Daniel Tănase, Andrei Roncu, Sorin Savu, Ancuța Pitac se consideră de pe acum viitori tehnicieni ai termocentralei! Șantierul, termocentrala sînt create de oameni, dar și ele la rîndul lor îi creează pe aceștia. Modelele lor sînt înșiși părinții lor, comuniștii constructori ai luminii la Anina.

DRUM ÎN SUS

Așa poate fi denumit marele asalt al tehnicii și științei cu care se confruntă constructorii termocentralei de șisturi bituminoase de la Anina. Oamenii transformă eforturile și pasiunea lor constructoare, pe zi și pe oră, și pe secundă ce trec în renume național și mondial. Independența noastră energetică trece și prin hărnicia și gîndirea lor — ele înseleenergie și forță. Din urmă vin copiii lor, mereu la un pas de ei, la un pas de viitor și creație.

ION CRÎNGULEANU

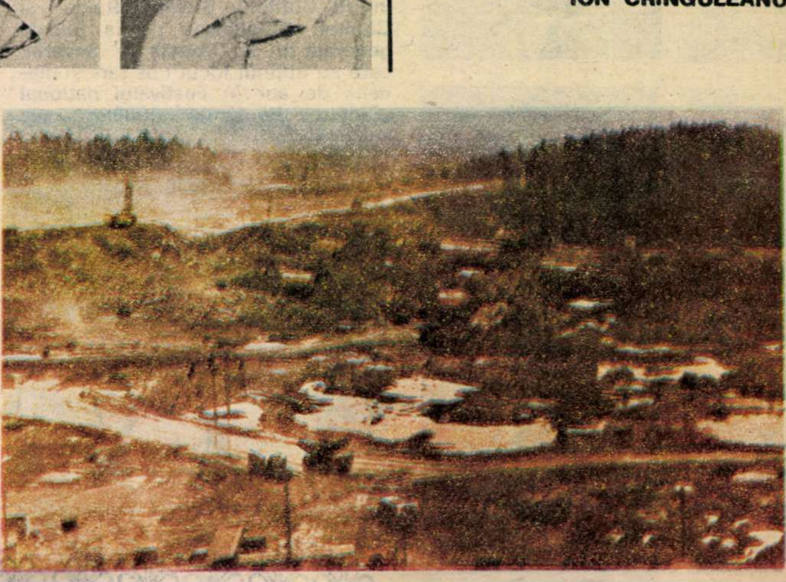

IATĂ CĂ 1 MARTIE — ZIUA CE NE ANUNȚĂ CĂ PRIMĂVARA ESTE PE APROAPE — A SOSIT! ȘI, CA ÎNTOTDEAUNA, REDACȚIA NOASTRĂ OFERĂ CITITORILOR EI TRADIȚIONALELE MĂRTIȘOARE, ÎMPREUNĂ CU URĂRI DE NOI ȘI FRUMOASE SUCCESE LA ÎNVĂȚĂTURĂ, ÎN ACTIVITĂȚILE PIONIEREȘTI.

Mărțișoare

PENTRU TOȚI CUTEZĂTORII

Inimoșilor pionieri **Cristiana Popa**, **Elena Pescaru**, **Florentina Popa**, **Gheorghe Popa**, **Daniel Jianu**, **Adrian Buhuniță**, **Camelia Vînturiș**, **Doru Bălici**, **Vasilica Liea** și **Aura Rujan** din **Schitu-Costinești**, județul **Constanța**, fruntași la învățătură și în activitățile pionierești:

S-a aflat și-n București
Că la Schitu-Costinești
Zece sînt de nota 10.
Tuturor ca mărțișor
Eu le dau un braț de flori!

●

„Zeciștilor" de la **Școala generală nr. 6 Reșița** (din imagine):

Zecele stă-n banca-ntîi,
Printre note-i un gigant.
Cine-l pune căpătîi,
Are vis de premiant.

●

Pionierelor **Carmen Ungureanu**, **Ingrid Cuțitoiu**, **Ștefania Raicu** și **Carmen Ghighilicea** de la **Școala generală nr. 9, Drobeta Tr. Severin,** care au obținut locul I pe țară și medalia de aur în Festivalul național „Cîntarea României", 1983:

De la Turnu-Severin
Patru pioniere vin
Să ne spună că, ast'vară,
Luat-au locu-ntîi pe țară,
Cucerit pe îndelete
Doar cu cinci marionete:
Lupul, capra și trei pui...
Din povestea - știți a cui!

Mărțișoarele firești?
Amintiri din... Humulești

●

Pionierei **Elena Oana Drăghici**, **Școala generală nr. 3, Rîșnov**, județul **Brașov**, fruntașă la învățătură, fetiță inimoasă, stimată de întreaga unitate a cărei comandantă este:

La Forum participantă,
Pricepută comandantă,
Despre ea oricine spune
C-are numai note bune.
Ce s-aleg din mărțișoare?
Cred că... „Banca de onoare"!

●

Cameliei Savluc, din **Cordăreni**, județul **Botoșani**, fruntașă la învățătură și ajutor de nădejde în familie, la treburile gospodărești:

Harnică și săritoare,
Poartă numele de floare.
Deși școala e departe,
E de 10 și la carte!
Mărțișor scot din tezaur -
Șnur cu-o inimă de aur!

●

Pionierilor pomicultori de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei Buzău**, care încă de la începutul lunii februarie, cît timpul a fost frumos, au efectuat tăierile de rodire în livadă, situîndu-se astfel printre fruntașii la aceste lucrări:

Și-n Buzău sînt pionieri
Ce ajută în livadă.
Și cu fețe zîmbitoare
Parcă văd toți merii-n floare!

Mărțișoarele firești?
Delicioase de Voinești!

●

Lui **Mihai Brînzei**, de la **Școala generală Cornereva**, județul **Caraș-Severin.** Într-o seară, Mihai a descoperit un incendiu, într-un adăpost de vite aparținînd unui sătean. Fără să pregete o clipă, băiatul a înfruntat flăcările, salvînd singur o bună parte din animale.

Nici de foc și nici de noapte
Nu se teme și, cît șapte,
El cu flăcări s-a luptat!
Vieți și bunuri a salvat.
Mărțișorul ce i-am dat
E un „Bravo!"-nflăcărat.

●

Pentru **Hubbesz Lászlo,** de la **Școala generală Sf. Gheorghe,** județul **Covasna.** Găsind un plic cu o mare sumă de bani, Laszlo l-a căutat pe păgubaș timp de două zile, restituindu-i banii:

Hubbesz, cel de 14 ani,
A găsit un plic cu bani!
Dar a dat de păgubaș,
Că era chiar din oraș!
Bravo, László! Cinste ție!
N-am un mărțișor mai mare
Decît 10 la purtare.

●

Pionierei **Denisa Tațără,** una dintre cele mai active membre de la Fotocineclubul Casei pionierilor și șoimilor patriei **Giurgiu:**

O vom lăuda „la cub",
Că-i la fotocineclub,
Umblă cu-aparate fine
Și învață foarte bine.
Eu i-aș da ca mărțișor,
De argint, un proiector!

●

Lui **Cristian Amarie,** cu note de zece la toate materiile, dar și cel mai bun șahist din Școala generală Pietrosu, comuna **Tătăruși,** județul **Iași:**

E fruntaș în permanență,
Joacă șah de nota zece
Și dă mat la indolență.
Mărțișor i-aș da îndată
Opt pioni de ciocolată!

●

Pionierelor **Elena Bularca, Stanca Murea** (din **Intorsura Buzăului)** și **Pénzes Katalin (din Brețcu),** cîștigătoare ale concursului județean de schi biatlon desfășurat la **Sf. Gheorghe,** județul **Covasna:**

Trei fetițe, trei schioare,
La concurs trec ca prin foc
Cînd pornesc din deal în vale,
Dar ajung pe primul loc.
Mărțișorul cuvenit
E un mic schi aurit!

●

Lui **Szekely Sándor, Școala generală, comuna Acățari,** județul **Mureș,** care, în cadrul unui concurs de logică-matematică, a obținut locul I, aducînd cubul magic la aceeași culoare în 50 de secunde:

Szekely Sándor joacă tare!
Cubul magic taine n-are!
Îl rezolvă, orișiunde,
În doar cincizeci de secunde!
Și i-aș da ca mărțișor
Un minicalculator!

●

Pe lîngă învățătură, la care are rezultate deosebite, **Dana Dindăreanu,** din clasa a **IV-a, Școala generală nr. 7, Giurgiu,** este pasionată și de muzică. La concursul „Călătorii spre viitor", ea s-a aflat pe podiumul dirijorului.

Este multilaterală.
Iat-o dirijînd în sală!
Pe la școală mi se spune
C-ar avea doar note bune.
Însă muzica, se pare,
E o pasiune mare.
Mărțișor i-aș da îndată
O baghetă fermecată.

●

Daniela Stoian, comandanta detașamentului clasei a **VIII-a D, Școala generală nr. 3, Slobozia,** județul **Ialomița,** este una dintre cele mai stimate pioniere din unitate. Inimoasă și cu mult spirit de inițiativă, e sufletul a numeroase activități pionierești. E pasionată de tot ceea ce ține de activitățile artistice din unitate: literatură, muzică, dans, recitări:

Pionieră talentată,
Deseori laureată,
Și poetă, și coristă,
Cînd recită – e artistă!
Cum s-a spus adeseori,
E o „floare între flori"!
Eu cu ***flori*** *am mîna plină,*
Dar ea merită-o ***grădină!***

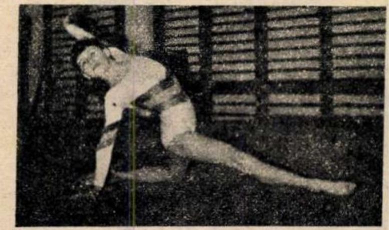

Pionierelor **Diana Bostan** și **Mariana Tudor,** de la **Școala generală nr. 7, Focșani,** selecționate în lotul de perspectivă al României la gimnastică, fruntașe la învățătură:

Sînt gimnaste de elită!
Cu mult drag se pregătesc!
Noi speranțe azi palpită
Pentru sportul românesc.

Mărțișoare în versuri de
GHEORGHE ZARAFU

AUTOPORTRET

Cu ochii mei limpezi
privesc țara,
viitorul ei,
numele meu
nu contează.

CASA PĂRINTEASCĂ

Casă părintească,
Îngrădită-n respirația
ierbii,
lîngă un deal domol
ca vorba mamei...

IARNA

Ninge lin
fulgii de nea cad pe pămînt
clopoței se aud

iarna a venit
satul e acoperit
cu steluțe albe
de cristal.

VÎNTUL DE SEARĂ

Vîntul de seară
desprinde-o stea
într-o vioară.

LÎNGĂ APELE LIMPEZI

M-am născut odată
cu florile
lîngă apele limpezi
ale unui rîu
la miezul nopții
ascultînd frumosul cîntec
al greierilor.

Florea Preda,
clasa a VII-a, Sadova, Dolj

CU OCHII LIMPEZI AI COPILĂRIEI

Prin pionierul Florea Preda, din Sadova-Dolj, se vestește un poet. E drept, aleargă încă pe cîmpuri trăgînd după el zborul păsărilor, mai sperie caii prin grădinile vecinilor și, deși e în clasa a VII-a, mai ascultă poveștile fratelui său Constantin. Învață foarte bine, e sîrguincios și plin de bună cuviință, un băiat exemplar — doar este comandant de detașament! Scrie o poezie juvenilă, senină, nu lipsită însă de idei răscolitoare. Sînt extraordinare la el „tăietura" versului, concizia. Intuiția sa ține de o inteligență foarte puternică, datorată cunoașterii integrale a lumii lui, cu frumusețile și tradițiile ei. Îl recomand cu bucurie cititorilor revistei „Cutezătorii", revistă care și pe mine m-a încurajat la debut.

AURELIAN TITU DUMITRESCU

(Urmare din pag. 7)

locul lor. „Pentru voi, a spus cunoscutul oţelar, această întîlnire a fost ca un examen. Mîine, mulţi dintre voi veţi deveni oţelari, profesori, savanţi, scriitori. Unii veţi deveni eroi. Şi nu va fi uşor. Nu să devii erou, ci să rămii erou. Unii dintre voi spun azi: dacă am obţinut un zece mai are rost să învăţ? Iar eu vă spun: E uşor să obţii nota zece. E mai greu să o menţii."

Cuvîntul maistrului oţelar a fost urmat de îndelungi aplauze.

La sfîrşit, interpretul de muzică folk Gheorghe Gheorghiu a cîntat împreună cu toţi pionierii din sală cîntece despre copilărie şi pace.

Ora 12. Vizita unui grup de pionieri reporteri, membri ai subredacţiei „Tot înainte", la Combinatul siderurgic. Ei păşesc alături de scriitorii prezenţi la şedinţa de cenaclu. Ne îndreptăm spre Oţelăria nr. 1 Siemens Martin.

O las pe Elena Iuliana Vizitiu să descrie vizita:

„Oţelăria pare un vulcan aruncînd jerbe de scîntei şi lavă fierbinte. Oţelari tineri, oţelari bătrîni formează o singură familie. O familie unită. Aici la oţelărie, munca se vede în tonele de oţel. Fiii focului sînt conştienţi că munca lor este grea, dar frumoasă."

Aici, pe platforma Oţelăriei Nr. 1, lîngă maistrul oţelar Tiberiu Pascu, tinerii condeieri hunedoreni se iniţiază în una dintre cele mai atrăgătoare şi fascinante meserii, care îi aşteaptă nu numai pe ei, ci pe oricare dintre copiii de azi ai meleagurilor hunedorene.

PETROŞANI

9 februarie, orele 10. In una dintre sălile de spectacole ale Casei de cultură, pionierii de la Şcoala generală nr. 1, 4 şi 7 din Petroşani şi de la Şcoala generală nr. 6 din Petrila i-au întîmpinat pe reprezentanţii revistei „Cutezătorii". Au citit din creaţiile lor pionierele Rodica Bogdan, Alina Popescu, Octavia Stănicioiu, Undina Bubur, Elena Zamora, Claudia Zoltan, Violeta Ajităriţei, Bianca Fodor, Cristina Preoţescu şi Isabela Spătaru.

Grupul folk de la Şcoala generală nr. 4, Petroşani, şi cel de la Şcoala generală nr. 6, Petrila (premiul II la Festivalul naţionale „Cîntarea României"), au însufleţit întîlnirea cu cîntece despre pace şi anii minunaţi ai copilăriei.

„Cu inima mai mare decît trupul" — cum spune într-un vers poetul Nichita Stănescu —, elogiind patria, partidul, copilăria fericită şi cu urechea de o acută sensibilitate îndreptată spre tot ce-i înconjură, pionierii creatori din Petroşani au dovedit multă îndemînare, talent, fantezie, nu numai în poeziile citite, ci şi în proze sau cîntece.

NOBILA

Ce avem mîine? O privire rapidă asupra orarului: istoria. Deschizi manualul la pagina 55. Lecţia te aşteaptă - limpede, concisă, gata să se adauge precedentelor în straturile avide ale memoriei tale. Ştii, desigur, că în această carte se concentrează milenii de istorie, viaţa unui întreg popor de-a lungul existenţei sale zbuciumate, cu înfruntări crunte şi sîngeroase, cu împliniri nepieritoare. Ştii, de asemenea, că fiecare filă a istoriei are o nepreţuită acoperire în fapte de bărbăţie, năzuinţe nobile şi sacrificii, în jertfe şi suferinţe fără de care poporul nostru nu ar fi putut parcurge, treaptă cu treaptă, drumul eroic al devenirii sale.

Ştii, aşadar, că **istoria trăită** este rodul vieţii eroice a înaintaşilor. S-ar putea să nu ştii însă că şi **istoria scrisă** este, în fiecare filă a ei, rodul unei strădanii nu o dată eroice.

Te-ai gîndit vreodată ce imens efort de cercetare, de interpretare şi de sinteză au trebuit să depună primii noştri cronicari pentru a realiza portretul istoric, în mişcare, al poporului român? Mărturiile asupra trecutului nostru erau risipite în patru vînturi, monumentele antichităţii dacice şi romane fuseseră îngropate de tăvălugul năvălirilor, cînd nu se aflau la distanţe de mii de kilometri. Cu dragoste şi răbdare de bijutier au trebuit un Grigore Ureche, un Miron Costin, un Ion Neculce să culeagă o informaţie din codicele stravechi, o referinţa dintr-o lucrare apărută cine ştie unde spre a reconstitui din izvoare necontestate istoria noastră aşa cum amintirea populară a decantat-o în balade şi legende, a încrustat-o în lemn şi culoare, în limbă, port, obicei. Acest eroic efort al cronicarilor din secolul al XVII-a a fost continuat de cărturarii ardeleni ai secolului al XVIII-lea. Dintre aceştia cel mai grăitor exemplu îl oferă Gheorghe Şincai, a cărui amintire prilejuieşte aceste însemnări. Anii lungi de cercetare a arhivelor Romei şi Vienei, de redactare a **Hronicii** sale pot fi fără greşeală calificaţi drept ani de bătălie. Iar dacă ţinem seama că bătrînii cronicari nu au transcris la întîmplare izvoarele, ci au căutat cu osîrdie să deosebească adevărul trăit de minciuna interesată şi duşmănoasă, că Şcoala Ardeleană a dus adevărate bătălii pentru afirmarea drepturilor istorice ale românilor în Transilvania, înţelegem că activitatea istoricului comportă şi curaj, el avînd a înfrunta nu o dată primejdia. Şincai a simţit din plin gustul persecuţiei şi al închisorii, iar **Hronica** sa, respectată de noi nu numai pentru amploarea viziunii, ci şi pentru virulenţa criticii adresate celor ce denaturau, cu bună ştiinţă, faptele, nu a putut apărea în cursul vieţii sale.

Dar vîrstă eroică a istoriografiei noastre nu se opreşte aici. Un savant ca Vasile Pârvan înfruntă imense greutăţi ca să aducă la lumină nepreţuite mărturii materiale ale istoriei noastre. Iar înaintea ultimului război mondial, activitatea patriotică a unei personalităţi de renume mondial ca Nicolae Iorga, strădania sa de a realiza marea sinteză istorică ce ar fi prezentat România în perspectivă mondială, de a pune stavilă influenţei nefaste a ideologiei fasciste vor fi retezate brutal de gloanţele asasinilor legionari. Moartea lui Nicolae Iorga demonstrează încă o dată că istoria este o ştiinţă care se scrie cu lacrimi şi sînge.

Istoria României a fost şi a rămas o disciplină militantă, în care probitatea ştiinţifică, respectarea fidelă a faptelor se îmbină armonios cu emoţia şi respectul adînc pentru marii noştri înaintaşi. Ea cultivă în sufletul nostru cel mai curat simţămînt patriotic.

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

TUDOR NEGOIŢĂ

Cei cinci şi COMOARA

16

Maşinile nu se îndreaptă însă spre centrul oraşului, ci continuă pe şoseaua care descrie o buclă largă pe lîngă uzină şi se îndepărtează de noi tot mai iute, pînă le pierdem din vedere după un şir de copaci.

Cînd ajungem însă la şirul de copaci, şi noi constatăm că şoseaua se bifurcă.

– Na! Pe unde o luăm acum? face Sandu.

– Spre centru! Pe asta! Doar merg la miliţie! zice Trică.

– Puteau s-o ia pe cealaltă şosea! observă Dana. Merg spre pădurice!

– O luăm doi la dreapta, doi la stînga, cine aude motorul maşinii în portativ mai tare, îi anunţă pe ceilalţi.

– I-am prins! strigă Trică. Alo, postul unu, sînt înaintea noastră, anunţă el în portativ. Vor intra în oraş pe lîngă parcul gării.

Sandu ne comunică prin radio că a priceput şi „vor face la stînga pe lîngă autogară", din păcate bariera se ridică şi maşinile o iau din loc.

– Ce carte-o fi, domn'e, aia, ce carte-o fi? se aprinde Sandu, distingem în portativul pe care Sandu a uitat să-l treacă pe recepţie.

Asta mă întrebam şi eu, încep să-mi umble din nou prin minte toate ideile lui Mihăiţă şi-ale Getei. Să cuprindă cartea aceea pe care-o găsisem îngropată în coliba de stuf din baltă vreun cod? Vreo hartă secretă? Şi Mihăiţă stă cu ea în braţe aşteptîndu-ne în faţa casei lui Pleşa, fără măcar să aibă habar că ţine-n mîini ceea ce caută o mulţime de oameni!

– Cred că au luat-o spre cartierul nostru! presupune Sandu.

„Cartierul nostru" înseamnă şi vila lui Pleşa. Să-i fi venit mintea la cap lui Burlea? Trag cu coada ochiului spre Trică, Trică mormăie:

– I-am pierdut iar!

Într-adevăr, maşinile au dispărut după un colţ din faţa ochilor noştri, motorul se aude însă în portativ încă bine, înseamnă că nu sînt departe.

– Trică, tu chiar îl crezi pe Pleşa un om cinstit?

Trică pedalează lîngă mine, tace, spune apoi cînd ne oprim la un stop:

– Cu mine a fost întotdeauna cinstit. Mi-a dat... atît cît ne-am învoit, m-a lăsat să-mi fac laboratorul... pe care acasă ţi-am spus că tata...

– Amîndouă maşinile sînt în faţa noastră! strigă în portativ Sandu, victorios de parcă ar fi descoperit două rachete cu extratereştri!

– Unde sînteţi?

– Pe bulevard! Adică maşinile sînt pe bulevard. Au trecut chiar acum prin dreptul nostru. Merg spre vila... vila cunoscută, devine Sandu mai atent la ce spune, deşi acum nu cred că mai are vreun sens.

– Venim şi noi imediat! strig eu în portativ, dar se-ntîmplă o nenorocire.

– Ce-ai păţit? se-ntoarce Trică spre mine.

– Lanţul. Am vrut să schimb viteza şi...

– Bicicletă proastă! rîde Trică. Rabla mea n-are probleme, vezi? Hai să te-ajut!

– Lasă, du-te mai departe. Sau mai bine... facem altfel.

– Cum?

Mă întorc spre un camion care trece, îi fac semn să oprească, şoferul nici nu se sinchiseşte însă, al

EROICA '84

ATELIERUL DE CREAȚIE Cutezătorii ÎN JUDEȚUL HUNEDOARA

IUBITULUI CONDUCĂTOR

Iubit conducător și drag părinte,
Conduci cu-nțelepciune un popor
De pace și de muncă iubitor,
Al țării noastre-ntîiul Președinte.

Din Hunedoara focului nestins
Noi scriem cu scînteie de oțel
O sinceră urare, către El:
– Să ne trăiți, Erou de neînvins!

Ramona Vots,
cl. a VI-a A,
Școala generală nr. 5, Hunedoara

GÎND DE PACE

Vremurile grele
despre care mi-au povestit părinții
au trecut.
A trecut războiul
care a ucis copii, părinți, bunici.

Pacea o doresc copiii...
Pentru mine,
Pacea e o soră dreaptă,
neînfricată.
Noaptea îmi veghează somnul
și îmi aduce visul frumos.

Pacea e sora tuturor copiilor.
Aduce bunul,
Îl suie pe cerul albastru,
ca toată lumea să fie fericită.

Miruna-Diomeda Chirica,
cl. a V-a A,
Școala generală nr. 8, Hunedoara

PATRIA NOASTRĂ

Legendă, baladă, istorie,
Manole, mioară, oieri,
Străbunii viteji de glorie
Fac patria noastră de ieri.

Bogățiile noastre
Munți și coline, înveșmîntate de brazi
Cîmpii, baraje, uzine
Fac patria noastră de azi.

Noi creștem iubind și cinstind
Pămîntul și dulcea lui pîine.
În inimi, în minte se-aprind
Luminile țării de mîine.

Elena Stoica,
cl. a V-a A,
Subredacția „Tot înainte"

DACĂ NOI ÎNĂLȚĂM VISE MARI SPRE LUCEFERI

Dacă noi zîmbim către cerul senin
E pentru că strămoșii noștri au visat
Împletindu-și inimile
Cu firul argintiu al rîurilor,
Cu foșnetul cald al stejarilor,
Cu murmurul lin al izvoarelor.

Dacă noi înălțăm vise mari spre luceferi
E pentru că ei s-au jertfit
Împletindu-și sîngele
Cu lutul încins al patriei,
Cu firul vînjos al ierburilor,

Cu mirosul suav al grînelor,
Cu zborul avîntat al păsărilor.

Dacă noi sîntem plopi ori cireși înfloriți
E pentru că avem credință în țară,
În popor,
În iubitul nostru conducător,
În soarele care răsare zi de zi
Peste pămîntul scumpei noastre Românii.

Roxana-Andreea Popoiu,
cl. a VI-a B,
Școala generală nr. 3, Hunedoara

Prin tot ce avem mai bun în munca noastră de presă îi insoțim pe copii în a descoperi trecutul, prezentul și viitorul patriei. Pentru a conferi paginilor noastre bogăție de idei și prospețime, avem izvoare nesecate în întîlnirile noastre cu copiii, cu cadrele care îi îndrumă, cu oamenii muncii. Printr-o suită de întîlniri organizate în cît mai multe județe, vom căuta să fim mai des în mijlocul copiilor, să purtăm cu ei un dialog viu, sub semnul idealurilor comuniste, al muncii și învățăturii, al comportării exemplare, al muzicii și al poeziei, al aspirației către creație.

BRAD

DECERNAREA MARELUI TROFEU „BUSOLA DE AUR"

Întîlnirile revistei „Cutezătorii" cu cititorii și corespondenții ei de pe meleagurile hunedorene au debutat cu cea de la Brad.

7 februarie 1984, ora 10. Acțiunea începe la Casa pionierilor și șoimilor patriei printr-o întîlnire de lucru a expediționarilor cu membri ai juriului republican — prof. univ. Ion Pișotă, scriitorul Ion Grecea și inginerul Nae Popescu, membru al Federației române de turism-alpinism.

Ora 13,30. Tradiționala festivitate de înmînare a „Busolei de aur" începe. Participă la acest important eveniment din viața purtătorilor cravatei roșii cu tricolor din Brad reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor, ai juriului republican, ai redacției noastre. Este pentru a patrusprezecea oară cînd se desfășoară această festivitate. Se rostesc scurte cuvinte care evidențiază și elogiază performanța echipajului „Sunet de tulnic" (al cărui „jurnal de bord" va fi publicat, parțial, și în serial, începînd cu numărul 15 al revistei noastre — n.r.). Urmează apoi momentul culminant: în aplauzele asistenței, redactorul-șef al revistei „Cutezătorii" înmînează marele trofeu „Busola de aur". Sînt înmînate, de asemenea, diplomele și medaliile expedițiilor. Premiul oferit de redacție este o excursie colectivă prin B.T.T. Membrii echipajului (elevii Dan Stoica, Dorina Indrei, Horațiu Nedopaca, Gabriel Stănescu, Diana Pîclișan, Zenovia Onofraș, Alin Palcu, Florin Coșoveanu, Mirela Farcaș, Marius Siminiceanu, Luminița Draia și Romeo Casian, profesorii Marin Stan și Ștefan Palcu) sînt felicitați cu căldură de către tovarășul Ionel Vlad, primarul orașului Brad, de către tovarășul prof. univ. Ion Pișotă, președintele juriului republican al Expedițiilor „Cutezătorii", de alți invitați.

În încheierea festivității, formațiile Casei pionierilor și șoimilor patriei din localitate au prezentat un frumos program artistic.

DEVA

ÎNMÎNAREA TROFEULUI „MIORIȚA"

9 februarie, orele 16. În sala de spectacole a Casei de cultură din Deva, în prezența unei numeroase asistențe – cîteva sute de pionieri și școlari, cadre didactice și părinți –, a unor reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, este înmînat încă un trofeu al Expedițiilor „Cutezătorii", cucerit în ediția din 1983 a concursului de către pionierii din județul Hunedoara: este vorba despre trofeul „Miorița", acordat de juriul republican echipajului „Floare pădurenească" al Casei pionierilor și șoimilor patriei din acest oraș, echipaj compus numai din fete (Liliana Guligă, Cristina Popa, Eva Diriczi, Camelia Ciobanu, Corina Crișan, Anamaria Vaida, Gabriela Borsai, Simona Porumb, Ioana Todoșin, Livia Biriș, Liliana Bodea, Geanina Kopandi și profesoarele Amalia Pascu și Viorica Ancaș). Și aici, ca și la Brad, festivitatea e la fel de frumoasă, are aceeași tentă instructiv-educativă care caracterizează marea acțiune Expedițiile „Cutezătorii". În cadrul programului artistic oferit cu acest prilej de formații pionierești locale – o surpriză: cunoscutul interpret de muzică folk Gheorghe Gheorghiu, invitatul revistei „Cutezătorii", a prezentat în fața publicului cîteva dintre piesele cele mai frumoase din repertoriul său.

CONSTANTIN DIACONU

TRĂIM PRINTRE COPII MINUNAȚI

Avem cititori minunați. Înmînînd, în aceste zile, marele trofeu „Busola de aur" echipajului „Sunet de tulnic" din Brad, județul Hunedoara, am simțit că acești copii, prin expedițiile lor pionierești - către care au pornit de sub gorunul lui Horea și de lîngă mormîntul lui Iancu de la Țebea - au străbătut un impresionant drum al descoperirii trecutului și prezentului patriei dragi, al poporului-erou. „Jurnalul de bord" redactat de ei constituie un vibrant reportaj, mărturia unor învățăminte de neuitat.

Emoționante clipe au fost, de asemenea, cele petrecute printre copiii din cetatea oțelului, Hunedoara, ascultîndu-le înaripatele lor creații literare, sub genericul „Eroica '84".

Sincronizîndu-ne bătaia de inimă cu puterea de simțire și înțelegere a acestor copii, cu dorința lor de a săvîrși fapte de seamă, ne-am unit gîndurile, în acele momente, cu ceea ce un Erou al Muncii Socialiste le spunea purtătorilor cravatei roșii cu tricolor în cadrul acelei întîlniri: „Orice examen e greu, dar se trece cu bine cînd ai ajutorul tovarășilor tăi. Ei, tovarășii tăi, te fac și om întreg, și bun lucrător, și Erou al Muncii". Din cuvintele lui, simple și adevărate, copiii au înțeles – și am înțeles și noi – că această educație muncitorească, patriotică o realizează emoționant, printr-un dialog de la generație la generație, înșiși oamenii muncii, comuniștii, care pe drept cuvînt îi fac pe copii să înscrie printre cele mai dragi aspirații pe aceea de a le semăna: „De la comuniști învățăm cutezanța".

Mihai Negulescu

HUNEDOARA

Întîlnirile revistei noastre au continuat printr-un dialog direct și emoționant cu pionierii creatori, poeți, prozatori, reporteri, membri ai subredacției „Tot înainte" de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Hunedoara, îndrumați de profesorul Ioan Vlad.

8 februarie 1984, ora 9,30. Sala de spectacole a Casei de cultură este luminată de frunțile pionierilor hunedoreni. Copiii din orașul cu foc continuu au venit să-i vadă și să-i încurajeze cu aplauze pe colegii lor condeieri, care știu să pună aripi cuvintelor, să strecoare în ele miraculoasă culoare, să le dea sunet deosebit, adică pe acei minunați copii care sînt membrii subredacției „Tot înainte".

La întîlnirea cu tinerii condeieri hunedoreni participă reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai Consiliului județean Hunedoara al Organizației Pionierilor, cadre didactice, părinți.

Pe scenă, față în față cu membrii subredacției „Tot înainte", care a împlinit 10 ani de activitate, iau loc scriitorii Ion Grecea, Mihai Negulescu, Costache Anton, Eugen Evu, Nicolae Chirica, maistrul oțelar Nicolae Mărculescu, Erou al Muncii Socialiste, și maistrul constructor Constantin Stoica.

Ora 10. După un sincer și vibrant elogiu adus, de către tovarășa inginer Maria Koka, secretar al Comitetului municipal de partid, muncii și învățăturii, tuturor celor ce se străduiesc încă de la vîrsta pionieriei să producă bunuri spirituale, redactorul-șef al revistei „Cutezătorii" înmînează premiile obținute de către tinerii creatori, membri ai subredacției „Tot înainte", la Concursul de creație literar-artistică „Eroica '83"

Dialogul cu tinerii creatori hunedoreni are ceva din lumina pură a copilăriei. Ramona Vots, Daniela Ciosa, Monica Pleșa, Mirela Elena Iacob, Elena Stoica, Roxana Andreea Popoiu, Daniela Botofan, Mihaela Simion, Dorina Radu, Miruna Diomeda Chirica, Adriana Pădure își recită rînd pe rînd poeziile în care aduc sincere și fierbinți elogii patriei, partidului, conducătorului înțelept al României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul de omenie, părintele și îndrumătorul cel mai drag, care a văzut totdeauna în tineretul țării nu numai prezentul, ci și viitorul ei.

Lor, tinerilor creatori, li se alătură cu aceeași înaripată însuflețire grupul folk de la Școala generală nr. 8, grupul vocal al Școlii generale nr. 5, taraful Liceului metalurgic. Poeții Eugen Evu și Nicolae Chirica au citit versuri din creația proprie.

La sfîrșitul întîlnirii, maistrul oțelar Nicolae Mărculescu, Erou al Muncii Socialiste, a mulțumit tinerilor creatori hunedoreni pentru clipele frumoase petrecute în mij-

COSTACHE ANTON

(Continuare în pag. 8)

(Urmare din pag. 7)

locul lor. „Pentru voi, a spus cunoscutul oțelar, această întîlnire a fost ca un examen. Mîine, mulți dintre voi veți deveni oțelari, profesori, savanți, scriitori. Unii veți deveni eroi. Și nu va fi ușor. Nu să devii erou, ci să rămîi erou. Unii dintre voi spun azi: dacă am obținut un zece mai are rost să învăț? Iar eu vă spun: E ușor să obții nota zece. E mai greu să o menții."

Cuvîntul maistrului oțelar a fost urmat de îndelungi aplauze.

La sfîrșit, interpretul de muzică folk Gheorghe Gheorghiu a cîntat împreună cu toți pionierii din sală cîntece despre copilărie și pace.

Ora 12. Vizita unui grup de pionieri reporteri, membri ai subredacției „Tot înainte", la Combinatul siderurgic. Ei pășesc alături de scriitorii prezenți la ședința de cenaclu. Ne îndreptăm spre Oțelăria nr. 1 Siemens Martin.

O las pe Elena Iuliana Vizitiu să descrie vizita:

„Oțelăria pare un vulcan aruncînd jerbe de scîntei și lavă fierbinte. Oțelari tineri, oțelari bătrîni formează o singură familie. O familie unită. Aici la oțelărie, munca se vede în tonele de oțel. Fiii focului sînt conștienți că munca lor este grea, dar frumoasă."

Aici, pe platforma Oțelăriei Nr. 1, lîngă maistrul oțelar Tiberiu Pascu, tinerii condeieri hunedoreni se inițiază în una dintre cele mai atrăgătoare și fascinante meserii, care îi așteaptă nu numai pe ei, ci pe oricare dintre copiii de azi ai meleagurilor hunedorene.

PETROȘANI

9 februarie, orele 10. În una dintre sălile de spectacole ale Casei de cultură, pionierii de la Școala generală nr. 1, 4 și 7 din Petroșani și de la Școala generală nr. 6 din Petrila i-au întîmpinat pe reprezentanții revistei „Cutezătorii". Au citit din creațiile lor pionierele Rodica Bogdan, Alina Popescu, Octavia Stănicioiu, Undina Bubur, Elena Zamora, Claudia Zoltan, Violeta Ajităriței, Bianca Fodor, Cristina Preoțescu și Isabela Spătaru.

Grupul folk de la Școala generală nr. 4, Petroșani, și cel de la Școala generală nr. 6, Petrila (premiul II la Festivalul naționale „Cîntarea României"), au însuflețit întîlnirea cu cîntece despre pace și anii minunați ai copilăriei.

„Cu inima mai mare decît trupul" — cum spune într-un vers poetul Nichita Stănescu —, elogiind patria, partidul, copilăria fericită și cu urechea de o acută sensibilitate îndreptată spre tot ce-i înconjură, pionierii creatori din Petroșani au dovedit multă îndemînare, talent, fantezie, nu numai în poeziile citite, ci și în proze sau cîntece.

NOBILA

Ce avem mîine? O privire rapidă asupra orarului: istoria. Deschizi manualul la pagina 55. Lecția te așteaptă - limpede, concisă, gata să se adauge precedentelor în straturile avide ale memoriei tale. Știi, desigur, că în această carte se concentrează milenii de istorie, viața unui întreg popor de-a lungul existenței sale zbuciumate, cu înfruntări crunte și sîngeroase, cu împliniri nepieritoare. Știi, de asemenea, că fiecare filă a istoriei are o neprețuită acoperire în fapte de bărbăție, năzuințe nobile și sacrificii, în jertfe și suferințe fără de care poporul nostru nu ar fi putut parcurge, treaptă cu treaptă, drumul eroic al devenirii sale.

Știi, așadar, că **istoria trăită** este rodul vieții eroice a înaintașilor. S-ar putea să nu știi însă că și **istoria scrisă** este, în fiecare filă a ei, rodul unei strădanii nu o dată eroice.

Te-ai gîndit vreodată ce imens efort de cercetare, de interpretare și de sinteză au trebuit să depună primii noștri cronicari pentru a realiza portretul istoric, în mișcare, al poporului român? Mărturiile asupra trecutului nostru erau risipite în patru vînturi, monumentele antichității dacice și romane fuseseră îngropate de tăvălugul năvălirilor, cînd nu se aflau la distanțe de mii de kilometri. Cu dragoste și răbdare de bijutier au trebuit un Grigore Ureche, un Miron Costin, un Ion Neculce să culeagă o informație din codicele stravechi, o referință dintr-o lucrare apărută cine știe unde spre a reconstitui din izvoare necontestate istoria noastră așa cum amintirea populară a decantat-o în balade și legende, a încrustat-o în lemn și culoare, în limbă, port, obicei. Acest eroic efort al cronicarilor din secolul al XVII-a a fost continuat de cărturarii ardeleni ai secolului al XVIII-lea. Dintre aceștia cel mai grăitor exemplu îl oferă Gheorghe Șincai, a cărui amintire prilejuiește aceste însemnări. Anii lungi de cercetare a arhivelor Romei și Vienei, de redactare a **Hronicii** sale pot fi fără greșeală calificați drept ani de bătălie. Iar dacă ținem seama că bătrînii cronicari nu au transcris la întîmplare izvoarele, ci au căutat cu osîrdie să deosebească adevărul trăit de minciuna interesată și dușmănoasă, că Școala Ardeleană a dus adevărate bătălii pentru afirmarea drepturilor istorice ale românilor în Transilvania, înțelegem că activitatea istoricului comportă și curaj, el avînd a înfrunta nu o dată primejdia. Șincai a simțit din plin gustul persecuției și al închisorii, iar **Hronica** sa, respectată de noi nu numai pentru amploarea viziunii, ci și pentru virulența criticii adresate celor ce denaturau, cu bună știință, faptele, nu a putut apărea în cursul vieții sale.

Dar vîrsta eroică a istoriografiei noastre nu se oprește aici. Un savant ca Vasile Pârvan înfruntă imense greutăți ca să aducă la lumină neprețuite mărturii materiale ale istoriei noastre. Iar înaintea ultimului război mondial, activitatea patriotică a unei personalități de renume mondial ca Nicolae Iorga, strădania sa de a realiza marea sinteză istorică ce ar fi prezentat România în perspectivă mondială, de a pune stavilă influenței nefaste a ideologiei fasciste vor fi retezate brutal de gloanțele asasinilor legionari. Moartea lui Nicolae Iorga demonstrează încă o dată că istoria este o știință care se scrie cu lacrimi și sînge.

Istoria României a fost și a rămas o disciplină militantă, în care probitatea științifică, respectarea fidelă a faptelor se îmbină armonios cu emoția și respectul adînc pentru marii noștri înaintași. Ea cultivă în sufletul nostru cel mai curat simțămînt patriotic.

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

TUDOR NEGOIȚĂ

„Cei cinci și COMOARA"

16

Mașinile nu se îndreaptă însă spre centrul orașului, ci continuă pe șoseaua care descrie o buclă largă pe lîngă uzină și se îndepărtează de noi tot mai iute, pînă le pierdem din vedere după un șir de copaci.

Cînd ajungem însă la șirul de copaci, și noi constatăm că șoseaua se bifurcă.

- Na! Pe unde o luăm acum? face Sandu.

- Spre centru! Pe asta! Doar merg la miliție! zice Trică.

- Puteau s-o ia pe cealaltă șosea! observă Dana. Merg spre pădurice!

- O luăm doi la dreapta, doi la stînga, cine aude motorul mașinii în portativ mai tare, îi anunță pe ceilalți.

- I-am prins! strigă Trică. Alo, postul unu, sînt înaintea noastră, anunță el în portativ. Vor intra în oraș pe lîngă parcul gării.

Sandu ne comunică prin radio că a priceput și „vor face la stînga pe lîngă autogară", din păcate bariera se ridică și mașinile o iau din loc.

- Ce carte-o fi, domn'e, aia, ce carte-o fi? se aprinde Sandu, distingem în portativul pe care Sandu a uitat să-l treacă pe recepție.

Asta mă întrebam și eu, încep să-mi umble din nou prin minte toate ideile lui Mihăiță și-ale Getei. Să cuprindă cartea aceea pe care-o găsisem îngropată în coliba de stuf din baltă vreun cod? Vreo hartă secretă? Și Mihăiță stă cu ea în brațe așteptîndu-ne în fața casei lui Pleșa, fără măcar să aibă habar că ține-n mîini ceea ce caută o mulțime de oameni!

- Cred că au luat-o spre cartierul nostru! presupune Sandu.

„Cartierul nostru" înseamnă și vila lui Pleșa. Să-i fi venit mintea la cap lui Burlea? Trag cu coada ochiului spre Trică, Trică mormăie:

- I-am pierdut iar!

Într-adevăr, mașinile au dispărut după un colț din fața ochilor noștri, motorul se aude însă în portativ încă bine, înseamnă că nu sînt departe.

- Trică, tu chiar îl crezi pe Pleșa un om cinstit?

Trică pedalează lîngă mine, tace, spune apoi cînd ne oprim la un stop:

- Cu mine a fost întotdeauna cinstit. Mi-a dat... atît cît ne-am învoit, m-a lăsat să-mi fac laboratorul... pe care acasă ți-am spus că tata...

- Amîndouă mașinile sînt în fața noastră! strigă în portativ Sandu, victorios de parcă ar fi descoperit două rachete cu extratereștri!

- Unde sînteți?

- Pe bulevard! Adică mașinile sînt pe bulevard. Au trecut chiar acum prin dreptul nostru. Merg spre vila... vila cunoscută, devine Sandu mai atent la ce spune, deși acum nu cred că mai are vreun sens.

- Venim și noi imediat! strig eu în portativ, dar se-ntîmplă o nenorocire.

- Ce-ai pățit? se-ntoarce Trică spre mine.

- Lanțul. Am vrut să schimb viteza și...

- Bicicletă proastă! rîde Trică. Rabla mea n-are probleme, vezi? Hai să te-ajut!

- Lasă, du-te mai departe. Sau mai bine... facem altfel.

- Cum?

Mă întorc spre un camion care trece, îi fac semn să oprească, șoferul nici nu se sinchisește însă, al

---

Nici de foc și nici de noapte
Nu se teme și, cît șapte,
El cu flăcări s-a luptat!
Vieți și bunuri a salvat.
Mărțișorul ce i-am dat
E un „Bravo!"-nflăcărat.

●

Pentru **Hubbesz Lászlo**, de la **Școala generală Sf. Gheorghe**, județul **Covasna**. Găsind un plic cu o mare sumă de bani, Laszlo l-a căutat pe păgubaș timp de două zile, restituindu-i banii:

Hubbesz, cel de 14 ani,
A găsit un plic cu bani!
Dar a dat de păgubaș,
Că era chiar din oraș!
Bravo, Lászlo! Cinste ție!
N-am un mărțișor mai mare
Decît 10 la purtare.

●

Pionierei **Denisa Tațără**, una dintre cele mai active membre de la Fotocineclubul Casei pionierilor și șoimilor patriei **Giurgiu:**

O vom lăuda „la cub",
Că-i la fotocineclub,
Umblă cu-aparate fine
Și învață foarte bine.
Eu i-aș da ca mărțișor,
De argint, un proiector!

●

Lui **Cristian Amarie**, cu note de zece la toate materiile, dar și cel mai bun șahist din Școala generală Pietrosu, comuna **Tătăruși**, județul **Iași:**

E fruntaș în permanență,
Joacă șah de nota zece
Și dă mat la indolență.
Mărțișor i-aș da îndată
Opt pioni de ciocolată!

●

Pionierelor **Elena Bularca, Stanca Murea** (din **Intorsura Buzăului**) și **Pénzes Katalin** (din **Brețcu**), cîștigătoare ale concursului județean de schi biatlon desfășurat la **Sf. Gheorghe**, județul **Covasna:**

Trei fetițe, trei schioare,
La concurs trec ca prin foc
Cînd pornesc din deal în vale,
Dar ajung pe primul loc.
Mărțișorul cuvenit
E un mic schi aurit!

●

Lui **Szekely Sándor, Școala generală, comuna Acățari**, județul **Mureș**, care, în cadrul unui concurs de logică-matematică, a obținut locul I, aducînd cubul magic la aceeași culoare în 50 de secunde:

Szekely Sándor joacă tare!
Cubul magic taine n-are!
Îl rezolvă, orișiunde,
În doar cincizeci de secunde!
Și i-aș da ca mărțișor
Un minicalculator!

●

Pe lîngă învățătură, la care are rezultate deosebite, **Dana Dindăreanu**, din clasa a **IV-a, Școala generală nr. 7, Giurgiu**, este pasionată și de muzică. La concursul „Călătorii spre viitor", ea s-a aflat pe podiumul dirijorului.

Este multilaterală.
Iat-o dirijînd în sală!
Pe la școală mi se spune
C-ar avea doar note bune.
Însă muzica, se pare,
E o pasiune mare.
Mărțișor i-aș da îndată
O baghetă fermecată.

●

Daniela Stoian, comandanta detașamentului clasei a **VIII-a D, Școala generală nr. 3, Slobozia**, județul **Ialomița**, este una dintre cele mai stimate pioniere din unitate. Inimoasă și cu mult spirit de inițiativă, e sufletul a numeroase activități pionierești. E pasionată de tot ceea ce ține de activitățile artistice din unitate: literatură, muzică, dans, recitări:

Pionieră talentată,
Deseori laureată,
Și poetă, și coristă,
Cînd recită - e artistă!
Cum s-a spus adeseori,
E o „floare între flori"!
*Eu cu **flori** am mîna plină,*
*Dar ea merită-o **grădină!***

Pionierelor **Diana Bostan** și **Mariana Tudor**, de la **Școala generală nr. 7, Focșani**, selecționate în lotul de perspectivă al României la gimnastică, fruntașe la învățătură:

Sînt gimnaste de elită!
Cu mult drag se pregătesc!
Noi speranțe azi palpită
Pentru sportul românesc.

Mărțișoare în versuri de
GHEORGHE ZARAFU

AUTOPORTRET

Cu ochii mei limpezi
privesc țara,
viitorul ei,
numele meu
nu contează.

CASA PĂRINTEASCĂ

Casă părintească,
îngrădită-n respirația
ierbii,
lîngă un deal domol
ca vorba mamei...

IARNA

Ninge lin
fulgii de nea cad pe pămînt
clopoței se aud

iarna a venit
satul e acoperit
cu steluțe albe
de cristal.

VÎNTUL DE SEARĂ

Vîntul de seară
desprinde-o stea
într-o vioară.

LÎNGĂ APELE LIMPEZI

M-am născut odată
cu florile
lîngă apele limpezi
ale unui rîu
la miezul nopții
ascultînd frumosul cîntec
al greierilor.

Florea Preda,
clasa a VII-a, Sadova, Dolj

CU OCHII LIMPEZI AI COPILĂRIEI

Prin pionierul Florea Preda, din Sadova-Dolj, se vestește un poet. E drept, aleargă încă pe cîmpuri trăgînd după el zborul păsărilor, mai sperie caii prin grădinile vecinilor și, deși e în clasa a VII-a, mai ascultă poveștile fratelui său Constantin. Învață foarte bine, e sîrguincios și plin de bună cuviință, un băiat exemplar — doar este comandant de detașament! Scrie o poezie juvenilă, senină, nu lipsită însă de idei răscolitoare. Sînt extraordinare la el „tăietura" versului, concizia. Intuiția sa ține de o inteligență foarte puternică, datorată cunoașterii integrale a lumii lui, cu frumusețile și tradițiile ei. Îl recomand cu bucurie cititorilor revistei „Cutezătorii", revistă care și pe mine m-a încurajat la debut.

AURELIAN TITU DUMITRESCU

LECȚIE A ISTORIEI

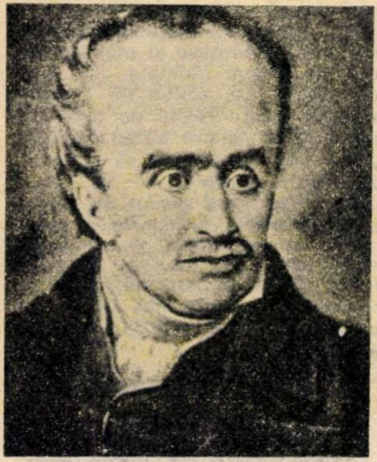

GHEORGHE ȘINCAI

„Ce binefacere am făcut pentru-a nației mele cultură și cinste?" Omul care și-a pus permanent această întrebare a fost cărturarul patriot Gheorghe Șincai (1754–1816). În tot cursul vieții sale el s-a străduit din răsputeri să dea întrebării de mai sus răspunsul așteptat. A făcut-o ridicînd nivelul învățămîntului românesc din Transilvania și deschizînd larg, pentru largă cunoaștere, ușile ferecate ale tezaurelor de informații istorice privind trecutul neamului românesc.

Elev eminent

Printre elevii colegiului din Tîrgu Mureș s-a aflat și Gheorghe Șincai, începînd cu anul 1766. El urcă apoi alte trepte ale învățămîntului la Cluj și Bistrița (1768–1774). În acești ani depășește cu mult limitele învățămîntului urmat, devenind, la vîrsta de optsprezece ani, un tînăr cu o excepțională pregătire.

La Roma, pe urmele istoriei

Remarcat de către fruntașii forurilor culturale din vremea aceea, Șincai obține o bursă de studii la Roma. Funcționînd și ca bibliotecar, Șincai își începe lunga-i trudă de cercetător al documentelor care au referiri la trecutul neamului românesc. Munca aceasta și studiile de la Roma durează cinci ani (1774–1779). Părăsește Roma cu titlul de doctor în filozofie. Cunoaște șapte limbi și duce în desagi cîteva mii de documente care-i vor folosi la întocmirea scrierilor de mai tîrziu.

În fruntea școlilor

De la Roma, Șincai se duce la Viena, unde își continuă învățămîntul superior și cercetările istorice. În 1880 revine în țară, fiind numit mai întîi profesor de retorică la Gimnaziul din Blaj, apoi director al școlilor elementare sătești. În acest post a activat doisprezece ani (1782–1794), străduindu-se și reușind să sporească numărul școlilor românești la 253 în 1786 și la 300 în 1794, toate puse în slujba luminării fiilor neamului din care făcea parte. În 1794 a fost scos din toate funcțiile și condamnat la închisoare pentru activitatea sa patriotică.

A.B.C. sau Bucavna

Cele dintîi scrieri pedagogice ale lui Șincai au fost: **Prima principia latinae grammaticaes quae ad usum scholarum** – cea dintîi gramatică a limbii latine întocmită pentru folosul elevilor români. Întregul text al acestei gramatici este latinesc și românesc. A apărut la Blaj în 1783. În același an Șincai a publicat, la Blaj și la Sibiu, manualul cu text românesc și german **A.B.C. sau Bucavna spre folosul școalelor niamului românesc.**

CHRONICA
ROMÂNILOR
ȘI A MAI MULTOR NEAMURI
...
GHEORGHIE ȘINCAI din ȘINCA
...
EDIȚIUNEA A DOUA
...
TOMUL I

În 1785 scrie și publică la Blaj încă un manual de seamă: **Îndreptare către aritmetică.** Aceasta a fost întîia noastră carte de aritmetică și cu ea Șincai a devenit, pe drept cuvînt, ctitor al învățămîntului matematic românesc.

Hronica românilor

Cu documentele aflate la Roma și la Viena, Șincai a scris, de-a lungul a peste trei decenii, principala sa operă: **Hronica românilor și a mai multor neamuri** – cea mai amplă culegere de date istorice cunoscute pînă atunci cu privire la originea și evoluția neamului nostru, în același timp prima istorie științifică a românilor. Cărturarul n-a izbutit să-și publice această lucrare. I-au apărut, în timpul vieții, numai două fragmente, în 1808 și 1809. Scrierea este întocmită cronologic pe întreaga perioadă a anilor 86–1739. Cu această operă de mare erudiție, Șincai intra în rîndurile marilor istorici europeni.

Biografia cărturarului

Sînt cunoscute puține date biografice asupra lui Gheorghe Șincai. S-a născut – probabil – la 28 februarie 1754 și a murit în satul Sinea, la 2 noiembrie 1816. Data nașterii este dedusă după unele manuscrise ale cărturarului. În privința împrejurărilor în care s-a stins, unele izvoare povestesc despre „un călător obosit, prăbușit sub povara desagilor, lîngă un izvor". Desagii conțineau cele 26 de volume manuscrise ale **Hronicii românilor**, purtate de călătorul istovit, năpăstuit de autoritățile austro-ungare și rămas fără nici un sprijin. La Sinea el căuta adăpost la niște foști elevi ai săi.

Hronica românilor a fost tipărită pentru prima oară la Iași, în 1853–1854.

ION MUNTEANU

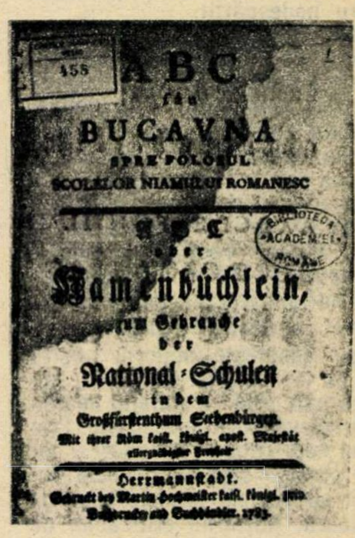

ABC
BUCAVNA
SPRE FOLOSUL
ȘCOALELOR NIAMULUI ROMANESC
Namenbüchlein,
zum Gebrauche
der
National-Schulen
in dem
Großfürſtenthum Siebenbürgen.
Herrmannſtadt.

ROMAN FOILETON

doilea mă amenință că-mi rupe urechile, al treilea însă, un mustăcios cu basc, frînează, m-am așezat chiar în drumul lui.

– Ce-i cu tine, mă, ai înnebunit?

– Vă rog, luați-ne și pe noi, urmărim două mașini.

– Dă-te la o parte din drum, băiețaș, că...

– E o chestiune foarte importantă. În mașini sînt doi ofițeri de miliție, plasez eu.

– Cee? Urmăriți doi ofițeri de miliție?!

– Postul doi, sînt postul unu, i-am pierdut iar, se aude în portativ vocea lui Sandu. Unde sînteți?

– Alo, postul unu, avem o pană de bicicletă, venim! strig eu și mă întorc spre șofer: Vă rog, luați-ne, au arestat un individ...

– Noi îi urmăream, dar i-am pierdut, adaugă Trică.

– Cine, voi?

– Noi și încă doi colegi.

– Zău?!... Urcați! face șoferul scărpinîndu-se după ceafă. Bicicletele-n spate!

Aruncăm bicicletele „în spate", peste niște saci, ne cățărăm în cabină, șoferul demarează întrebînd:

– Și încotro ați vrea să mergeți?

– Înainte, spre bulevard.

– Și-acum îmi spuneți și mie în ce belea m-ați vîrît?

– Nu e nici o belea. Adică o încurcătură este. Unul, Burlea, pe care l-au arestat, i-a mințit, cum vă spuneam.

– De unde știți voi?

– Am ascultat. Cu un portativ ca ăsta. Ce vorbeau în mașină ofițerii cu...

– Ce faace?! e gata să intre într-un stîlp șoferul.

– Nu știam cine sînt. Și n-am făcut nimic rău...

– Ei, păi acum chiar că nu vă mai las! Vă duc, dar știu eu unde, zice hotărît mustăciosul.

– Postul doi, am ajuns! Sînt aici pe strada noastră. Nu cunoșteau cartierul probabil și au făcut un ocol. Sînt în fața vilei! colț cu Strada Florilor! Veniți? se aude vocea lui Sandu.

– Strada Florilor! Aha! Acolo vă duc! zice șoferul, eu îi mulțumesc, el zice că o să vedem noi, ajungem pe Strada Florilor și oprim în fața vilei lui Pleșa, tocmai cînd cei doi ofițeri și Burlea sună la poartă, ambele mașini sînt oprite în fața vilei.

Din partea opusă vin gîfîind Sandu, Dana, Geta, Pavel și Mihăiță..

ROMAN FOILETON

Ne apropiem de ofițeri și ne pornim să le explicăm toți odată, fiecare altceva, de se uită oamenii la noi ca la niște apucați.

Mustăciosul e cel care strigă la noi să tăcem și le spune că au fost urmăriți „de ăștia mici", că i-am cerut să ne-aducă aici, după ce am ascultat ce-au vorbit în mașină.

– Ia te uită! îl pufnește rîsul pe unul din ofițeri. Și cum „ați ascultat"?

– Zice că au pus un radio portativ în mașina dumneavoastră! explică șoferul. Și au așa ceva, uitați, la ei în mîini, i-am auzit eu cînd vorbeau cu ele, funcționează!

– Nu în mașina dumneavoastră, în mașina lui Burlea l-am pus, limpezesc eu lucrurile. Am vrut să-l urmărim, făcusem un pariu, cu el, pe-o bicicletă și...

– Dar de ce să-l urmăriți, ce v-a venit?

Ei, și atunci ne pornim toți deodată să explicăm:

– Noi am găsit, începe Dana.

– În baltă, precizează Mihăiță.

– Îngropată într-o colibă de stuf, adaugă Sandu. Cu ajutorul lui Sultan, cîinele meu.

– Din cauză că unul, Lică, îmi luase mulineta și mă aruncase în baltă, completează Mihăiță.

– Și tot Sultan al meu l-a scos!

– După care l-am căutat pe inginerul Marcea.

– La proprietăreasă.

– Și apoi pe Lică.

– Am ajuns la...

– Pavel ne-a condus aici.

– Tu înțelegi, Matei? face unul din ofițeri.

– Nimic, dar portativul era într-adevăr în mașină, uitați, zice cel ce pare a se numi Matei.

– În mașina lui Burlea? Cine l-a pus acolo?

– El! zice Sandu arătînd spre Trică, dar Trică pare gata să leșine. Se uită la aparatul din mîna ofițerului și se bîlbîie:

– Nu... Nu eu... Nu eu l-am pus.

– Cuum?! izbucnește Sandu. Cum nu l-ai pus tu?

– Ăăă! e tot ce poate spune Trică. A rămas prostit trăgîndu-se de nas, cu ochii la mine.

– Ce e? Trică, ce-i cu tine?

– Da... Radule...

– Da. Spune!

– Radule, șoptește cît poate mai încet Trică. Nu eu... vreau să spun nu e... nu-i aparatul pe care l-am pus eu în mașină.

(Va urma)

UN ZÎMBET DE mărțișor

Rîsul se numără printre cei mai statornici însoțitori ai omului de la începuturile existenței sale. Omul a rîs de bucurie încălzindu-se la razele Soarelui, primind generoasele daruri ale naturii. Şi a rîs cînd inteligența și forța creatoare l-au ajutat să învingă un dușman, să depășească un obstacol. Ceva mai aproape de noi, în zorile istoriei, omul a început să se cîntărească și pe sine, observîndu-și nu doar însușirile, ci și scăderile. Atunci a învățat să rîdă de slăbiciunile sale. Era o zi mare: rîsul își dobîndise toate trăsăturile majore care fac din el prietenul nostru nedespărțit.

Rîsul este expresia firească a bucuriei de a trăi, a superiorității morale a omului față de orice s-ar împotrivi aspirațiilor sale nobile. Totodată rîsul exprimă în chipul cel mai hotărît condamnarea a ceea ce este nefiresc, depășit.

Oamenii au descoperit încă din antichitate virtuțile morale ale rîsului. **Rident castigat mores** – așa spuneau latinii, înțelegînd că rîsul înfrumusețează purtările oamenilor, îi dezbară de rău.

Rîsul însoțește poporul nostru încă de la nașterea sa. El l-a ajutat să parcurgă cu sufletul nealterat lungi veacuri de restriște. Prin chipul nepieritoarei întrupări a hazului popular care este Păcală, românii au veștejit racilele vieții de odinioară, purtările criticabile de orice fel. Același țel înalt urmăreau în comediile lor autori iluștri ca Vasile Alecsandri, marele Caragiale, Victor Ion Popa, Mihail Sebastian, Aurel Baranga sau, în atîtea din versurile lor, poeți ca Eminescu, Tudor Arghezi, G. Topîrceanu, Cincinat Pavelescu, Marcel Breslașu și mulți alții.

Rîsul îi însoțește pe pionieri în multe din activitățile lor, pe scenele brigăzilor artistice școlare, ca și la „Semafor". Braț la braț cu voia bună, ei dau asalt notelor proaste și mediocrității, fac să se rușineze fanfaronada și egoismul, alungă îngîmfarea și lenea. În orele libere, o carte veselă, un film umoristic, o epigramă, o caricatură îi ajută să guste o binemeritată odihnă.

Desigur, senzația reconfortantă a lipsei de griji, chipul surîzător formează apanajul celui care și-a făcut datoria, care nu are a-și reproșa nici dezertarea în fața greutăților, nici eschivarea de la efortul colectiv, nici o concesie făcută delăsării, nici o jumătate de măsură în atingerea parametrilor săi optimi de calitate în tot ceea ce întreprinde.

Buna dispoziție, voioșia formează cartea de vizită a omului întreg.

HORIA ARAMĂ

**CU PROF. UNIV.
URSULA ŞCHIOPU**

DESPRE RÎSUL COPIILOR

— Ce spun despre rîs oamenii de știință?

— Foarte multe. Filozoful francez Henri Bergson a identificat peste 80 de feluri de a rîde. Iar în 1976, la Cardiff, în Anglia, s-a desfășurat un congres internațional dedicat psihologiei rîsului, modului în care se manifestă umorul în diferite culturi. Încă din antichitatea greacă, filozofii au încercat să definească această prețioasă manifestare umană. Scriitori din toate epocile au încurajat rîsul și l-au apărat. Un personaj din comedia lui Molière „Burghezul gentilom" spune unui inamic al voioșiei: „Mai bine bate-mă, dar lasă-mi rîsul!"

— Ce se poate spune la subiectul „copiii și rîsul"?

— Zîmbetul înflorește pe fața copilului la trei-patru săptămîni de la naștere. La șase luni apare și rîsul, semn al încîntării în fața unei jucării, a unei păpuși hazlii. La trei ani, copilul sesizează multe situații ridicole. Către cinci-șase ani, rîsul devine selectiv: copilul descoperă ierarhia lucrurilor, distinge situațiile în care se poate rîde de cele în care rîsul e deplasat. Acum rîsul apare frecvent însoțind jocul și cîntecul.

— Cum rîd pionierii?

— La vîrsta acestora, rîsul cunoaște nuanțări marcate. Este perioada în care se consolidează discernămîntul moral. Rîsul copilului de 10–13 ani poate fi aprobator sau reprobator, ironic, moralizator etc. Atunci cînd într-un colectiv domnesc rîsul, voia bună, înseamnă că avem de-a face cu un detașament sau o grupă de prieteni. Copiii rîd mult. Așa și trebuie. Rîsul îi apropie, îi unește, le dă sănătate.

NU
CALCAȚI
PE IARBA!
Pompiliu

MĂRȚIȘOARE

Dezlegarea acestui careu se face prin interpretarea fiecărei ilustrații din casete și prin introducerea inițialei cuvîntului aflat în căsuța respectivă a careului.

Pentru siguranța dezlegării, alăturăm definițiile cuvintelor cuprinse în grilă.

ORIZONTAL: 1) A oferi un cadou. 2) Apel pe fir! 3) Lui însuși. 4) Încep la 1 ianuarie. 5) Primesc mărțișoare.

VERTICAL: 1) 1 Martie 1984. 2) Aproape alb! Nedelcu Florin. 3) În cromatica șnurului de mărțișor semnifică sănătatea și frumusețea (fem.). 5) Un dar de preț (pl.).

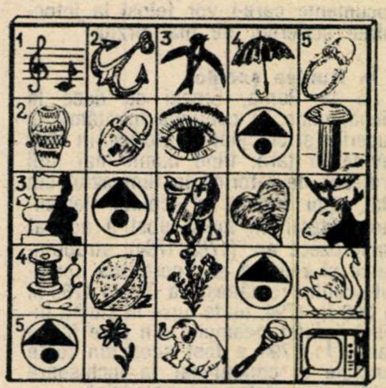

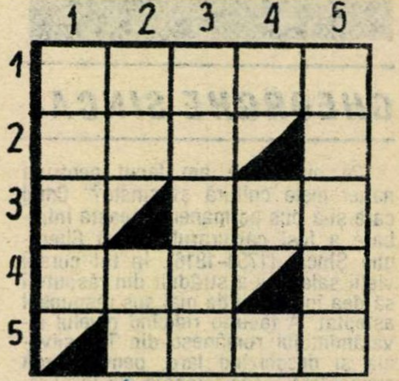

Cînd cineva îl scoate din sărite sau, mai exact, este pe punctul să îl scoată din țîțîni, un prieten al meu are o vorbă: „Să fim serioși cinci minute". Mi se pare o formulă perfect recomandabilă, concentrînd în sine două volume de maxime, cugetări și aforisme. În diverse împrejurări, cinci minute de seriozitate pot împiedica daunele superficialității, mult mai numeroase și mai felurite decît ne putem închipui. Și totuși mă gîndesc că, alături de această formulă, pentru restul de 50% din împrejurările vieții ar trebui selecționată o alta. Iat-o: „Hai să glumim" sau pentru simetrie — „Să rîdem cinci minute". Cu geniul lor, copiii au descoperit-o primii. Ei o spun simplu, într-un cuvînt: „Piua"!" Ceea ce înseamnă fie că s-a îngroșat gluma, fie că ea „nu mai are haz". Pe urmă formula se uită. Unii o recuperează; despre aceștia se spune că au umor.

MIRCEA SÂNTIMBREANU

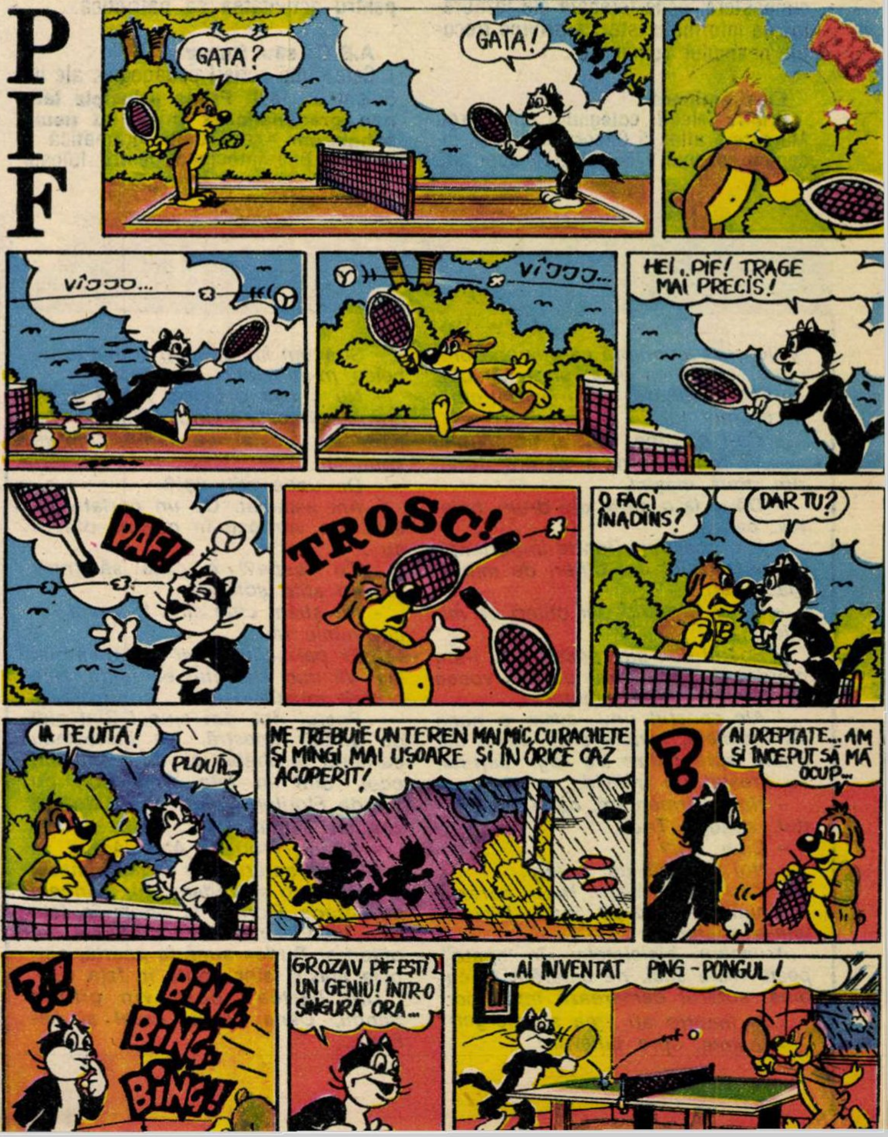
PIF
GATA?
GATA!
VÎJJJ...
VÎJJJ...
HEI, PIF! TRAGE MAI PRECIS!
PAF!
TROSC!
O FACI ÎNADINS?
DAR TU?
IA TE UITĂ!
PLOUĂ...
NE TREBUIE UN TEREN MAI MIC, CU RACHETE ȘI MINGI MAI UȘOARE ȘI ÎN ORICE CAZ ACOPERIT!
?
AI DREPTATE... AM ȘI ÎNCEPUT SĂ MĂ OCUP...
?!
BING.
BING.
BING!
GROZAV PIF EȘTI! UN GENIU! ÎNTR-O SINGURĂ ORĂ...
...AI INVENTAT PING-PONGUL!

Satira și umorul sînt membri cu drepturi depline ai brigăzilor artistice pionierești.

LA CEREREA CITITORILOR

O nouă ediție a Concursului Almanah „Cutezătorii" 1984

La sugestia unui mare număr de cititori, redacția lansează o nouă ediție a concursului. Iată întrebările, al căror răspuns se află în paginile Almanahului „Cutezătorii" 1984:

1) Prima româncă recordman mondial în aviație a fost o parașutistă. **Care e numele ei?**

2) Textele antice vorbesc despre un continent care ar fi pierit în mare. **Despre ce continent este vorba?**

3) Cel mai mare tunel submarin din lume se află în construcție. **În ce țară?**

4) O frumoasă nuvelă apare — în exclusivitate — în paginile almanahului nostru. **Cine sînt eroii ei?**

5) În povestirea desenată „Misiune urgentă" este vorba despre o invenție. **Care?**

Cele mai bune răspunsuri primite la redacție vor fi premiate.

Succes!

PATRU ACTORI DE COMEDIE...

...DESPRE VERBUL A RÎDE

— Ce înseamnă pentru dumneavoastră rîsul? o întrebăm pe actrița **STELA POPESCU** în pauza unui spectacol al Teatrului de Comedie.

Actrița devine pentru o clipă gravă.

— Rîsul este o atitudine față de o anumită realitate strîmbă. Un om, o situație devin comice tocmai pentru că se cred extraordinare atunci cînd nu sînt. Într-un astfel de moment e imposibil să nu rîzi!

— Dar pe scenă cum se naște rîsul?

— Oamenii au nevoie de bucurie. Comedia răspunde acestei nevoi și de aceea joc cu plăcere în piesele umoristice. De altfel eu sînt o fire veselă, optimistă. Cînd pregătesc un rol însă lucrez cu multă seriozitate, astfel ca rîsul să fie pozitiv, sănătos. Rîsul corectează. Copiii o știu bine. Am constatat-o deunăzi, la o școală, privind gazeta „Semafor".

— Care este comicul dumneavoastră preferat?

— Dem Rădulescu. Este extraordinar! La prima replică rostită de el eu rîd cu hohote. Prin gest, prin frazare, comicul lui se revarsă în cascade. Cum să nu-i mulțumim pentru rîsul pe care ni-l dăruiește cu atîta plăcere — căci el joacă mereu cu o înnoită plăcere?

În culise apare **IURIE DARIE.** Tocmai a ieșit din scenă.

— Darie, ce înseamnă pentru tine rîsul? îl întreabă Stela Popescu în locul nostru.

— Nu știu! Pot să-ți spun însă că eu rîd adeseori împreună cu copiii, la teatru sau pe micul ecran. Le povestesc, le desenez tot felul de întîmplări cu haz, ei fac la fel. Și petrecem de minune împreună!

— Am observat că uneori copiii rîd la teatru și cînd nu trebuie.

— Înseamnă că ceva nu este în regulă. Copiii nu te cred și rîd de tine, actor, tocmai cînd spui ceva grav, serios. Liviu Ciulei, marele nostru regizor, montase „Hamlet". La un spectacol cu marea tragedie shakespeareană, el a umplut sala cu copii. Voia să observe dacă cei mici rîd la vreo scenă tragică. Aceasta ar fi fost pentru el un semnal că momentul nu este realizat. Copiii sînt extraordinar de sinceri cînd este vorba de rîs.

— Te invidiez, Iurie Darie, pentru că, pe lîngă atîtea roluri pe care le interpretezi, ești și un prieten al copiilor. Aș vrea să joc și eu într-un spectacol pentru copii.

•

Avem nevoie de haz, de bună dispoziție în fiecare clipă a vieții noastre. Voioșia, veselia ne fac mai buni, mai înțelegători, mai prietenoși, ne dau aripi în tot ceea ce facem, ne ajută să privim mai încrezători dificultățile pe care trebuie să le depășim. Și, peste toate, ne fac... mai simpatici!

Lăsați zîmbetul să vă înflorească mereu pe buze. Soarele țării noastre are nevoie să fie întîmpinat de grădina zîmbetelor voastre.

Fiți atenți! În dicționar, la „a face haz" mai e trecut și „a face glume pe seama cuiva, a rîde de cineva sau de ceva"! E și ăsta un fel de umor, dar care trebuie să fie mai atent controlat. Se poate „rîde de cineva" cînd acesta se comportă urît, „de rîsul lumii". Dar gluma trebuie **să îndrepte,** să fie eficace și delicată, nu jignitoare și răutăcioasă. Pentru că altfel ea se întoarce împotriva voastră. Gluma trebuie să fie o dovadă de prietenie.

ION LUCIAN

•

Într-o zi cineva mi-a spus: „Oamenii au nevoie să rîdă!" Atunci m-am simțit foarte important.

Rîdem în diverse situații, atît de multe că nici nu pot fi enumerate. Rîsul acesta este o manifestare biologică.

La teatru e altceva. Acolo Rîsul devine un fenomen social, o materializare a conștiinței de sine, a conștiinței de colectivitate.

Acolo Rîsul reprezintă un mod de a privi viața, un mod de a o crea, de a o recrea mereu.

Odată cu focul, Prometeu ne-a mai lăsat ceva: Rîsul. Nici o durere nu poate fi răbdată fără Rîs și orice lacrimă este prin ea însăși o matcă a hohotului tămăduitor.

Grijulie cu ea însăși, natura a creat Rîsul.

MIHAI MĂLAIMARE

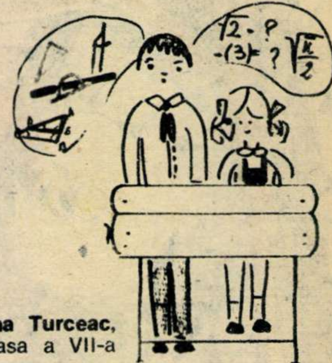

Doina Turceac,
clasa a VII-a

Ce avem, geometrie sau algebră? Mai sînt unii care încurcă obiectele, cu toate că sîntem în mijlocul trimestrului!

CÎND SEMAFOARELE SURÎD

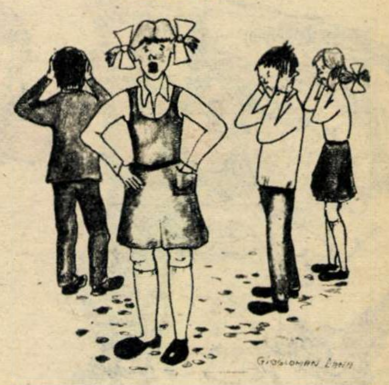

Unei vorbărețe
În doi ani a învățat
Să vorbească, pași să facă.
Din păcate n-am aflat
Cîți i-ar trebui... să tacă!

Dana Giogloman,
clasa a VIII-a

Cutezătorii

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr: HORIA ARAMĂ; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU;
Prezentare tehnică: EDITH BRUDI

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33 Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137. Telex 11 228 București.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index 41836 12 pagini 1,50 lei**

9

Scenariu: SANDU ALEXANDRU **Desene: PUIU MANU**

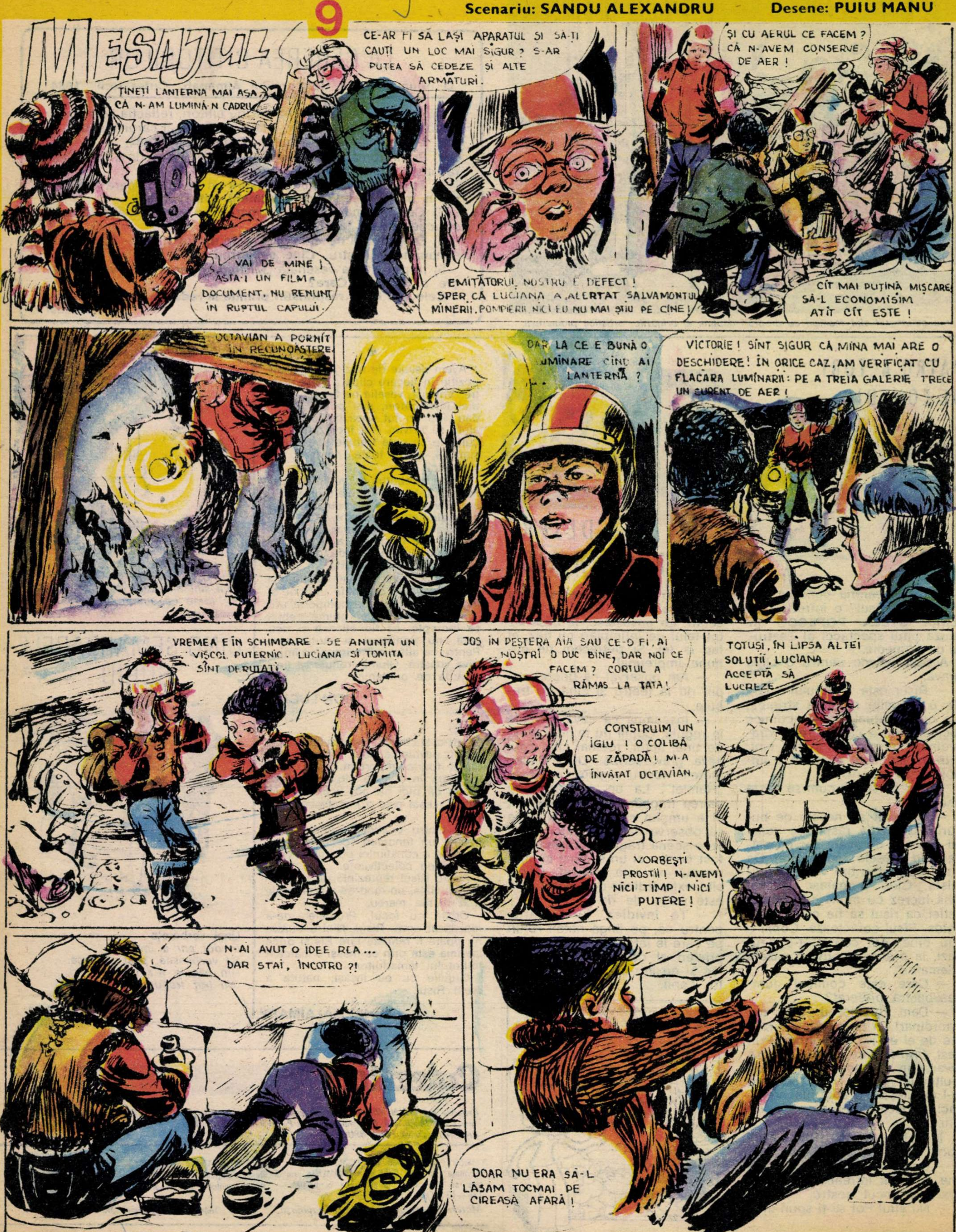
9
MESAJUL
ȚINEȚI LANTERNA MAI AȘA, CĂ N-AM LUMINĂ-N CADRU!
VAI DE MINE! ĂSTA-I UN FILM-DOCUMENT. NU RENUNȚ ÎN RUPTUL CAPULUI.
CE-AR FI SĂ LAȘI APARATUL ȘI SĂ-ȚI CAUȚI UN LOC MAI SIGUR? S-AR PUTEA SĂ CEDEZE ȘI ALTE ARMĂTURI.
EMIȚĂTORUL NOSTRU E DEFECT! SPER CĂ LUCIANA A ALERTAT SALVAMONTUL, MINERII, POMPIERII, NICI EU NU MAI ȘTIU PE CINE!
ȘI CU AERUL CE FACEM? CĂ N-AVEM CONSERVE DE AER!
CÎT MAI PUȚINĂ MIȘCARE SĂ-L ECONOMISIM ATÎT CÎT ESTE!
OCTAVIAN A PORNIT ÎN RECUNOAȘTERE.
DAR LA CE E BUNĂ O LUMÎNARE CÎND AI LANTERNĂ?
VICTORIE! SÎNT SIGUR CĂ MINA MAI ARE O DESCHIDERE! ÎN ORICE CAZ, AM VERIFICAT CU FLACĂRA LUMÎNĂRII: PE A TREIA GALERIE TRECE UN CURENT DE AER!
VREMEA E ÎN SCHIMBARE. SE ANUNȚĂ UN VISCOL PUTERNIC. LUCIANA ȘI TOMIȚĂ SÎNT DERUTAȚI.
JOS ÎN PEȘTERA AIA SAU CE-O FI, AI NOȘTRI O DUC BINE, DAR NOI CE FACEM? CORTUL A RĂMAS LA TATA!
CONSTRUIM UN IGLU! O COLIBĂ DE ZĂPADĂ! M-A ÎNVĂȚAT OCTAVIAN.
VORBEȘTI PROSTII! N-AVEM NICI TIMP, NICI PUTERE!
TOTUȘI, ÎN LIPSA ALTEI SOLUȚII, LUCIANA ACCEPTĂ SĂ LUCREZE.
N-AI AVUT O IDEE REA... DAR STAI, ÎNCOTRO ?!
DOAR NU ERA SĂ-L LĂSAM TOCMAI PE CIREAȘĂ AFARĂ!

(Va urma)

8 MARTIE
Omagiu

10
JOI, 8 MARTIE 1984,
ANUL XVIII (NR. 857)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

GÎNDURI DE 8 MARTIE

Sculptură de Ioan Irimescu

Chip de lumină
În calendare.
Voce senină
Rostește urare.

Țară frumoasă
Zi însorită —
Laudă ție,
Mamă iubită.

Pace și viață,
Flori, pe pămînt
Copiii înalță
Cu dragoste cînt.
Cinstire aleasă
Ochilor buni
Ce ne veghează
Tînărul drum.

Copii minunați
Ai vetrei române,
Patria vise
Ne dă, către mîine.
Flori de lumină
În calendare
Mamelor noastre
Ocrotitoare.

Patriei șoimi
Și pionieri
Fruntea-nălțăm
Spre primăveri,
Iubirea-n buchete
Soare-a cules
Să ne rostim
Gîndul ales.

Pentru o mamă
Cum altele nu-s,
Floare curată
noi am adus.
Cea mai iubită
Fiică a țării,
Primiți, de la noi,
Florile primăverii.

Tovarăș în luptă
Și-n măreție
Marelui fiu
Al României,
Dor de lumină
Putere ne dați
Vrednici să creștem,
Neînfricați.

Mîine să fim
Țării nădejde,
O mare iubire
Ne ocrotește.
Creștem viteji
Cum ni-i poporul
Munca cinstind
Și tricolorul.

Dacă ne sînt
Anii frumoși
E că avem
Părinți curajoși.
Dacă ne sînt
Anii însoriți
E că părinții
Au inimi fierbinți.

Și vulturește
Visele zboară,
Fiindcă ne crește
O liberă țară;
Cu drag ne-au născut
Femei fără seamăn —
Și ne veghează
O vrednică mamă!

Lumina curată
Din piept de copii
Urare vă poartă
Ani mulți, bucurii!
Din fiecare casă,
În România,
Ani mulți vă urează
Copilăria.

Pașii ne sînt
Zbor de lumină;
Pe întregul pămînt
Pacea să vină.
Copii ai planetei,
Cu visul de-o seamă,
Vrednici ne crește
Patria-mamă.

În praguri copiii
Cu dragoste vin:
Vom fi României
Tînăr destin.
Recunoștință
Nepieritoare
Celei mai dragi
Femei de sub soare.

ALEASĂ PREȚUIRE

În dimineața aceasta de 8 Martie, cînd iese de sub tipar încă un număr al „Cutezătorilor", gîndul nostru dintîi către voi se îndreaptă, dragi prieteni cititori, însoțindu-vă emoția, bucuria, aleasa recunoștință cu care țineți în mîini, ca pe un tezaur de vis și candoare, un buchet, o floare, semnul neasemuit de dragoste pe care se află înscrisă efigia acestei zile.

Este o zi care se deosebește poate de celelalte, dar care nu poate exista fără tot ce ne spun toate celelalte file ale calendarului. Pentru că iubirea pentru mamă, recunoștința pentru femeile acestei țări sînt sentimente statornice în lumina cărora creșteți luminați, cinstiți, vegheați de privirile și bătaia de inimă ale ființelor cele mai dragi.

Ziua de 8 Martie înseamnă însoritul prilej de a îndrepta gîndul curat, proaspăt ca florile apropiatei primăveri, către cei prin a căror grijă și dragoste copiii patriei cresc fericiți, sănătoși, încrezători în prezentul și viitorul patriei.

Voi, dragi cutezători, simțiți zi de zi aleasa prețuire pe care partidul, poporul nostru o dau muncii pline de abnegație și dăruire a femeilor acestei țări, vredniciei cu care muncesc în uzine, laboratoare, făurind recoltele, educînd tinerele generații și aducînd prin întreaga lor viață și muncă un spor de lumină, de căldură în viața de fiecare zi a patriei dragi.

Cele mai alese gînduri, cele mai frumoase cuvinte pe care le auzim în această dimineață sînt trimise într-un buchet fremătător de prospețime și recunoștință către tovarășa Elena Ceaușescu, fiică de seamă a partidului și a poporului nostru, care prin activitatea sa politică și științifică a făcut să strălucească în lume prestigiul patriei, iar prin grija față de creșterea tinerei generații creează tinerilor și copiilor țării minunate condiții de afirmare.

În gîndul de mulțumire și de recunoștință al copiilor, în raza iubirii lor nemărginite, citim omagiul pe care tînăra generație îl aduce cu profund respect și nețărmurită dragoste tovarășei de viață, de luptă și de ideal a președintelui țării, a conducătorului stimat și iubit, fericiți că s-au născut, cresc, învață și scrutează cutezători viitorul în această epocă de măreție – Epoca Nicolae Ceaușescu.

Ziua de 8 Martie, zi în care în mîna fiecărui copil vibrează o floare neasemuită, ne însoțește încă o dată gîndurile către țară, ea însăși simbol al puterii și izvor de frumuseți neasemuite.

„CUTEZĂTORII"

VIE RECUNOȘTINȚĂ

În această zi de primăvară și de sărbătoare, inimile noastre de copii se îndreaptă cu nespusă dragoste și cu vie recunoștință spre tovarășa Elena Ceaușescu, om de știință de renume mondial, cea mai dragă și scumpă inimilor noastre mamă. O mamă iubitoare, o mamă ce ne ocrotește cu dragoste copilăria noastră fericită, ne face mai buni, mai puternici. Acestei mame îi aducem azi recunoștința noastră și-i mulțumim din sufletele noastre curate de copii, pentru grija ce ne-o poartă.

De aceea noi, mlădițele României, în această zi sărbătorească de 8 Martie, scumpă tovarășă Elena Ceaușescu, vă dăruim tot cerul senin din ochii noștri limpezi și toate florile legate cu căldura inimilor noastre.

Carmen Stan, clasa a VI-a,
Cenaclul literar „Mihai Eminescu",
Casa pionierilor
și șoimilor patriei, Galați

DAR DE 8 MARTIE

Caut
în calendarul zilelor
de martie
O zi anume.
Una după alta,
zilele rătăcesc
Cu soare-mărțișor pentru
A împodobi inima
îndrăgită.

Darul meu
îl vreau
cel mai de preț.
Mama,
în gîndurile ei senine
Pentru mine,
va auzi
tic-tacul inimii
Cu urechea lipită
de sufletul meu.

Carmen Georgevici,
Cenaclul literar „Confesiuni",
Casa pionierilor
și șoimilor patriei, Reșița

OMAGIU

V-aduc omagiul nostru în zi de sărbătoare;
Ca mamă iubitoare, întîia-ntre femei,
Ați dăruit lumină în suflete curate
Și sfat ne dați în viață cu temei.

Primiți iubirea noastră înmănuncheată-n floarea
Recunoștinței, fapte pionierești în dar.
V-aducem primăvara din inimile noastre
Crescută sub coroana semețului stejar.

Ca fii ai României, eroi ai demnității,
Ne-aduceți viitorul din falduri de văpaie –
Privirea lor de soare ne dă lumină vieții
Nicolae Ceaușescu – Elena Ceaușescu!

Doina Adriana Stan,
Cenaclul literar „Mihai Eminescu",
Casa pionierilor și șoimilor patriei, Galați

ÎNALT EXEMPLU

Pe aceste plaiuri de baladă
Cu codri de stejari înalți,
Aici pe plaiul Mioriței
Și al munților Carpați,

Ne e înalt exemplu
Tovarășa Elena Ceaușescu,
O comunistă dîrză cu gînd neînfricat
Savant cu-nalt prestigiu în lume,
Alături de al țării brav bărbat.

Ca bună mamă iubitoare
Vegheați ai patriei copii
Să crească harnici și în bucurii –
Să fie pace-n lume, progres și dezvoltare.

Cu dragoste de mamă ne-ndrumați
Spre piscul legendarilor Carpați.
Spre muncă, învățătură și elan
Cutezători să creștem an de an!

Victorița Mogoș,
clasa a V-a,
Școala generală nr. 176,
Sectorul 6, București

DESEN DE MIHAELA BAUER · ȘCOALA NUMĂRUL 1 · TURȚ, SATU MARE

Legămînt pentru viitor

De la panourile de onoare ale unităților, ne zîmbesc, şi în acest trimestru, mulţi pionieri. Se pare însă că cei mai numeroşi sînt dintr-a cincea. Şi tot pe ei îi întîlnim, mereu entuziaşti, mereu cu iniţiative şi idei în toate acţiunile pionierești. În orice unitate ne-am afla ne putem da uşor seama că pionierii primei clase gimnaziale se simt acum mai mari, mai răspunzători pentru tot ceea ce fac. Mai este însă şi altceva cu totul deosebit: **în aceste zile ei rostesc şi semnează „Legămîntul pionierului"**. În întreaga ţară, cel de-al doilea trimestru şcolar a debutat cu acest eveniment important în viaţa purtătorilor cravatelor roşii cu tricolor.

Este momentul în care pionierii claselor a V-a păşesc pe o treaptă superioară în activitatea lor de membri ai organizaţiei revoluţionare de copii din ţara noastră. De-acum în faţa lor se vor afla cerinţe şi responsabilităţi sporite privind învăţătura, munca, pregătirea pentru viitor, privind întreaga comportare în societate.

Desfăşurîndu-se într-un cadru emoţionant, bucurîndu-se de prezenţa părinţilor, a tovarăşilor profesori şi a altor invitaţi, adunarea solemnă consacrată acestui eveniment încununează bogata activitate desfăşurată în ciclul primar pentru înţelegerea de către copii a principiilor fundamentale ale politicii partidului şi statului nostru, a obiectivelor şi sarcinilor Organizaţiei Pionierilor.

De curînd, ne-am aflat în mijlocul pionierilor de la **Şcoala generală nr. 4 din Sibiu,** care tocmai trăiau acest unic şi minunat eveniment din viaţa lor.

„Electrica", mai pe scurt, cum îi spun copiii, complexei Întreprinderi de exploatare, de întreţinere de instalaţii şi reparaţii energetice, se află nu departe de şcoală. Şi nu numai pentru faptul că-i patronează, dar şi pentru că de nenumărate ori muncitorii de aici i-au primit cu multă dragoste, vorbindu-le despre munca lor de mare precizie şi de înaltă calificare, pionierii au dorit ca aici, în întreprindere, să rostească şi să semneze „Legămîntul pionierului".

— Să nu uiţi să precizezi că n-am avut niciodată corigenţi sau repetenţi, i se atrage atenţia lui Răzvan Rada, comandantul detaşamentului.

— O să aducem la adunare şi diplomele de detaşament fruntaş pe unitate, precizează o fată.

— Şi despre medaliile Dianei să spunem... aminteşte altcineva.

Diana tresare auzindu-şi numele. Apoi zîmbeşte, înţelegînd despre ce este vorba. Tare se mai mîndresc colegii cu succesele ei! Zece diplome, zece medalii, unele mai valoroase decît altele (şi un record republican), obţinute la patinaj viteză. Poate cuiva să i se pară curios, dar Diana susţine întotdeauna că n-ar fi putut realiza aceste performanţe în sport fără ajutorul colegilor. Încă de la şase ani, adică din clasa I, începuse să se antreneze, dar, pe parcurs, tot mai greu îi venea să se descurce cu lecţiile. Într-un timp a vrut să renunţe la patinaj, deşi obţinuse primele succese. N-au lăsat-o însă colegii să ia o astfel de hotărîre. „Eşti talentată, este păcat să abandonezi. O să te ajutăm să nu rămîi în urmă cu materia", au încurajat-o ei. Şi s-au ţinut de cuvînt. Diana are note de la 8 în sus. Acum, pentru adunare, i-au pregătit o masă pe care să-şi aşeze frumos, în ordine, recompensele muncii şi dîrzeniei ei. De altfel, peste tot în clasă pot fi întîlnite atît obiecte lucrate cu stîngăcie cît şi altele care probează pricepere şi talent. Autorii lor, de fapt, sînt aceiaşi, dar la vîrste diferite. Tovarăşa învăţătoare care acum se află din nou lîngă ei a păstrat totul într-un dulap. Din cînd în cînd privea obiectele copiilor cu duioşie. Era momentul ca azi să le scoată la iveală. Şi cum s-au mai minunat copiii văzînd cît de „nepricepuţi" fuseseră ei cîndva!

— Vă mai aduceţi aminte cum reuşea Rada să ne ţină cuminţi şi în recreaţie? zise Claudia.

Rada, primul comandant al detaşamentului lor, reales în fiecare an de atunci, rîde amuzat. Prin clasa a doua îi venise, într-adevăr, ideea ca în fiecare pauză să le spună colegilor cîte o poveste aflată de la bunic sau chiar inventată pe loc. Şi rezultatele au fost dintre cele mai neaşteptate: şi alţii s-au oferit să fie povestitori. În notiţele sale, pentru a nu uita ceva la adunare, Rada trece expoziţiile cu lucrările realizate de ei, activităţile artistice, munca depusă cu pasiune pentru creşterea iepurilor de casă, interesantele şi instructivele excursii organizate de ei în judeţ şi în ţară.

Ca să povesteşti despre toate aceste episoade din viaţa detaşamentului, în care eroi au fost nu mai puţin decît 41 de copii, îţi trebuie mult timp. De aceea, Rada se opreşte numai asupra unora dintre cele mai importante. Şi nu uită — adunarea lor de rostire şi semnare a „Legămîntului pionierului", desfăşurîndu-se aici, în mijlocul muncitorilor — să amintească despre respectul pentru muncă, pentru disciplină pe care pionierii l-au deprins de la oamenii acestei întreprinderi fruntaşe în care mulţi dintre părinţii lor muncesc, în care şi ei îşi doresc să muncească atunci cînd vor fi mari.

„Voi învăţa şi voi munci pentru a deveni fiu de nădejde al patriei mele, Republica Socialistă România", spun emoţionaţi, cu mîna pe drapelul patriei Cosmin Galea, Sorin Aslan, Diana Dordea.

„...Voi fi credincios poporului şi Partidului Comunist Român", răsună ca unul glasurile copiilor.

„...Voi respecta neabătut îndatoririle pionierești", se angajează cu hotărîre pionierii.

Un angajament al devenirii lor, un moment unic în viaţa de pionier, un legămînt pentru viitor. Voinţa de a învăţa perseverent, temeinic, străduinţa de modelare a unor frumoase trăsături de caracter vor marca, cu siguranţă, şi mai puternic de-acum încolo întreaga activitate a acestor pionieri, a tuturor purtătorilor cravatelor roşii cu tricolor, care, în acest prag de primăvară, au rostit şi semnat **„Legămîntul pionierului"**.

Fotoreportaj de ELENA MĂNESCU

DE ZIUA MAMEI

Mamă, ţi-am adus de-afară
Început de primăvară;
Din fîntînă ţi-am adus
Adîncimi de cer supus.

Într-o mînă, dacă vrei
Poţi găsi un pui de tei
Care-n doi ani şi mai bine
Va avea flori cu albine.

Ţi-am adus de lîngă munte
Un izvor să-l pui pe frunte
Şi pe gene. Şi să-mi spui
De-ai gustat răcoarea lui.

Azi, e ziua ta... O, soare,
Fii mai cald, mai bun şi mare!

ION CRÎNGULEANU

Iubire şi recunoştinţă

Omagiu tovarăşei Elena Ceauşescu

Pe-acest meleag de vis şi datini
Cresc florile şi te-nconjoară
La fel ca toţi copiii ţării
Iubită mamă,
Blîndă primăvară.

Tovarăşa Elena Ceauşescu
Pentru noi
E rază vie, glas ocrotitor
Iar noi în jurul său venim
Cu trandafiri pe frunţi,
Cu cîte un izvor.

Ni-i pacea ţării din surîsul ei,
Temeiul omeniei, bucuria –
Noi sîntem glasuri spre mileniul trei,
Flori care cîntă-n România.

Oana Șerban,
clasa a V-a,
Școala generală nr. 128, București

Ţara

Fiinţă iubită...
E-n culoarea tuturor visurilor mele,
E-n bucuria şi fericirea din ochii mei,
E-n floarea-de-colţ ce zîmbeşte soarelui,
E-n primăvara ce renaşte-n fiece an,
ŢARA MEA!

Daniela Bunea,
clasa a VIII-a E,
Școala generală nr. 21, Sibiu

Pacea

Sub genele întoarse
Către copilărie,
Veghea-vom pacea noastră,
Copil care surîde
Cînd soarele-şi adună
Razele la geam
Istoria să-i spună
Poveşti despre eroi.

Carmen Șoimu,
clasa a VI-a,
Școala generală Maia, jud. Ialomița

Iubirea noastră

Iubirea noastră-i ca un miez de vară
Ce coace spicele-n cîmpii
Izvorul ei e vatră milenară
Vegheată de eroii acestei glii.

Iubirea noastră-i mîndrul soare
Ce răspîndeşte în jur lumină
E sinceră şi pură ca o floare
Ce luminează bolta carpatină.

Iubirea noastră-i nesecat izvor
Ce-şi soarbe seva dintr-un plai iubit
Ţi-o dăruim, viteaz conducător
Ţi-o dăruim, partid slăvit.

Janina Odor,
clasa a VII-a,
Cenaclul literar „Mihai Eminescu",
Casa pionierilor și șoimilor patriei, Galați

Cinstire

Mamă a copiilor,
A tuturor,
Şi om politic în acelaşi timp,
Primeşte cheia acestui anotimp:
Un ghiocel de aur,
Căci pentru mine-nseamnă un tezaur,
E floarea purităţii
Şi a sincerităţii,
E primăvara copilăriei,
E sufletul alb al copiilor.

Alexandra Grigorescu,
clasa a V-a,
Cenaclul
Casei Centrale a pionierilor și șoimilor patriei

Cu dragoste fierbinte

8 Martie, frumoasă zi de sărbătoare
Zi plină de lumină şi ghiocei în floare,
Cu dragoste adîncă azi venim
Doar pace, bucurii să vă dorim.

8 Martie, frumoasă zi de primăvară
Cu muguri fragezi, noi, mugurii de ţară,
Tovarăşei Elena Ceauşescu i-aducem cuvinte
Prinos de mulţumire, de dragoste fierbinte.

Viaţa-i a ţării. Ţara sîntem noi.
Alături de al nostru erou între eroi,
Al ţării preşedinte, iubit conducător,
Ne poartă cu paşi siguri spre-un mare viitor.

Noi din curatul dor aprins în suflet
Dorim tuturor mamelor de pe pămînt
Ca pacea mult dorită să o aibă
În ţară şi în inimi şi în gînd.

Justina Bandol,
clasa a V-a.
Cenaclul
Casei Centrale a pionierilor și șoimilor patriei

De ziua ta

De ziua ta, măicuţă dragă,
Ţi-am cules din luncă ghiocei
Să ţi se zbată somnoroşi în palme
Ca un stol senin de porumbei.

De ziua ta că-i sărbătoare
Ca orişice copil din lumea-ntreagă
Sfios alerg la uşa ta de soare
Mîna să-ţi sărut, măicuţă dragă!

Lorelei Carmen Mihai,
clasa a VI-a, Școala generală nr. 29, Bacău

Mama

Cînd stai cu mine mă gîndesc
Ce bine e cu tine
Dar cum le-o fi celor ce cresc
Şi mamă n-au ca mine?

Vlad Ivaşcu,
clasa a IV-a
Bucureşti

Iţi mulţumesc

Îţi mulţumesc, mamă,
Pentru că m-ai crescut
Şi lumea mi-ai arătat-o
Cu părintescu-ţi sărut.

Îţi mulţumesc, partid,
Pentru că m-ai îndrumat
Spre tot ce-i bun
Frumos şi adevărat.

Nicoleta Găgeanu,
clasa a III-a, Brăila